

Délibáb

26. SZÁM

A M. N. MUZEUM
HIRLAPOSZTÁLYA

20
ALLÉR

Péter-Pál:
ARATNAK
(Simor Erzsi)
(Rozgonyi felv.)

RÁDIOMŰSOR
JULIUS 2. 8-16

Százezer leány férjhez fog menni... miért?

Mert kiadásra kerül

A férjhezmenés művészete

című páratlanul érdekes könyv.

A könyv válaszolni fog arra a kérdésre, amelyet oly sok nő tett már fel önmagának: mi az oka annak, hogy nem tudom megtalálni a hozzám illő élettársat, holott nálam kevésbé szép és kevésbé értékes nők sikeresen oldották meg életüknek legfőbb problémáját, a férjhezmenést és boldog házasságot élnek.

Mi szükséges ahhoz, hogy elsajátítsuk a **hódítás művészetét**? Nem kell ehhez sem ördögösség, sem pedig varázsszer, hanem egyszerűen **jó emberismeret**.

Ez az alapgondolata a megjelenésre kerülő könyvnek, amelynek főbb fejezetei a következők:

Babonák a szerelem világában.
Milyen nő tetszik a férfiaknak?
Hol tévesztik el a nők?
Hol tévesztik el a férfiak?
Hogyan neveljünk boldog szerelemre?
Milyen férfi tetszik a nőknek?
Mi az illuzió és mi a szerepe a szerelemben?
Miről beszéljünk és miről ne beszéljünk?
Mit kell tudni a nőnek a férfi lélektanából?
Miért fél a férfi a nősüléstől?

Miért tudnak olyan kevesen igazán szeretni?
Milyen volt régen a férfiideál és milyen most?
Az ideális modern nő.
Vallhat-e nő elsőnek szerelmet?
A telefonálások szabályai.
Lehet-e a döntő vallomást erőszakolni?
Miért bomlanak fel váratlanul eljegyzések?
Milyen sűrűn találkozunk?
A különböző férftípusok és hogyan kell azokkal egyenlően bánni? stb. stb.

A könyv terjedelme körülbelül 250 oldal lesz és **1 pengő 50 filléres bolti ár helyett Budapest 96 filléres, vidéken 1 pengő 12 filléres** árban fogjuk bérmentve szállítani, félévazon kötésben, mindazoknak, akik a **könyvet megjelenés előtt megrendelik**. Kérjük mindazon olvasóinkat, akik a fent ismertetett művet kedvezményes áron óhajtják megszerezni, vágják ki az alábbi szelvényt és levelezőlapra ragasztva, vagy borítékba téve, küldjék be a kiadó-vállalatnak. Nyitva, nyomtatványként **2 filléres bélyeggel** adható fel, ha a szelvény név és lakcímen kívül más közlést nem tartalmaz. A könyv megjelenésekor kérni fogjuk a vételár előzetes beküldését, mert az utánvétellel való szállítás nagy költséggel jár.

Ha nem akarja megsonkítani a lapot, másolja le levelezőlapra az alábbi szöveget

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat r.-t. Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Megrendelem „A férjhezmenés művészete” című 250 oldal terjedelmű félévazon kötésű könyvet, melyet 1 pengő 50 filléres vételár helyett, Budapest 96 fillér, vidéken 1 pengő 12 filléres áron szállítanak nekem bérmentve. A könyv megjelenéséről Önök értesítést küldenek, amelynek kézhezvétele után a vételárat előzetesen beküldöm.

pontos lakcim.

megrendelő neve.

GYAKRAN TÁMAD KÉTSÉG

egy-egy szó helyes írásmódja felől. Minden kételyt eloszlat Kelemen:

A magyar helyesírás kis szótára c. könyve

Ára fűzve P 1.60 **60 fillér** helyett bérmentve

Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében **TOLNAI VILÁGLAPJA** kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12. Utánvétellel való küldés a szállítást megdrágítja. Az összeg postabélyegben is beküldhető.

ert?

A János vitéz felújítása a szigeti szabadszínpadon, részben új rendezésben és részben új szereposztásban

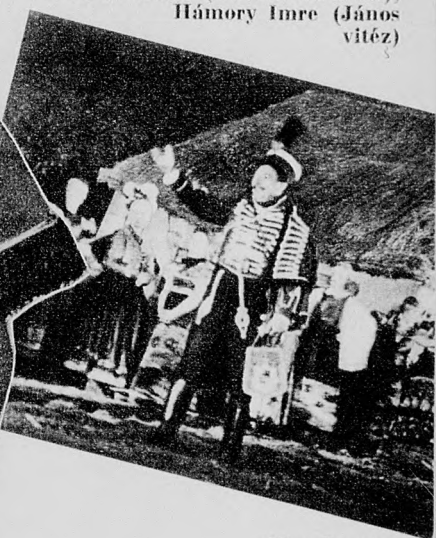
tt már
ozzám
keresen
boldog
m kell
ember-
főbb
retni ?
most ?
ések ?
azok-
s bolti
ogjuk
gjele-
tetett
szel-
kiadó-
ha a
meg-
véttel
kötésű
pengő
denek,
szlat
yve
APJA
küldés
hető.

Sándor Mária (Gonosz mostoha),
Hámory Imre (János vitéz)

Szomolányi
János
(Strázsa-
mester)

Kiss Ferenc
(Bagó)

Gózon Gyula és
Tamás Honka (a
francia király és
királykisasszony)

Orosz Júlia és
Hámory Imre
(Janesi és
Iluska)

*Zimberi
Zombori*
SZÉPASSZONY

Az Erzsébetvárosi Színház nagy sikerrel mutatta be Erdélyi Mihály új operettjét. Képeink a darabból: Honthy Hanna, Delly Ferenc

Szondy Biri, Csontos Gyula

Latabár Kálmán, Fejes Teri,
ifj. Latabár Árpád

Szondy Biri
Honthy Hanna

Dajbukát Ilona,
Latabár Árpád
(Wellešz jelt.)

Délibáb

től
De
tel
kö
tár
da
gy
sz
has
téh
sá
I
da
gy
ka
gy
tár
N
bin
tív
var
em
nyí
hav
I
inte
vág
áll
Kub
I
is
let
ugy
Irm
ám
ám
lepi
tala
is
has
nos
nyí
Kub
min
Jen
már

D

A három nővér.

Irta
Nagy Lajos.

A szerelem keletkezésének módja és ideje többnyire a szerelmesek előtt is ismeretlen. De ha már megvan a szerelem, az kétség-telenül felismerhető többféle jelből. E jelek közül az egyik, ha az áldozat haszontalan tárgyakat gyűjt. Például fél pár, szóval egy darab kesztyűt, hajfűrtöt, csirkésontot, gyűrött zsebkendőt. Az ilyen tárgyak persze csak az érthetetlen szemlélő számára haszontalan szemetek, a szerelmes képzeletében azonban őt megszemélyesítő drágaságok.

Kovács Irmus apró selyem- és kartondarabokat gyűjtött. Mert szerelmének tárgya, Kubinyi Jenő utazója annak a nagy kartonnyomó és műselyemanyagkészítő gyárnak, melynek irodájában Irmus az irattárat kezeli.

Naponta érkeznek a gyárhoz levelek Kubinyi Jenő utazótól s a levelekhez gombostűvel centiméternyi szélességű kelmeminták vannak tűzve. Ennek vagy annak a cégnek ennyi vagy annyi vég árut kér küldeni Kubinyi Jenő, utánvéttel, esetleg egyhavi, háromhavi, félévi lejáráttal.

Irmus az irattárban — ahová a levél elintézés után kerül — fél centiméternyit levág a mintákból s már oly sok darabból álló szerelmi kollekcziót gyűjtött össze, hogy Kubinyi Jenő elszápadna, ha meglátná.

De nem látja meg. Bár elszápad ő anélkül is. Mert valahol Vasvárott éppen azt a levelet olvassa, amelyiket cégborítékban kapott ugyan, de nagyon is magánügyben. Kovács Irmus írta a levelet. Kubinyi Jenő nem győz ámulni. Ezek a mai lányok! De nemcsak ámul, hanem sajtáságos érzések is meglepik. Még bosszankodik is. Ejnye, a haszontalan fruskája! Viszont kellemes bizsergést is érez a szíve táján. Mert Irmus, az a haszontalan fruska, nagyon esinos lány. Csinos, fiatal és haszontalansága csak abban nyilvánul, hogy — szerelmi vallomást tett Kubinyi Jenőnek. Azt írta, hogy halálosan, mindöröktől fogva és mindörökké szerelmes Jenőbe. Még javaslatot is tett; vegye őt el Jenő — Kubinyi úr! — feleségül. Hát ez már vakmerőség, bár kellemes vakmerőség.

Kubinyi Jenő tündök is a dolgról. Neki tetszik a lány, nagyon tetszik. No de hogyan vehetné el feleségül? Hiszen valakit feleségül elvenni, az már nem egymásnak való tetszés, az már nem is szerelem, hanem — házasság. A tettesnek el kell tartania tettestársát, jelen esetben neki a Kovács Irmust. A keresete pedig — hát az nem túlsok. Az igaz, hogy Irmus is dolgozik, pénz keres. De neki, Jenőnek, más kötelezettségei is vannak. Ott a családja: az édesanyja és három nőtestvére. Nehéz, nagyon nehéz dolog ez.

Ir azután Irmusnak egy levelet. Válaszol a lány levelére. Aggodalmait eleinte elsöpri a nagy felbuzdulása. „Egyetlen szerelmem, drága kis bogaram, imádot kis menyasszonyom.” Így. A végén azonban: „Elveszem

Éppen azt a levelet olvassa . . .

én magát, gyönyörű virágom, csak előbb férjhez kell adnunk a három nővéremet. Addig nem lehet. De maga még fiatal, az a néhány év, amit még ki kell várunk, csak megerősít majd bennünket szerelmünkben, melyhez hasonló még nem volt a föld kerek-ségén."

*

Bál lesz a gyárban. Irmus már három napja olyan izgatottan készül a bála, mintha az élete boldogsága függne tőle.

Kovácsné, az Irmus édesanyja, egyre sopánkodik:

— Nem lehet ezekkel bírni! Ezekkel a mai fiatalokkal. Képzeld csak, te Kovács, tegnap is ondulálta a haját, ma meg már megint kért egy pengőt, mert vízhullámot akar csináltatni. Azt mondja, hogy őt öre-gíti a felesavart haj.

Jenő mellett áll három leány

— Adj neki egy pengőt — mondja Kovács — és hagyj engem olvasni. Most már kezd-hetem megint előlről ezt a vezércikket.

Irmus ideges. Veszekszik a fodrással, a varrónőjénél sírva fakad, a manikűröslánnyal félóráig vitatkozik, hogy úrilány vér- vagy opálszíni-re festesse-e a körmét, illetve hogy mossa le a vérvörös lakkot a körméről és csak fényesítse ki azokat. A száját hol ki-pingálja tüzvörösre, hol ledörzsöli róla a festéket. Annyi azonban bizonyos, hogy neki este a bálon nagyon, nagyon szépnek kell lennie. Jenő elhozza nővéreit és bemutatja őt nekik.

*

A csomagolót rendezték át táncteremül. Színes függönyökkel takarták el a végsef-y-meket s kartonokat. Illatosított permefeztek szét a teremben, de az anyagok átható szaga addig birkózott a fenyőillattal, míg a ké-k-estő került ki győztesen a küzdelemből.

A tisztviselők sora közt vonult be a vezérigazgató úr a táncterembe. Karongva vezette a feleségét. Olyan szép volt a vezér neje, mint a tündér, pedig már felnőtt jogász fia van.

A zenekar tust játszott. A vezér neje fordult egyet-kettőt az ügyvezető igazgatóval, a vezér megszólításával tüntetett ki néhány buzgó férfit és hölgyet s máris vonultak ki a teremből, vezér, a neje s az ügyvezető igazgató. — Csak hadd mulassanak egész fesztelenül — mondta a vezér udvariasan.

Ekkor érkezett meg kissé elkésve Jenő. Amint a terembe lépett, csaknem össze-ütközött Irmussal. Mingyárt meg is ragadta az alkalmat:

— Irmuska, engedje meg hogy bemutat-sam a nővéreimnek.

Csak most vette észre Irmus, hogy Jenő mellett áll három lány. Gépiesen kezét fogott velük. Azok egymásután csipogták:

— Irén!

— Eta!

— Olga!

Irmust zavar öntötte el, még el is sápadt. Kezét a kebléhez emelte s különös riadt tekintettel nézett le a padlóra.

— Rossz kedve van? — kérdezte Jenő.

— Ne-em.

— Olyan különös máma, Irmuska.

— Talán fáj a fejem.

— Talán?

— Illetve... nem jól érzem magam.

Irmus megfordult és odatámolgott a mamájához:

— Haza akarok menni.

— Ugyan! Einye, kislányom.

— De igen, mama. Rögtön. Haza akarok menni.

— Ó, ó! Mi van ezzel a lánnyal? — Kubinyi Jenő szaladt taxiért. És ajánlkozott:

— Elkísérem a hölgyeket.

— Nem, köszönöm, nem! — És Irmus a fejét is tagadólag rázta.

*

— Dehát miért nem vagy hozzám őszinte? — faggatta otthon Irmust az anyja. — Miért nem mondd meg, hogy mi történt veled?

— Nem történt semmi — rebegte Irmus.

— Talán megbántott az a fiatalember?

Irmus egyszerre elkezdett zokogni. És sza-kadozottan tört ki belőle:

— I-igen. Azaz ne-em. Vagyis i-igen. Mert azt írta, hogy akkor vesz el feleségül, ha előbb férjhez adja a három nővérét.

— Na és? Ez most jutott eszedbe?

— Hát láttad azt a három lányt? Olyan szörnyű csunyak, hogy azokat soha, de soha-sem fogja elvenni se-e-enki.

ravaszság, a képmutatás, az ámtítás s ezek oly pompásan összefognak, hogy mind a hárman boldogok lesztek.

— De meddig?

— Mellékes. Egy hétig, egy évig.

— Ám a férj...

— Ördögöt. Miatta száz évig tarthatna. Nyugodtan emészt, zavartalanul horkol, — boldog. A fiú lesz pimasz, vagy közönséges. Most jön a legcsunyább idő. Az álmatlan éjszakák, ideges szívdobogás, sok-sok sírás, öngyilkossági kényszerképzetek, végül és hála Isten, — az undor. Megtetszik egy új szerep. A jó háziasszonyé, a tisztességes feleségé. Tiszta, becsületes elhatározások fogamzanak benned. Most a fiú kezd veszködni. Késő. Hiába. Kér, könyörög, esedezik. Csak egyetlen találkozásért. Jó. Nem az ő kedvéért, de a szerep, az új szerep kedvéért. A bemutatón remek vagy. Sőt! Nagy. Most, abban a pillanatban, amikor felmagasztosultál, jön közbe a véletlen, ez a zabolátlan, kiszámíthatatlan a legtöbbször gúnyos fickó. Belép a férj.

— Ha-ha...

— Az ízléstelenségen, kedvesem, csak a karzat nevet. Szóval, belép a férj, akinek most le kellene borulnia az asszony nagysága előtt. De buta, tehát botrányt csinál s a botrány után beadja ártatlan felesége ellen a válókeresetet.

— De az egy év!

— Ne légy te is ostoba. Az ügy már régen le van zárva, el van temetve. Arról a férj nem tud. Az nem szerepel a válóperben. Csak ez az utolsó találkozás, amelyen az asszony már hű, becsületes, ártatlan. A férj nem azért válik, ami történt, hanem azért, ami történik. Az orra előtt pedig az történi, hogy az asszony kirugja a kísértőt.

— A csábítót!

— Nem. A kísértőt. Csábító csak volt. A szerep régen véget ért. Az utolsó jelenetben kísértőként lépett fel.

— Szóval...

— Nem „szóval”, de tényleg az én esetem is. Pontról-pontra. Jó volt, amíg nem volt jó, s rossz lett, amikor jó lett volna. Persze, a férjnek, akinek a butasága ott kezdődik, mikor azt hiszi, hogy az asszony szerelmének csak az elnyeréséért kell küzdenie, a megtartásáért nem. Ez az ostobasága növekszik a féltékenységgel és legerősebb a válásnál.

— És most?

— Most? Férjhez megyek a fiúhoz. Talán nem horkol. Szeptembertől kezdve szerda lesz a fogadónapunk. Szívesen látlak. Szervusz, édesem.

Délibáb

Nyilatkozat!

**„A BIOCEL
CSODÁLATOS
BŐRTÁPLÁLÓ!”**

*Ugy látszik tényleg tud
a bőr táplálkozni.*

Orvosom az állítja, hogy e speciális bőrtáplálószerben foglalt Biocelt gondosan kiválasztott fiatal állatokból nyerik. E szer mélyen behatol a bőrbe és azzal a táplálékkal szolgál,

amelyre szüksége van, hogy egészséges, friss és fiatal maradjon. A Biocelt a Bécsi Egyetem egyik világhírű professzora fedezte fel és ez az anyag szerepel most a rózsaszínű Tokalon krémekben a bőrszövetek táplálása szempontjából ideális arányban. Használjuk ezt a krémet este, lefekvés előtt, míg reggel a fehér Tokalon-krém alkalmazandó. Néhány nap alatt meg fog kezdődni a javulás, úgy az arc-bőr-hibák, mint az elernyedt izmok szempontjából. Dr. Stejskal professzor által egyik bécsi kórházban 55—72 éves asszonyokon folytatott kísérletek során a ráncok néhány héten belül kezdtek eltűnni.

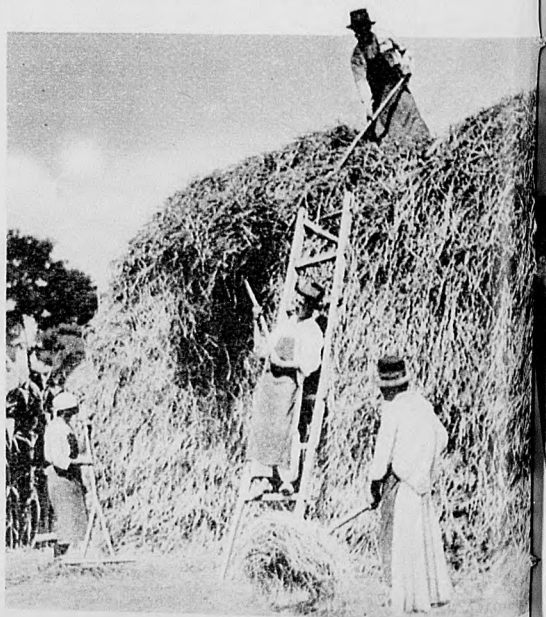
Péter-Pál NAPJÁN

Rakják a
kazalt

Június vége felé a falu, a vidék arculata egyszerűben megváltozik. Aki járt már, városi ember ebben az időtájban faluhelyen, ismeri a csodát, amit a falu ilyenkor átél. Támadtak nagy haragok, ellenségeskedések az évközben, a júniusvégi napsugár lesimítja a haragos ráncokat és kiűzi az ellenségeskedő érzéseket a szívekből: kicsinek, nagyoknak egyaránt közös gondja, reménye és néha bánata van, beérik-e a búza, mikor lehet aratni, milyen termés lesz?

S a búza, mintha csak érezné, hogy főszereplőjévé vált a falu életének, hajladozik, bókol, járja azt az utólérhetetlenül bájos táncot, amelyről minden valamirevaló festő megfesti egyszer azt a képet, amelynek aztán a „Péter-Pál előtt” címet adja. Ilyenkorra az esőben bő május megtette már a magáét: kisegítette a szár hasából a kalászt, s az június végére duzzadtan, kövéren húzza le a szárát, szinte csodaszámba megy, hogy a vékony „talapzat” elbírja a húsos, vastag „tetőt”. Aztán halódní kezd a szár,

Ünnepi tánc az aratás
után

szalmás lesz, elsárgul s az aranyló szín lassan befesti a kalászt is.

Ilyenkor járja legnagyobb aggodalommal minden gazda a maga búzáját. Egyetlen nap, amit elnézett a hanyag gazda, megtizedelheti az egész esztendő munkáját, reményeit. A részeselek, kaszások, marokszedők hiába foglalatoskodnak ilyenkor az árpával, a szemük már ott jár a búzán, száz meg száz szempár figyeli a kalász sárgulását, egy kissé valamennyiöknek „magánügye” a búza, az egyetlen gabonaféle, amelyet „aratnak.” Mert az árpa is csak mostoha-
gyermek marad örökre, azt „vágják”, szinte magától megy a munka az árpa körül. De a búzához szív kell, az arató úgy is nyúl hozzá, amíg zsákba nem kerül, mert akkor már — portéka!

Éget a nap a mezőn

Kaszatolás

Kötik a kővét

A júniusvégi érlelő nap melege szinte órák alatt hozza a termést, foltosan, nagy zöld területekkel érnek be a szemek, s a táblák ravasz vámszedői, a sáskák, meg a szemtelen verebek pontosan jelzik a búza állását. Mert a sáska még a kásás, zöld kalászt vadászta, a veréb már a sárga szemeket csipegeti. A verebek megjelenésére bele lehet hát negedni a kaszát a táblába, még jó is sietni vele, nehogy túlérjen, beszáradjon a szem kőkeménységűre, mert minden kaszasuhintás kipergetné a szemeket a kalászból.

Több szem többet lát: a gazda viszi magával a részest is a táblába, Búzaéréskor, amerre a szem ellát, mindenütt búzanézők bolyonganak a sűrű rengetegben, óvatosan, hogy sértés ne essék a kényes szárazon. Nincs is semmi hiba, a tábla összefolyik mögöttük, ahogy elhaladtak, akár a víz. Meg-megállnak, kimorzsolnak, kicsépelnek

egy-egy szemet s a markukban ott marad az új ígérlet, az új élet.

— Ideje van... — mondja a gazda, s reggelre megigazítja a kasza nyele, kiverve a pengéje. A gazda végigjárja a részeseket egy-egy pohár kisüsti pálinkával és az első részes beleereszti a kaszát a táblába. Tempósan, ringó derékkal, éppen csak nekidőlve húzza a kaszát, pár perc múlva ketten, hárman követik, rendre dől le a gaz, s a marokszedő lányok ringva, hajlongva bókólnak az új élet előtt. Százból csavart kötéllel kötik meg a felöltelt szarát, s kész a kéve. Szótlan ünnep az első rend, hang nem hallik, csak a kasza suhog s a gaz recsen meztelen talpak alatt. Mind nagyobb lesz a gazos, szúrós talló, hőreség fut benne, meg mezei egér, verébcapat, galambok szállják meg, s szedik a hulladékot. Aratnak ők is!

Messze jár már az első részes, amikor fenésnyi távolságra ér, megáll kaszát élesíteni, amit eddig megkaszált, az lesz egy rend. S olyan öröm van az arcán, ahogy csak egyszer örül egy évben az arató: az első rend után! Aztán vállra emeli a kaszáját, s ballag vissza, új sort kezdeni.

Napszálltakor keresztbe hordják a kővéket, az öregebbje kötelet csavarint hozzá. Vége egy napi munkának, a tücskök megfujják a takarodót. Egyetlen nagy zenekar az egész mező, s a langyos este nótát csal az aratók ajkára. Akarni sem kell, mégis felhangzik valahonnan:

*Vagyok olyan legény, mint te,
Vágok olyan rendet, mint te...*

Péter-Pál van! Aratnak. Esztendei kenyér lesz a verejtékből, ízes, omlós, puha kenyér. Az aratást befejező vidám, mosolygós, táncos ünnep a magyar gazda hitvallása Istenéhez és — munkájához!

T. Gy.

Déliabál

A múlt századokban

az angol hajók a világ összes részeiből mindent, ami szép és jó volt, Angliába vittek, úgy hogy ott egy különleges ízlés fejlődött ki. Az angol arisztokrácia ma is az OLD SANDAL WATER kölnivizet kedveli.

OLD SANDAL WATER — csak a vitorlással valódi — több mint illatosított kölnivíz. A szantál-, cédrus- és más nemesfajú fák természetes kivonatai előkelő, erősen frissítő illatot adnak.

Old Sandal Water

Minden szaküzletben kapható

Ára: 1/1 üveg P 4.40, 1/2 üveg P 2.50, 1/3 üveg P 1.50

Lady Illatszeripari R.-T., Budapest.

Délibáb

Álláspont

írta Torday Sándor

Egy hölgy megbotránkozva mesélte, hogy a jóízlés, a mérséklet, a férfiúi egyszerűség már a múlté. Egy fiatalemberrel találkozott, aki világoskék kabátot viselt. Nem holmi közönséges kéket, hanem égszínkék, világoskék, pasztelkék, egyszóval feltűnő és felismerhető kék kabátot! ez valóban botrányt keltő esemény! Nem vezethet jóra, ha már a férfiak is ilyen rikító színekre vetik magukat, ahelyett, hogy a rendes szürkénél maradnának. A férfi komolysága, tekintélye, egész lénye, megköveteli az egyszerűséget. Ez volt a hölgy véleménye. Ezen vitakozni nem lehet, mert valószínűleg nem a jóízlés védelme hevítette, hanem inkább valami ösztönös védekezés, tiltakozás, ami női lényéből fakadt. A múlt éppen azt bizonyítja, hogy évszázadokon keresztül a férfiak diktálták a divatot és ők jártak elől a legfurfangosabb, leghóbortosabb ruhaötletek terjesztésével. A renaissance bársonyait, nehéz aranyhimzéseit, brokátjait, láncait, gyöngyeit, strucctollait férfiak viselték, nemkülönben a barokk-kor halvány színű selymei, széles paszomántjai, színes sarkú csatos cipői, áttört csipkái is férfiak öltözéke volt. Századunk elején azonban a férfiak egy pillanatra kiengedtek kezükből a gyeplőt és azóta a nők a divat fejedelméi. Ők azonban kíméletlenül küzdenek az ellen, hogy a férfiak is helyet kapjanak ebben a birodalomban. Eleinte valószínűleg a férfiak nemtörődősége hozta ezt magával, de ma már a nők határozottan állást foglaltak a férfidivat színesedő és könnyedebb irányzata ellen. Ebben határozottan szerepet játszik az is, hogy a nők eszménye a cicomamentes férfi, aki ugyan ápolt, előzékeny, jó modorú, de alapjában véve erős és tetre kész. Tetre kész, ezen van a hangsúly. A gyöngé nőnek hiába van ügyvédi vizsgája, vezet repülőgépet, vezérigazgató, rendőr, orvos, azért megkívánja, hogy továbbra is mint *gyenge* nőt elismerjék veszély esetén. Ilyenkor aztán sutba dobva az összes diplomákat, bizony minden női szív az erős férfikar után vágyódik és a hölgyek félnek, hogy egy ilyen égszínkék kabát alatt előbb-utóbb megpuhulnak az izmok. Tévedés; a férfiúi bátorság, vakmerőség sohasem volt olyan magas fokon, mint éppen azokban az időkben, amikor a férfi öltözékének minden darabja, mai ízlés szerint, cicoma volt. Egy görbe tekintet, egy elejtett szó és már kiröppent a kard hüvelyéből. Éppen ezért kár ma annyi szót vesztegetni, ha a férfiak is megkísérlik, hogy észszerűbben öltözködjenek. Elvégre mennyivel okosabb a nők lenge nyári ruhája, könnyű szandálja és milyen otromba a férfiak szövetholmija, vastag talpú cipője, magas gallér és nyakkendője. Persze, itt is, mint mindig, óvakodni kell a túlzásoktól és bizony könnyen nevetségessé válhat holmi világoskék kabát. Pláne, ha mondjuk, olyan világoskék, mint az ég, vagy türkizkék, esetleg zöldeskék! Vannak azonban kivételek. És ha minden férfi ilyet visel, akkor... Mindenesetre felnézek a szabóhoz, talán nem is olyan kék az a világoskék és elvégre nyáron mégis csak kellemesebb egy világos szín. Mondjuk egy szürkéskék. Semmiesetre sem égszínkék. Ebben az egyben én is következetes vagyok, annál is inkább, mert tudom, hogy ez a fent említett hölgynek sem tetszene.

Pereg a film

MARLENE DIETRICH,
akit Amerikában adóeltitkolás-
sal vádoltak és elutazásakor
ékszereit lefoglalták — meg-
érkezik Párizsba

Hollywoodban

érthető izgalommal tárgyalják azt a legfrissebb botrányt, amely Marlene Dietrich körül újra nagy port vert fel. A neves sztár, aki egyidőben legtöbbit foglalkoztatott művésznője volt az amerikai filmműtermeknek, néhány esztendeje képtelen volt szerződéshez jutni. Keresték a magyarázatát, hogy az amerikai közönség miért ábrándult ki a szőke művésznőből, de okát nemigen találták. A közönség talán ráúnt már a romantikus filmek még romantikusabb szereplőire. Emlékezetes Marlene hajdani botránya, amelyben rendezőjével, Sternberggel kapcsolatban emlegették. Az amerikai közönség etikája ebből a szempontból igen érzékeny s Marlene Dietrichnek aligha használt a pletyka. Tény, hogy a művésznő hosszú ideje már, hogy „munkanélküli” és ilyenformán sok felesleges idejét utazgatással töltötte.

Most is Európába készült s a hatóságok kellemetlen jelenettel engedték el a kontinens felé. A filmszínész nő már a hajón tartózkodott, amikor a newyorki adótitkviselők megjelentek a fedélzeten s felszólították, hogy körülbelül másfél millió dollárnyi adóhátralékát fizesse ki. Kissé tekintélyes ez az összeg ahhoz, hogy Marlene a tarsolyában

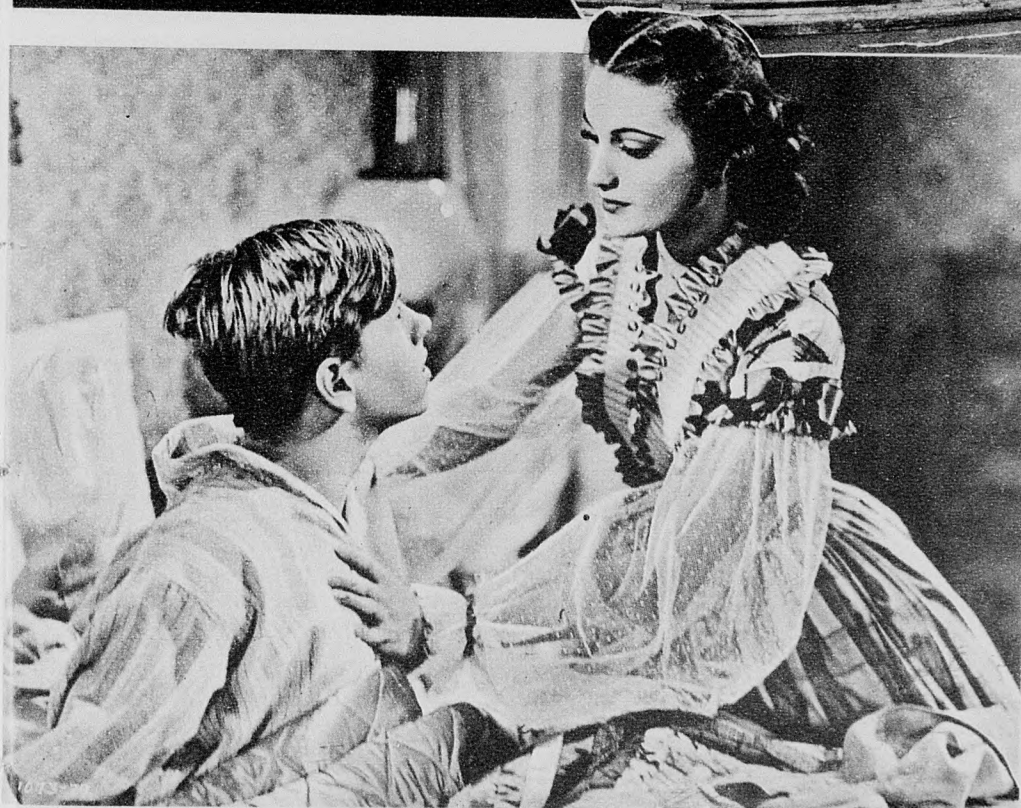
hordja s természetesen nem tehetett eleget a titkviselők kérésének. Azok viszont sajnálattal, de közölték, hogy ilyen körülmények között a művésznő kénytelen Amerikában maradni. Marlene ez ellen is tiltakozott. Végül is a hajó indulásra készen állott s valami megoldást kellett találni a káposztának is, a kecskének is. A titkviselők szétnéztek a filmsztár holmijai között, valami zálog után kutatva, s ha kellő mennyiségű pénzt nem is, de ékszeret rengeteget találtak. S hiába volt minden tiltakozás, a művésznő ezúttal kénytelen volt ékszerei nélkül Európába hajózni.

Párizsba érkeztekor nyilatkozott az újságíróknak, akik persze már értesültek a kínos kalandról s szép számmal várták a pályaudvaron. A művésznő perrel fenyegetőzik, de méltósággal viseli a helyzetet. A képen, amely Párizsban a pályaudvaron készült róla, még egy kis mosolyt is látunk az arcán. Nem lehetetlen, hogy a kínos ügy szerződést hoz Marlene-nek és rövidesen viszontlátunk a moziban egy kedves történetet a művésznőről, akit egy adótitkviselő üldöz, de csak azért, mert, mondjuk, szerelmes belé.

Marlene Dietrich az első „Wamp”
(Foto Paramount)

MICKEY ROONEY
a „Huckleberry Finn“ című
új Metro—Goldwyn—
Mayer filmben

A francia filmgyártás az elmúlt három év alatt úgy művészi, mint üzleti szempontból igen nagyot fejlődött. Az ezerkilencszázharmincas évek elején a francia filmgyártás igen szerény helyet foglalt el a világ filmtermelésében az amerikai, a német és az angol mögött. Az elmúlt három év alatt a fejlődése olyan rohamos volt, hogy a második helyre került fel. Ugyanakkor

az angol filmipar is fejlődött. Ha a világ nemzetközi filmtermését, tehát azt a filmtermést, amely országhatároktól meglehetősen független, 100 százaléknak vesszük, akkor 1930-ban az amerikai nyolcvanhárom százalékot tett ki s a többi megosztott a többi országok között. Jelenleg a helyzet a következő: Amerika ebből a termelésből hatvan-két százalékot jelent,

Sonja Henle
(foto 20th
Century Fox)

míg a francia és az angol tizenhat-tizenhat százalékot. Ez a helyzet meglátszik a nagy amerikai filmfolyóiratok hasábjain is. A francia női és férfi sztárok egyre többet szerepelnek. Pierre Blanchar, Harry Baur, Louis Jouvet, Fernandel, Michel Simon, Arletty, Corinne Luchaire, Vivienne Romance és a többiek életéről igen sokat írnak.

*
A filmsztárok közül sokan próbálkoztak a multban filmgyártással. Az első filmsztár-vállalkozók Amerikában kezdtek dolgozni. Mary Pickford, Chaplin, Douglas Fairbanks megalapították az United Artists vállalatot, amely a sztárok vállalata volt. Azóta egyre többen követték példájukat. Az utóbbi időben Dolores del Rio lépett be a filmproducerek sorába, míg az angolok közül Charles Laughton és a Vörös Pimpernel által világhírré jutott Leslie Howard gyártottak saját vállalkozásban filmeket. Most a filmproducerek érdeklődése úgy Angliában, mint Amerikában törvényes intézkedést kér arra, hogy csak pénzember foglalkozhassék filmvállalkozással. A producerek mozgalmának nem jóslunk nagy sikert.

*
Myrna Loy, a „legrendesebb amerikai filmsztár”, akit hazájában az amerikai fiatal asszony ideális típusának tartanak, a múlt héten Párizsba érkezett. Hétfőn viszont budapesti barátai kaptak tőle levelet, amelyben megírja, hogy a közeljövőben Budapestre is

Déliabál

ellátogat. Ezelőtt öt évvel volt először a magyar fővárosban, de a férje nélkül. Minthogy akkor nagyon megszerette Budapestet, most a férjének is meg akarja mutatni.

*
A francia filmgyártás néhány vállalkozó kedvű tagja expedíciót szervezett Kínába, hogy ott a helyszínen készítsenek egy kínai háborús filmet. Az expedíció nem filmhíradót készít, hanem egy szerelmi történetet akar

Arleen Whelan
(20th Century Fox)

golul és franciául fogják elkészíteni az izgalmas helyszíni filmet.

*
Bette Davis legközelebbi filmje, a Dark Victory (Sötét győzelem). Ezt a filmet Amerikában és Angliában már bemutatták és olyan nagy volt a sikere, hogy New-Yorkban arra számítanak, hogy meg fogja dönteni a játékfilmek rekordját. Az eddigi rekord 11 hónapi prolongáció a new-yorki nagy mozikban. A Dark Victory egy tragikus sorsú fiatal lányról szól, aki halálos beteg meg férjhez és tudja, hogy mindössze egy féléve van hátra az életből és a boldogságból.

Binnie Barnes
(20th Century Fox)

megfilmesíteni a háború izgalmai közben. Színeszt nem vittek magukkal, ott a helyszínen próbálnak megfelelő színészeket találni. Az elgondolás az, hogy a kínai diákok között nagyon sok olyan van, aki párizsi, vagy londoni egyetemi

éveit szaktotta félbe, hogy hazamenjen harcolni. Ezek közül a kínai diákok és diákkisasszonyok közül akarják színészeiket verbuválni és remélik, hogy két verzióban, an-

Délibáb

AMIÓTA SACHA GUITRY NŐTLEN..

EGY KIS ÉLETRAJZ JACQUELINE DELUBAC NÉLKÜL

A francia színészetnek egyik legjelentősebb alakja kétségtelenül Sacha Guitry. A nagy Napoleon-kori színész, Talma után a mai szakértői közvélemény a leghíresebb és leg-egyénibb játéku művésznek tartja. Pedig Talma ugyancsak nem akármilyen fából faragott művész volt: Napoleon, aki Goethere csak annyit mondott, hogy: „Ez egy ember”. Talmát azzal tüntette ki, hogy nekiajándékozta egyik kedvelt kardját, miután eljátszotta előtte és Waleska előtt az egyik nagy tragikus szerepét. Ha Goethe csak egy ember volt, mennyi lehetett Talma...

És Sacha Guitryt Talmához hasonlítják.

Guitry nemcsak drámai színész, hanem művészetében a humoros, majdnem buffói árnyalatoktól a legvéresebb tragikus tónusokig minden szín, zamat, íz és illat megtalálható.

Benne a művész viaskodik az emberrel. Nyugtalan, igazi francia temperamentum, lázas önkereső, szenvedélyes vitatkozó. A nők nagy barátja. Első feleségétől, egy egyszerű polgárlánytól, akit állítólag szánalomból vett el, elvált. Második feleségét elkergette, harmadik felesége meghalt, negyedik felesége, az agyontapsolt Jacqueline Delubac nem bírta ki vele. Nem régen váltak el. A nagy művész, akinek gyakran csak árnyalati félrelépései voltak, továbbra is kénytelen volt vállalni azt a nagyvonalú művészetet, amelyet művészházastársával élt. Szerződésnek kellett eleget tennie, vendégszerepelnie kellett, szerepeket kellett tanulmányoznia, hogy megmondhassa, vállalja-e eljátszásukat.

Delubac egyaránt élte a maga külön életét. Mi történt azóta a két művésszel? Két hónap óta.

A művésznő egy hétre Svájcba ment, nem talált nyugalmat. A fényképezés előtt kedves mosolyt mutatott. Svájcból Olaszországba utazott, négy nap múlva visszatért Franciaországba. Elkezdte a Deux Coeurs — Két szív — című film forgatását. A szerződésben még úgy volt, hogy partnere férje lesz. Azóta Jean Gabin kapta meg ezt a szerepet. Egy másik filmben Guitry mellé Luise Carlettit osztották be a tapintatos rendezők. Jacqueline filmje nemsokára elkészül. Közben bemutatták azt a filmet, melyben utóljára játszott együtt a két művész. Ez volt a nálunk is nagy sikerrel bemutatott „Szerelmes századok.” A művészi expár egymás mellett lévő két páholyból nézte végig a filmet. Egyikük sem tudta, ki a szomszéd. Jacqueline most Amerikába készül. Kíváncsi a világhiállításra. Itt ugyancsak találkozhatik a férjével. Mert ő is kimegy. És találkozhatik önmagával is, mivel a Delubac-Guitry-filmet előadják a francia pavillonban.

Kísérti a mult, melytől férjével hozott közös megegyezéssel szakadt el. De Guitry-t nem egészen lehet kiszakítani életéből.

Jacqueline Delubac

Délibáb

Sacha Guitry

A férj szintén találkozik önmagával és feleségével. Nem régen véletlenül összekerültek egy nagy filmbanketten. A rendezőség talpraesett leleményességgel az utolsó pillanatban jó távolra ültette egymástól a két volt házastársat. Észrevették, hogy egy-egy pillanatra, egy tekintetre találkozott a négy művészszem.

Guitry szintén megnézte saját filmjét. Befejezte azt a filmszüksét, melyet még házassága idején kezdett el, hogy saját rendezésében feleségével eljátssza benne a főszerepet. Közben visszaadott két olyan szerepet, melyben felesége lett volna a partnere. Eladta

a villáját, melyben hosszú ideig lakott feleségével. Közben beválasztották az Amerikai Clubba. Tagja lett egy másik egyesületnek is. Megtartotta szellemes székfoglalóját.

*

Nem tudni, mi lesz most az új darabjával. Lehet, hogy sajátmaga rendezi, az is megeshetik, hogy vállalja az önmaga számára írt szerep eljátszását, de nincs kizárva, hogy elteszi művét az utókor számára.

Mit lehet felfedezni ebben a látszólagos sok ellentmondásban, az emlék tiszteleté-e, rajongást, vagy dacos ellenkezést? Ki tudja? Talán maguk a főszereplők sem értik.

Délibáb

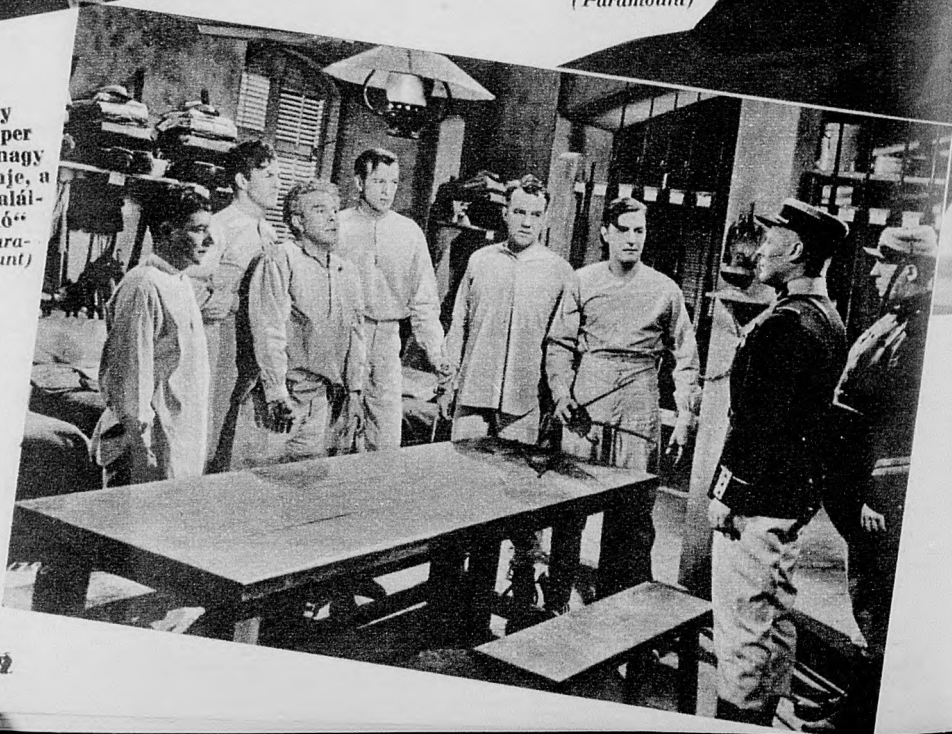
A jövő évad filmjei és sztárjai

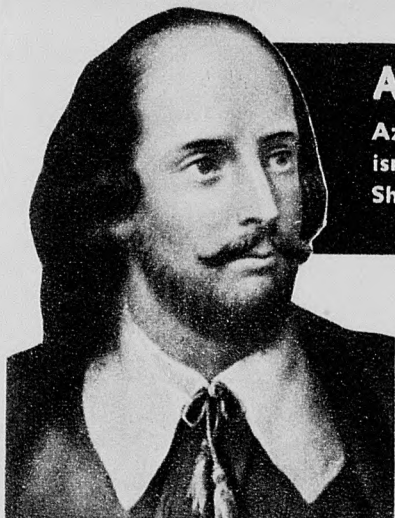
A férj közbeszól. Claudette Colbert, Don Ameche, John Barrymore és Francis Lederer filmje
(Paramount)

Shirley
Ross
(Paramount)

Gary
Cooper
új nagy
filmje, a
„Halál-
légió”
(Para-
mount)

Shakespeare

Bacon

Az elmúlt század kilencvenes éveinek egyikén komor és ünnepélyes úriember állított be London egyik legnagyobb régi könyvkereskedőjéhez, Dumsleyhez. Charles Dumsley nemcsak az évszázados, régi könyveknek volt szerelmese, mint finomtollú kritikus és irodalomtörténész sok értékes Shakespeare-tanulmánnyal lepte meg Londont. Dumsley boltjában feküdt a világ kétségtelenül leg-hatalmasabb Shakespeare-gyűjteménye. Száz és száz Shakespeare kiadás; angol, német,

A „leleplezett” Shakespeare

Az angol irodalmi élet páratlan szenzációja: ismételt állítás szerint Sir Francis Bacon írta Shakespeare néven a világirodalom legcsodálatosabb remekműveit

olasz, francia, szerb, magyar, norvég és még egy tucat másféle idegen nyelven. Boltját Shakespeare-katedrálisnak nevezték az angol írók, mert az emeletes polcok mellől rengeteg Shakespeare-kép, szobor nézett a látogatókra. Dumsley, a hírek szerint 1000 angol iontot fizetett Raleigh Walter, fiatal angol írónak azért, hogy írjon egy tökéletes Shakespeare-tanulmányt. Csupán az volt a kikötése, hogy ebből a műből ki kell maradnia Sir Francis Bacon átkozott nevének. Sir Bacon, az öregúr szerint, jelentéktelen államférfi volt Erzsébet angol királyné uralkodása alatt. Filozófáló művei nem érnek fabatkát sem és 1561-től, 1626-ig lezajló életének csupán az a pillanat volt említésre méltó eseménye, amikor, mint könnyen megvesztegethető államférfit kiakolbolították hivatalából. Tehát, egészen jogos volt az öregúr azon kívánsága, hogy egy ilyen egyén ne kerülhessen egy könyvbe, a nagy Shakespeare-el. Még akkor sem, ha egyes eszűket vesztett angol kritikusok, történészek azt próbálják bizonyítani, hogy Shakespeare műveit — Bacon írta.

A könyvesbolt látogatója ismerte az öreg Dumsley Baconról alkotott véleményét. Ennek ellenére az öregúrak szenvedélyes bátorságával dobott egy tekintélyes iratesomót a könyvkereskedő elé az asztalra.

— Uram, ön ellensége a nagy Baconnak. Nos — mondotta emelt hangon, — én kétségtelen bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy Shakespeare nem is létezett. Legelőbb is a zseniális drámaíró Shakespeare nem. A Hamlettől kezdve a királydrámáig,

Shakespeare
szülőháza
Stratfordban

Déliabál

vígjátékokig valamennyi Shakespearenek tulajdonított művet Bacon írta, akit ön annyiszor ócsárolt. Itt vannak a bizonyítékaim — csapott az asztalon fekvő kéziratömege.

Az angolok állítólag híresek hidegvérükről. Nos, ebben az esetben az öreg Dumsley nem volt a hidegvérnek mintaképe. Saját két kezével lökte ki Marcus Wins irodalomtörténészt boltjából. Az esetből botrány és becsületsértési per lett. Dumsley könyvkereskedő szívesen fizette ki a néhány schillinges pénzbírságot az udvariatlan cselekedetért, de kijelentette az újságíróknak, hogy boldog, mert úgy érzi, megvéde Shakespeare-t.

— Miért nem nézte meg a tiszteletreméltó Marcus Winks állítólagos bizonyítékait — kérdezte tőle egy újságíró. — Hátha ön is meggyőződött volna arról, hogy Shakespeare műveit valóban Bacon írta.

— Soha — szegzte le véleményét erőlyesen az öregúr. — Az az érzésem, hogy Bacon, aki egész életében zavarosfejú ember volt és a közpénzek terén gyakran tévedett, sír-

gában olyan Shakespeare korabeli okmányokra bukkant, amelyeket Bacon kézírásának tulajdonítanak. Az okmányok elferdített latinsággal voltak írva. Egyes mondatoknak csak bizonyos, harmadik és negyedik betűből lehetett a szöveg eredeti értelmét megfejtetni. Mrs Gallup és Cartier tábornok egy ilyen okmányból a következő szöveget hámozták ki:

„Kegyetlen szükség vitt arra, hogy ilyen nehéz és fárasztó módon tegyem meg közléseimet. Greene, Spenser és Shakespeare. Ezek azok a nevek, amelyek alatt írtam. Csupa olyan ember, aki tényleg él is, hiszen személy szerint ismerem őket.”

Az írás állítólag Bacon írása. De csak állítólag. Mert nem ez az első eset, hogy felfedezik Bacon „önkezevel írt” vallomását, amelyben bizonyítja, hogy Shakespeare néven ő hozta a világra mindazokat a remekműveket, amelyek dicsőséget szereztek mindenütt ennek a névnek. A szenvedélyes vita Shakespeare körül tehát megint kiújult. Akad-

Shakespeare :
Lear király-a
a budapesti
Nemzeti Szín-
házban

jából hadjáratot akar indítani Shakespeare ellen. Shakespeare élt és senki nem írta a műveket, mint ő maga. Aki mást állít, az örült. Ez az utolsó szavam az ügyben, uram.

*

Ugy látszik, hogy az öreg londoni könyvkereskedő határozott véleménye elriasztotta a tudósokat, irodalomtörténészeket, szenzációkereső újságírókat attól, hogy újra előhozakodjanak Baconnal. Csaknem ötven esztendőnek kellett elmúlnia, hogy ismét felmerüljön a furcsa kérdés. Vajjon hátha a Bacon-pártiaknak van igazuk. Hátha nem más Shakespeare, mint a világtörténelem, az emberi kultúra egyik legnagyobb szélhámosa, aki életében lapítva türte, hogy olyan remekművekért ünnepeljék, amikhez semmi köze nincs. A nagy kérdést most egy amerikai származású angol hölgy, Mrs Gallup vetette fel, aki Cartier francia tábornok társasá-

nak, akik az öreg Dumsley módján ha csak gyengéd célzás képeben is, de örültek nevezik az irodalomtudósok munkájába belekontárkodó hölgyet. — Mit akarnak Shakespeare-től ezek az emberek, — kérdi megbotránkozva az egyik nagy angol lap kritikusa. Miért nem hiszik el, hogy ő írta darabjait? Egy másik lap szépen felsorakoztatta az érveket és az ellenérveket, amelyek a következők.

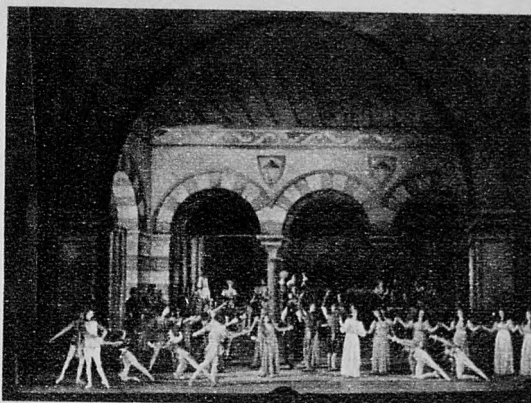
*

Shakespeare, műveiben úgy ismeri Anglia egész történelmét, mint más ember a tenyerét. Vajjon volt-e a 16. században egy küszködő mészáros fiának olyan tanultsága, aminőre drámáiból következtetni lehet. Shakespeare nem járt iskolákat. Fiatal korában apja hentesszékében kellett dolgoznia. Iskola helyett később a londoni színházak kapui előtt vigyázott az úri közönség lovaira, hin-

tóira. Ezzel szemben Sir Francis Bacon, akit Erzsébet királyné törvénytelen gyermekének tartottak, tökéletesen ismerte az angol udvart, a királyi családok véres viszállyait, az angol történelem drámai eseményeit. Bacon saját nevével írt műveiben tanujelét adja tehetségének. Miért ne lenne hihető, hogy nem a mézszáros gyermeke, akinek nem volt ideje a tanulásra, hanem a dúsgazdag államférfi írta a drámákat, vígjátékokat.

A Shakespeare pártiak szerint ezek a feltevések mind alaptalanok. Shakespeare az iskola padjain kívül is értesülhetett az angol udvarokban lezajló nagy eseményekről, tragédiákról, amelyek a nép ajkán annyira kiszíneződtek, hogy jóformán készen kerültek a drámaíró műhelyébe. Shakespeare nem úgy ismerte az angol főrangúkat, az udvar, a királyi családok életét, mint egy iskolázott kényes főúri palánta. Ő drámáit, vígjátékait a nép nyelvén, a népek írta. Ezeket a műveket zsenialitása avatta remekművekké, mert egy gyengébb tehetségű ember keze alatt esetleg kérésztelű ponyvamatyványok váltak volna belőlük. Shakespeare sokat tévedett drámáiban. Csehországot a tenger partjára rakta. Vajon az angol udvar nagyrangú államférfia elköveztetett ilyen botlást? Hamletban, Julius Cézárban olyan tévedések hemzsegnének, amelyeket csak egy „östehtség” követhet el. A franciák nagy frójának, Rabelaisnak minden kéziratában tucatnyi helyesírási hibát, tévedést lehet felfedezni, ám ennek ellenére senki nem meri vitatni, hogy műveit ő írta. Shakespeare tévedéseit, hibáit Bacon, műveltségénél fogva, nem követhette el.

London — és tegyük hozzá: az egész vi-

A Rómeó és Júlia az Operában
(Vajda M. Pál felv.)

lág — most ismét a Shakespeare-vita lázában ég. Vannak sokan, akik mosolyogva nézik ezt az újraéledő harcot, amely bővelkedik a defektívregények legszebb fejezeteibe illő titokzatosságokban. David Fuller Ellery úr, a legnagyobb londoni spiritizista egyesület elnöke azt az érdekes véleményt hangoztatta, hogy legjobb lenne magától Shakespeare-től kérdezni meg az ügyet. Shakespeare azonban nem jelentkezik. Ő bizonyára mosolyogva figyel a másvilágról ezt a sok hűhó semmiért című vitát. Jelentkezett helyette azonban Shakespeare szülővárosa, Stratford on Avon, amelynek több polgára felháborodva tiltakozik Anglia nagy zsenijének emlékét meggyalázó szenzációhajhászás ellen. Úgy véljük, ebben a vitában nekik feltétlenül igazuk van.

GyL

A külföldi újságíróegyesület és a Párizsban időző magyar lapok kiküldöttel meghívást kaptak az Air France-tól a párizsi repülőtér megtekintésére. A hatalmas méretű, modern elgondolásban épült Le Bourget-i repülőtér hangárjai, gépóriásai és a világ minden tájáról érkező repülőgépek forgalma igen érdekes látványt nyújtott

Délibáb

37

Dr. Vitéz Kolosváry-Boresa Mihály lett az Országos Magyar Sajtókamara elnöke

Rigó Magda és Losonezy György, az Operaház művészei házasságot kötöttek
(Csathóné és Jakab felv.)

A Magyar Írók Film R.-T.-ának alakuló gyűlése (Csathóné és Jakab felv.)

Jelenet az Újpest—Ambrosiana mérkőzésről (3:1)

Sport

A 200 méteres női síkfutóbajnokság résztvevői: Widder Györgyi, Gábori Jolán, Nagy Rózsi, Balla Ilona

Csák Iholya olimpiai magasugró bajnoknő most a távolugrásban országos rekordot ért el (Pobuda felv.)

RÁDIÓMŰSOR
ÉS ISMERTETŐ CIKKEK

(július
 2—8-ig)

BUDAPEST I.

10: Szózat.

11: Hanglemezek.

1. Kéler Béla: Magyar vigjáték nyitány (Radiola Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár); 2. Schubert—Berté: Három a kislány, egyveleg, énekkel (Berlín filharmonikusok, vez. Schleger); 3. Dvorzsák: Humoreszk (orgona: Marcel Palotti); 4. Foster: Swanee river, dal (Bing Crosby, kórossal); 5. Freed—Brown: Alone, dal (Greta Keller); 6. Bräu: Vidám polka (klarinét: Adalbert Bräu és zenekar); 7. Freed—Brown: Nilusi szerelmi dal (Merrymakers-együttes); 8. Pécsi József: Dörmögő medve (fagotszólo: Keleti Frigyes); 9. Kacsóh: Egy rózsaszál szebben beszél (Kalmár Pál); 10. Sándor Jenő: Álmodó Tiszapart (Füredi szöv., Vargha Imre); 11. Jacobi Viktor: Leányvásár, kettős (Szabó Lujza és Szedő Miklós dr.).

11:45: Hírek.

12:00—12:55: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból.

Prédikál Szabó Imre esperes, faszori lelkész.

1:00—12:15: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébániatemplomból.

A szentbeszédet mise közben dr. Kúhár Flóris bencés házfőnök mondja. Énekel a Felső-krisztinavárosi egyházközség Harmonia Sacra énekara Jurassa Endre vezetésével. Előadásra kerül: a) Pítoni: Laudate Dominum; b) Részletek Gruber: Missa Papae Leonissából; c) Kersch: Kinek első szent királyunk; d) Harmath: Jézusomnak szívén; e) Kodály: Pange lingua; f) Franek: Panis angelicus és a Himnusz. A szólórészleteket Tóth Iona és Kövecses Béla énekli. Orgonál Megyeri Jenő.

12:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

12:30: Operaházi zenekar.

Vezényel Rajter Lajos. 1. Rossini: Az olasz nő Algírban, nyitány; 2. Smetana: Moldva, szimfonikus költemény; 3. Saint-Saens: Egy éj Lisszabonban; 4. Svendsen: Norvég mű-

vészkarneval; 5. Kodály: Dal és közzene a „Háry János” szvitből; 6. Liszt: V. magyar rapszódia; 7. Massenet: Festői képek.

Közben kb.

15: „Egészségügyi kalendárium.” Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvassa Faragó Ferenc dr.

19: Hanglemezek.

I. rész: Művészlemezek. 1. Weber: A művésztudás, ária (Franz Völker); 2. Bonizetti: Az ezred leánya, ária (Toti dal Monte); 3. Chopin: Etűdök, F-dur és cisz-moll (zongora: Wilhelm Backhaus); 4. Humperdinck: Jancsi és Juliska, esti ima (Elisabeth Schumann); 5. Vecsey Ferenc: Vizeses (hegedűn: a szerző); 6. Verdi: Rigoletto, ária (Giovanni Inghilleri); 7. Gounod: Mireille, kettős (Gerald és Rambaud); II. rész: Filmdalok.

3:00: 1. „A cséplési szemvesztés csökkenése.”

Sulyok Balázs előadása.

2. „Védekezés a gabonaszizsik ellen.”

Baranyovits Ferenc dr. előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.

3:45: A rádió szalózenekara.

Vezényel Bertha István. 1. Zeller: A bányamester, operettegyveleg; 2. Lincke P.: Olasz szerenád; 3. Küster H.: Vizeses, bravúrfox; 4. Hartmann: Keringő-mozaik (Strauss József, Ziehrer, Lanner és Strauss János műveiből); 5. Vecsey Ferenc: Északi éj; 6. Grieg: Trolldaugeni nász.

4:30: „A magyar népdal.”

Molnár Imre dr. előadása. Közművelődési előadásorozat.

5:00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5:10: Mursi Elek cigányzenekara.

6:15: „A magyar fajta.”

Ilyés Gyula. (Felolvasás.)

6:45: Vásárhelyi Magda zongorázik.

1. Beethoven: Rondo a capriccio; 2. Weber: Perpetuum mobile; 3. Dohnányi: Intermezzo; 4. Mendelssohn: Rondo capriccioso; 5. Bartók: C-dur rondo.

7:15: Hírek.

7:25: Liszt: XIV. magyar rapszódia.

Előadja a Budapesti Filharmónikus Zenekar, vezényel Dohnányi Ernő. Hanglemez.

7:40: „Ó, a Gyula szegényke.”

Laczkó Géza elbeszélése.

8:10: „Balatoni est.”

Rendező Csanády György. „Két balatoni idill”. 1. „Szerenád Fűreden”. Hangjáték. Irta Babay József. Szereplők: Enyedy Gáspár — Bodnár Jenő; Enyedi Gáspárné — Berky Lili; Mária, a leányuk — Szelezky Zita; Zsófi tant — Nagy Teréz; Koroda István, főhadnagy — Hajmássy Miklós; Kovalkovszky, huszárkapitány — Matány Antal; Blaha Lujza — Nagy Izabella; Cigányprimás — Heltai Andor; Klarinétos — Sala Domokos. 2. „Weekend Siófokon”. Hangjáték. Irta Bókay János. Szereplők: Borbás Árpád — Bodnár Jenő;

Borbás Árpádné — Berky Lili; Lili, a leányuk
— Muráti Lili; Torkos Béla — Fáy Béla;
Kerekes Tibor — Bókay Ferenc; Regélő —
Apáthy Imre.

Utána kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Tánclemezek.

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: A rendőrzezenekar műsora.

Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Kuhlau: Az égerfák dombja, nyitány; 2. Bizet: Carmen, ábránd; 3. Részletek Konti: „Az eleven ördög” c. operettjéből (összeállította Szöllőssy Ferenc); 4. Ketelbey: Egyiptom varázsföldjén; 5. Friedmann: Szlav rapszódia; 6. Jessel: A szumatrai kulik; 7. Kraul Antal: Zászlónk, induló.

3.05—3.35: A rádió szalózenekara.

Vezényel Bertha István. 1. Doppler: Ika, nyitány; 2. Bachmann József: Spanyol szerenáda és tánc; 3. Armandola: Baba és kobold, táncintermezzo; 4. Zak Czeslaw: Lengyel fantázia.

6.45—7.10: „Magyar templomok az örök városban.”

Tóth László dr. egyetemi tanár előadása.

8.00: Hírek, lóversenyeredmények.

8.20: „Diesel Rudolf.”

Ifj. Szarvas Béla előadása.

8.50: Hanglemezek.

1. Berlioz: Római karnevál, nyitány (amsterdami Concertgebouw zenekar, vez. Mengelberg); 2. Lapham: Japán zongoraverseny c-moll (Claude Lapham és Victor szimfonikus zenekar); 3. Csajkovszkij: d-moll szimfónia (bostoni szimfonikusok, vez. Kuszevickij)

10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10.00: Református istentisztelet a kassai református templomból. Prédikáló Gőnczy Gébo

11.15: Hírek, műsorismertetés.

11.25: Versék Szent Istvánról. Elmondja Seballháza Lipót.

11.45: Hanglemezek. Mozart: d-moll zongora verseny (Mítja Nikisch, a berlini filharmonikus zenekar kíséretével, vezényel Schultz-Dorrburg).

12.20—12.15: Azonos Budapest I. műsorára

RÖVIDHULLÁMŰ MŰSOR

A HAS3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kilo cikluson, 19.52 méterén.

Délután 3—4 óráig.

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo cikluson, 32.98 méterén.

Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások műsorát ezúttal a 47. oldalon közöljük

Finnország rádió-előkészületei az olimpiászra

A finn rádiótársaság (Suomen Yleisradio) már most hatalmas aranyú előkészületeket tervez, hogy zavartalanul bonyolíthassa majd le az olimpiász-közvetítés sokrétű feladatát. A finn kormány erre a célra nyolcemillió finn márkát (kb 600.000 P-t) bocsátott a társaság rendelkezésére. A fő gondot a külföldi telefonkapcsolatok gyér volta okozza, mert hiszen a külföldi közvetítést ezeken át kell lebonyolítani. Finnországnak ezidőszereint csak két vonala van a külfölddel, mégpedig Tallinn-on (Észtország) és Stockholmon keresztül. A tallinni kábel háromvezetékes és rádióközvetítésre kettő alkalmas belőle. A stockholmi vonalban 32 vezeték van, de a rádió csak nyolcat hasznosíthat. Ezek közül tehát mindössze tíz külföldi átviteli lehetőség áll rendelkezésre; már pedig az a terv, hogy naponta 25—30 közvetítést is csinálnak különböző országok részére. Ezért úgy segítenek a dolgon, hogy ami műsorszám nem kerülhet közvetlen átvételre, arról hangfelvételt készítenek és utólag közvetítik. Németországból már meg is rendeltek erre a célra 40 hangfelvevő-felszerelést. Ennek a szolgáltatnak a központja a stadion közelében lesz; 16 kabinban dolgoznak majd itt a helyszíni közvetítők és a rádióudósítók. Hasonló fülkéket helyeznek el különböző

más sportterek mellett is. Minthogy azonban előreláthatólag még ezek az intézkedések nem bizonyulnak elegendőnek az olimpiai versenyek teljes átvételére, a finn rádió elhatározta, hogy hét hangfelvevő-autót szerez be s egy részükre kettős hangrögzítő-berendezéssel látja el. Ezel a kocsik 18 különböző helyszíni közvetítést vehetnek fel. A közvetlen (telefonkábeles) átvétel szolgáló fülkében hanglemezek futnak, melyek különböző nyelveken bejelentik, melyik országról szól az átvétel. A finn posta az olimpiai rádiószolgálatra már most külön személyzetet toboroz. A rendes rádiótechnikai személyzetet 17. technikussal egészítik ki. A műszaki anyag is megfelelő kiegészítésre szorul; egyebek között 120 mikrofónt, 100 erősítőt s a mérőműszereket és vezetékeket nagy tömegét kell pótlólag beszerezni.

Ötvenéves az Eiffel-torony

Június 10-től július 10-ig nagy ünnepséggel folynak Párizsban az Eiffel-torony ötven esztendő „születésnapja” alkalmából. A torony nival szemben lévő Trocaderóban ünnepi kiállítás rendeznek, azonkívül egy történelmi felvonulást és sorozatos rádióelőadásokat, melyekben az Eiffel-torony jelentőségét fogják méltatni a francia rádió fejlődésében. Az ünnepségekben a torony távolbalátója is bekapcsolódik.

Gere Lola
(Vajda M. Pál felv.)

7.25

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek, Hanglemezek.

1. Farkas Dezső: Levente-induló (Mária Terézia 1. honvédszalógezenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. Noack: Bohócok felvonulása, intermezzo (Xylophon művészzenekar); 3. Husadel: Richthofen-induló (berlini katonazenekar), vez. Friedrich Ahlers); 4. Bruno-di Lazzaro: Keringő (Fernando Orlandis); 5. Szöllőssy Ferenc: Éliássy-induló (Rendőrzezenekar, vez. a szerző).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.10: „Ágyúöntő Gábor Áron.“

Szentgyörgyi Elvira előadása Gábor Áron halálának 90. évfordulóján. (Felolvasás.)

10.45: „Kövértség, soványság.“

Kellner Dániel dr előadása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz, Időjárásjelentés.

12.10: Szalónötös.

1. Bizet: Spanyol szerenád; 2. Lehár: Slowfox a „Giuditta“ c. operettből; 3. Grieg: A tavaszhoz; 4. Poldini: Keringőző baba; 5. Jensen: Szerenád; 6. Riedel: Velencei szerelmi dal; 7. Huszka Jenő: A két veréb; 8. Kreisler: Szerelmi öröm; 9. Zielke: Tündértó; 10. Steurs: Erdei fülemile, polka; 11. Caphat: Csillgó fények; 12. Régi magyar táncnóta; 13. Delibes: Virágok tánca.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Állástalan Zenészek Szimionikus Zenekara.

Vezényel Vineze Ottó. 1. Herold: Zampa, nyitány; 2. Siede: Virágszvit; 3. Losonczy Dezső: Magyar rapszódia; 4. Armandola:

Kék pavillon; 5. Jacobi: Leányvásár, keringő; 6. Strauss János: Tere-tere polka; 7. Turay Mihály: Turul induló.

2.30: Hírek.

2.45: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: A rádió diáktélelőrája:

„A magyar katonaszemély költője.“ Merényi Oszkár dr előadása Bárd Miklósról. (Fololvasás.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: „Híres magyar mecénások: Xantus János.“

Pongrácz Sándor dr előadása.

5.40: Kiss Lajos cigányzenekara.

6.50: „A százéves Henley-regatta.“

Máthé Elek előadása.

7.15: Hírek.

7.25: Gere Lola, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel.

1. Holmes: Biboróra; 2. Gounod: Szerenád; 3. Massenet: Elégia; 4. a) Tarnay: I. Add a kezed; II. Élő sírkő; b) Laurisín Miklós: I. Őszi dal; II. Mező, mező; 5. a) Csiky János: Bánkódás; b) Huszka Jenő: Száll az alkony; c) Székács Aladár: I. Este van már; II. Vettem vijolat.

7.55: „Hogyan készül a népszínmű?“

Turchányi István előadása.

8.10: Magyar Női Kamarazenekar.

Vezető Forrai Miklós. 1. Händel: Concerto grosso; 2. Vivaldi: G-dur szimfónia; 3. Boccherini: Régi táncok.

8.50: „Magyar hétköznapiok: Nagykőrösi kertek.“

Közvetítés. Beszél Budinszky Sándor. A felvételeket vezeti Ortutay Gyula dr. (Hangfelvétel.)

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Koncert íúvőzenekar.

Vezényel Keil Ernő. 1. Kéler: Rákóczi nyitány; 2. Bizet: Az arles leány — I. szvit; 3. a) Haydn: Menüett; b) Lacombe: Tavasz muzsika (hangszerelte Hochstrasser Ferenc); 4. Strausz János: Császárkeringő. (Hangfelvétel.)

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Hanglemezek.

1. Zerinváry Andor: Esti dal (Hindy szöv.); Rózsa Annie); 2. Sztatina Sándor: Minden örömmöm, keringő (Segesdy szöv., Ráday László); 3. Szabó Kálmán: Bravúrfőx (zongorán: a szerző); 4. Sally Géza: Keresem a szívem, tangó (Szilágyi szöv., Sándor Anna); 5. Nagypál Béla: Nem hiszek én többé, slowfox (Kulinyi szöv., Kalmár Pál); 6. Rozsos György: La rumberita (Szabó Kálmán jazz-

Déliláb

hármasa); 7. Göndör József: Muskátlis kok, tangó (Vargha szöv., Szabó K jazzhármasa); 8. French: Phil the fluter' dal (Ella Logan); 9. Robrecht: Samm trot (Sydney Kyte zenekara); 10. Rainger: You're a sweet little heart (Bing Crosby); 11. Vossen: Fli Blätter, indulófox (harmonikán: a sz. 12. Walsh—Malneck: Let's dream in moon-light, filmdal (Dorothy Lamour) Velencei karnevál, foxtrott (Horace zenekara); 14. Gyöngy Pál: Madame, (ének: Jaime Plana); 15. Jettel: Staccato (Ferstl feldolg., szaxofón: Rudi J. 16. Robin—Coslow—Carmichael: Kindnesome, filmdal (Dorothy Lamour); 17. Franklin: The merry-go-round (Pop Eye); 18. Ippolitov—Ivanov szerdar bevonulása (Kyte feldolg., Sydney Kyte zenekara).

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

7.30: „Miért jogásznemzet a magyar.“
Rácz György dr előadása.

8.00: Hírek.

8.20: „Kövek és emberek a Várban.“
Jeszenszky Sándor dr előadása.

chárd); 4. Mammes: ... zenekar, éneknegyessel); 5. Dvorák: Pirosfehér-zöld, induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozred zenekara, vezényel Fricsay Ferenc).

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertuluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

AZ USZÓ „VILLANYMŰVEK“ REJTÉLYE

Az élettudósok érdekes célra kérték most kölesön a rádiótechnika eszközeit. Ki akarják deríteni a villamos angolnák titkát. Régóta ismeretes, hogy ezek a különös melegvölgyi halak valóságos uszó villanyművek. Testük legnagyobb részét olyan izomsoportok borítják, melyek valamilyen titokzatos módon, galván-telep módjára, villamos áramot tudnak fejleszteni. Az áram feszültsége, kifejtett példányoknál, elérheti a 300 voltot is és ez olyan erős, hogy még egy lovat is leülhetnek, elkábíthatnak vele. Számos délamerikai folyó sekélyebb gázlóján ezért szinte életveszélyes a közeledés, mert a vízen áthaladó emberek és igasállatok a seregéstől nyüzsgő villamos angolnák csapásaitól bémultan a vízbe rognak s ha hamarosan segítség nem érkezik, belefulladhatnak. Kisebb állatokat persze meg is ölhet a villamos pergőtűz. A villamos angolna ezen a módon tartja távol magától ellenségeit és így szerzi táplálékát is, villamos csapásokkal bémítván meg a zsákmányul szolgáló kisebb halakat. Ezek a csodálatos képességek természetesen felkeltették a tudományos kutatók figyelmét és két esztendővel ezelőtt dr Cox T. Richard, a newyorki egyetem fizikustanára és Coates C. W., a newyorki akvárium igazgatója részben egy braziliai kutatóút folyamán a természetben, részben pedig a newyorki akváriumban tartott angolnapéldányokon tüzetesen tanulmányozni kezdték a halak villamos tulajdonságait. A kísérleteket olyan vízmedencében végezték, melynek fenekére szigetelt huzalokat feszítettek ki. A huzalok a felettük tartózkodó állat testének különböző részeiről elvezették a villamosságot. Ezt azután

elektroncsöves mérőkészülékekkel figyelték és a villamos lökéseket katódsugaras oscillográf segítségével egy zöldesen fluoreszkáló üveglemezen láthatóvá is tették. A megijesztett vagy ingerelt angolna villamos csapásokkal felel s ilyenkor a műszer üveglapján mindig cikkázó hullámvonalak jelentek meg. Mások meg egy közönséges rádiófejhallgató huzalvégeit logatták a medence vízébe és az angolnát egy bottal ingerelték. A fejhallgatóban erre olyanféle recsegőzörejek hallatszóttak, aminőket a légköri zavarok szoktak előidézni. Egy harmadikfajta kísérlet folyamán arra kényszerítették az „uszó villanytelepet”, hogy lámpát világítson. Huzalokat vezettek a vízbe az angolna közelébe s a hozzájuk kötött neonlámpa kigyulladt.

A braziliai expedícióév során az a vélemény alakult ki, hogy az angolnák nemcsak védekezésre és zsákmányszerzésre használják villanytelepeiket, hanem egymás közötti érintkezésére is; a különböző szaporasággal leadott villamos lökések révén valóságos „távíratokat” váltanak egymással. Rejtély persze, hogyan érzik meg a távolból egymás villamos üzeneteit s azt sem értik a kutatók, miért nem tudnak ütéseikkel egymásnak ártani. Az sincsen egészen tisztázva, hogyan „kapcsolja be” és szakítja felbe áramát az állat s miként szabályozza a feszültséget, mert azt is megállapították, hogy a villamos kisülések feszültsége változik.

Talán a rádiótechnika finom vizsgáló műszerei, melyekkel most dolgoznak a newyorki kutatóműhelyben, meghozzák ezeknek a rejtélyeknek a megfejtését.

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemek.

1. Bachó István: Ludovika-induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. Cadicamo—Lewis—Young—Wayne: Spanyol dalkeringő (ének: Augustin Magaldi); 3. Mario: La retirata, induló (olasz tengerész zenekar, vez. Aghemo); 4. Steeger: Gretchen kedvenc tánca, polkamazurka (harangjátékszólo); 5. Várhalmi: Béla király induló (Hunyádi János 9. honvédgyalozezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Történet az állatvilágból: A viza.”
Irtta: Nyáry Andor. (Felolvasás.)

10.45: „Divattudósítás.”
(Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Simonyiné Gróh Klára hegedül, Varga Klára énekel zongorakísérettel.

1. a) Beethoven: Ária a „Krisztus az Olajfák hegyén” c. oratóriumból; b) Mozart: Ária „A vezekló Dávid” c. oratóriumból (Varga); 2. a) Beethoven—Burmester: Menüett; b) Gossec: Gavott; c) Hummel: Keringő (Gróh); 3. a) H. Wolf: Honvagy; b) Reger: Erdő magánya; c) Blech: Gyermekdalok (Varga); 4. a) Hubay: A cremonai hegedős, hegedűszólo; b) Zarzycki: Mazurka (Gróh); 5. a) Rékai Nándor: Mikor láttam; b) Polgár Tibor: Szonett; c) Kodály: Kocsi, szekér (Varga); 6. a) Hubay: Virágok élete; b) Zsolt Nándor: Szitakötők (Gróh).

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: Csorba Dezső cigányzenekara.

2.30: Hírek.

A rádió műsorának ismertetése.

Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-

Asszonyok tanácsadója.

Szanyi Mária előadása.

Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Hírek szlovák és ruszin nyelven.

Hanglemek.

1. Schubert: Rosamunda, balettzene (bosztoni szimfonikusok, vez. Kuszevicki); 2. Berlioz: Előrelépés — Mefisztó szerenádjára (Liszt); 3. Bizet: Carmen — Mefisztó áriája (Eldé Norena); 4. Verdi: Aida, 2. felvonásból (Svilarova és Varga); 5. Glínka: Kamarinszkája (berlini állami szimfonikusok, vez. Melichar); 6. Wagner: Bayreuthi mesterdalkok, részlet a III. felvonásból (Lauritz Melchior); 7. Gounod: Faust — Ékszerárja (Elisabeth Rethberg); 8. Massenet: Manon, kettős (Pauli és Saraceni); 9. Liszt: Mefisztó-keringő (bosztoni szimfonikusok, vez. Kuszevicki); 10. Giordano: Andrae Chenier, ária (Renato Zanelli); 11. Puccini: Pillangókisasszony, ária a II. felvonásból (Yoshiko Miyakawa); 12. Muszorgszkij: Boris Godunov, forradalmi jelenet (B. Mills, E. Halland, R. Gwynns, F. Kelsey és a londoni szimfonikus zenekar és kórus, vez. Coates).

6.10: „A Jupiter-lámpák alatt.”

Liszt Nándor csevegése.

6.40: Tárogató-, harmónium- és hárfaegyüttes.

Közreműködik Ihar Ferenc, Sztára Sándor és Rohmann Henrik. I. a) Imhol, kerekedik; b) Szól a kakas már; c) Száraz a bokor a tetőn; d) Étettem szőlőt; e) Most jöttem; f) Nosza, hajdu. II. a) Nem messze van ide; b) Fehér fuszulyka virág; c) Felfordult a bíró lova; d) Szentiványi tiszta búza; e) Tolnai lakodalmas. A számokat különleges együttesre feldolgozta Sztára Sándor.

7.15: Hírek.

7.25: „Debrecen és Anglia.”

Irtta: Gál István (Felolvasás.)

7.55: Hangszerkarabé.

Összeállította Száder István.

8.55: „Rádió a rádióról.”

9.10: Lendvai Jóska cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel.

Dalok: Hajnalodik a kocsmában (népdal); Azt hallottam valamikor (népdal); Thegze-Gerber Miklós: Ha én gazdag lennék (Selymes szövege); Temetőbe keresztre szállt a rigó (népdal); Huszka Jenő: Szegény magyar nép; Kertész Zsigmond: Hallod, Zsuzsika.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: A rádió szalózenekara.

1. Smith E.: A mókus; 2. Rust W.: Üveg-golyó tánc; 3. Gabriel—Marie: Édes találkozás, gavott; 4. Huszka Jenő: Induló; 5. Zeller: A madarász, egyveleg.

- 10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 11.00: A József nádor 2. honvédegyalozezred zenekara.
 Vezényel Seregi Artur. 1. Thomas: Raymond, nyitány; 2. Seregi Artur: Nálunk Budán, keringő; 3. Lehár: Részletek „A mosoly országa” c. operettből; 4. Beck Ferenc: Magyar lobogó alatt, induló.

Közben

- 11.20: Lám Frigyes németnyelvű előadása: „Zipsen” (Zipszerek).
 12.05 Hírek.

BUDAPEST II.

- 6.40—7.05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 7.15: Hanglemezek. I. rész: Ballettzene. 1. Händel: Alcina, balettzene (csembaló: Drwenski); 2. Mozart: Les petits riens (berlini áll. opera zenekara, vez. Meyrowitz); 3. Lortzing: Cár és ács, facipóstánc (berlini filharmonikusok, vez. Hans Schmidt-Isserstädt). II. rész: Struss-keringők koloratur átiratai. 5. Strauss János: Császárkeringő (Erna Sack); 6. Strauss János: Amit a bécsi erdő mesél (Lotte Schöne); 7. Strauss János: Szerelmi dalok (Szabó Lujza); 8. Strauss János: Kék Duna keringő (Eggerth Márta).

- 8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények.
 8.20—8.45: Fadrusz János „Ismeretlen”-je. Gárdonyi József dr előadása.

Rádiógépész lesz a jövő mezőgazdája

Nem egy szakember jósolta már meg, hogy a mezőgazdaság a jövőben egészen átalakul és csak nagyon kevéssé fog a maihoz hasonlítani. Mindent önműködő gépek végeznek majd, melyeket villamoság mozgat és a távolból rádióhullámok irányítanak. Nem pusztán tudományos ábránd ez, mert már folytak sikeres kísérletek mezőgazdasági traktorokkal, melyeket a gazda, házának tornácáról, rádióávirányítás segítségével kormányzott. A newyorki világkiállításán most egy hatalmas, fantasztikus körkép érdekesen vetíti a látogatók elé a jövő villamosított és „rádiósított” mezőgazdáját. Ez a szerencsés „szántóvető” gazdaember már nem túrja ekével a földet, de még traktor nyergébe sem ül, hanem egy nagy, üveggel borított foronyban foglal helyet, ahonnan beláthatja egész birtokát. Odakinn, a földeken csupa mozgás és élet minden, de egyetlen emberi lény sem látható: ekek és talajmarok dolgoznak, vetőgépek vetnek, villanykaszálók kaszálják a rétet, cséplőgépek, kazalozók, marokrakók végzik a maguk munkáját, öntözőgépek öntöznek, gyomirtógépek pusztítják a gyomnövényeket s mindezt villamos erővel, önműködően, rádióhullámok parancsára. A gazda pedig a rádiótoronyban gombokkal kirakott kapcsolótábla előtt ül s hol ezt vagy amazt a gombot nyomja

- 9.00: A rádió szalózenekara.

1. Szirmai Albert: Táncoos huszárok, nyitány; 2. Vincze Ottó: Néger dal; 3. Waldteufel: Őszi dallamok, keringő; 4. Gorzyski T.: Románc; 5. Kálmán Imre: Cirkuszhercegnő, egyveleg.

- 9.50: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10—11: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek Budapest I.-ről).
 11.10: „Magyar népművészet a Felvidéken és másutt.” Göbel Marianna előadása.
 11.25: Hanglemezek. 1. Dankó Pista: a) Volt nékem egy szép csillagom; b) Nincsen magasabb az égnél (Koréh Endre); 2. Balázs Árpád: Gyere velem akáclombos falumba (László Imre); 3. Füredi: a) Azt mondják, nem adnak; b) Nagy a feje... (Palló Imre dr); 4. Eröss Béla: Keretek egy régi uccát (Kálmár Pál); 5. Sándor Jenő dr: Amióta hűtlen lettél (Cselényi József).
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
 12—6.40: Azonos Budapest I. műsorával.
 6.40—7.05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrájának átvétele Budapest II.-ről.
 7.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

A HAT4 hívőjeles adóállomáson, 9,125 kiloeikluson, 32,88 méteren.

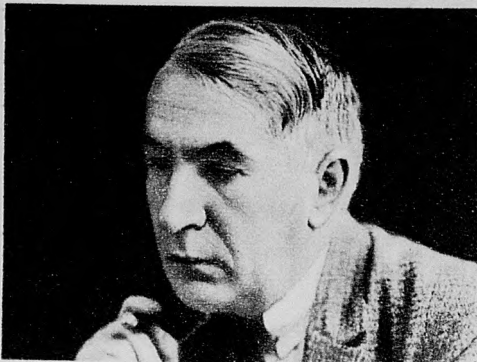
Éjjel 1—2 óráig.

le, hol meg kerekeket fordít, fogantyúkat mozgat, kapcsolókat csattant, a szántóföldön, a réten pedig folyik a munka, mint a parancsolat. A torony köralakú antennájából kisugározódó hullámok pontosan szétviszik parancsait az egyes mezőgazdasági gépekhez s azok az engedelmes rabszolga hűségével hajtják végre az utasításokat... Hát érdekesnek eléggé érdekes lesz ez a jövőbeli mezőgazdasági üzem. És bizonyára hasznos is lesz, óriási módon fokozza majd a termelést, a föld kihasználását. De hogy szép is lesz-e az ilyen munka a magvető, a szántóvető biblikus alakja nélkül, az egymással versengve dolgozó aratólegények mozgalmal látványja nélkül, a piroskendős, mezitlábás, karsúderékú marokszedő és kéveköto lányok nélkül, csupa mozgó, kattogó, szikrázó acélszörnyel, elektróncsővel, tekeresekkel és antennákkal: az már más kérdés...

Az „éneklo” jégsekrény

Amerikai háztartásokban annyira közönséges és nélkülözhetetlen a rádió és a villamos hűtősekrény, hogy az egyik hűtőgépvállalat nemrég rádióval egybeépített jégsekrényeket hozott forgalomba. A sekrény felső része tulajdonképpen egy ötlámpás vevőgép, melyet a ház asszonya bekapcsolhat és konyhai teendői közben kényelmesen hallgathatja a rádiót.

Délihábl

Móra Ferenc

(Rónai felv.)

7.35

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Várhalmi—Pengő: Hazánkért, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. Myddleton: Fantombrigád (Rambour szalónzenekar); 3. Abad: Spanyol pasodoble (királyi alabárdosok zenekara); 4. Wetzel: Te vagy az az asszony, dalkeringő (Herbert Ernst-Groh); 5. Stefan Gyula: II. Lajos induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc).

Utána: Értrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Régi képek Magyarországról.“ (Felolvasás.)

10.45: „A csapadékok.“

Írta Szabolcsi János. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Szmírnov Szergej hatalajkenekara.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: Hanglemezek.

1. Cimarosa: Titkos házasság, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Blech); 2. Donizetti: A kegyencső, ária (Pertile); 3. Donizetti: Don Pasquale, ária (Erna Sack); 4. Gounod: Faust, kettős (Angerer Margit és Piceaver); 5. Chaminade—Kreislter: Spanyol szerenád (hegedű: Fritz Kreisler); 6. Massenet: Manon, ária (Ferald); 7. Wagner: A Rajna kincse zárójelenete (Friedrich Schorr); 8. Liszt: I-moll etűd (zongora: Cortot); 9. Puccini: Turandot, ária a II. felvonásból

(Németh Mária); 10. Mascagni: Parasztbecsület, borsdal (Gigli); 11. Saint-Saens: Sámson és Delila, kettős (Cernay és Thill).

2.30: Hírek.

2.45: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: A rádió diáktéglórája:

„A madárfészkek bitorlója.“ Írta: Bánki Sándor. (Felolvasás.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Radics Béla cigányzenekara.

6.00: A magyar rádió mikroíónja a lengyel fővárosban.

Közvetítés Varsóból. Beszél Révay József dr. (Hangfelvétel).

6.40: A rádió szalónzenekara.

Riedel Fr.: Keleti jelenetek; 2. Szántó Jenő: Brazíliai tangó; 3. Gaetano Lana: Cara piccina, nápolyi dal; 4. Lehár: Részletek az „Éva“ c. operettből; 5. Richarts M.: Valse capricieuse.

Közben

7.15: Hírek.

7.35: „A mátyásmadár.“

Hangjáték három felvonásban. Móra Ferenc novellája nyomán írta: Lenkei Etel. Rendező Csanády György. Személyek: Thurán Benedek — Petheő Attila; Harkabusz — Rajnay Gábor; Posztószél — Csontos Gyula; Veronka — Thén Mária; Jánoska — Dévényi Laci; Füttyü, cigány — Rózsabegyí Kálmán; Mák Máté — Rubinyi Tibor; Ambrus Péter — Vizi Béla; Vendel, hajdu — Szentiványi Béla; Csitári János — Teleky Sándor; Suhajda Péter — Hajnal György; Dongó, csőszné — Cserey Irma; Kislány — br. Gorup Adrienne; 1., 2., 3. nő — Gyarmathy Anikó, Kürthy Sári és Saáry Rózsi; 1., 2., 3. férfi — Falussy István, Egri István és Somlár Zsigmond. Bemondó — Natter Gitta.

Utána kb.

8.40: Operaházi zenekar.

Vezényel Pászthory Kázmér. Közreműködik Gerhard Hüsch (ének), a magyar-német művészcsere keretében. Előadásra kerül Pászthory: „Az év“ c. zenekari daltiklusa.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Tánclemezek.

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Rác Zsiga cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 7.35: Grieg: C-moll szonáta.
Előadja Toscha Seidel (hegedű) és Arthur Loesser (zongora). Hanglemez.
- 8.00: Hírek.
- 8.20: G. Réthy Pál sakkelőadása.
Csendes játék.
- 8.50: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara
muzsikál.
- 9.30: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10—11: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek Budapest I.-ről).
- 11.10: Darkó István előadása.
- 11.25: Hanglemezek. 1. Rixner: Bagatell, nyitány (Engel és művészzenekara); 2. Strauss János: Dél rózsája, keringő (Géczy Barnabás és tánczenekara); 3. Joe Alex: Fípsz és Fapsz, hangkép (Adalbert Lutter zenekara); 4. Evert: Telefonken-induló (nagy fúvószenekar, vezényel Carl Woitschach).
- 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
- 12.—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.
Éjjel 1—2 óráig.

A rádióelnök kapcsolóasztala

Sarnoff David, Amerika egyik legnagyobb rádióvállalatának elnöke, valóban elmondhatja magáról, hogy frásztaláról egy ujjmozdulatával elérheti az egész világot. Az asztal egyik kihúzható táblája kapcsolóasztalként van berendezve, melynek révén összeköttetésbe lép a vállalatához tartozó rádióállomások bármelyikével és idegen világgrészekben működő állomásokkal is. Ha elforgat egy számmal ellátott telefontárcsát, szobája hangokkal, zenével, beszéddel telik meg. A tárcsával ugyanis bekapcsolja az üzemi irodában felállított vevőkészülékek valamelyikét, melyek az elnöki szoba falába láthatatlanul beépített hangszórókkal vannak összekötve. Mindegyik más-más állomást vesz és állandóan működik. Ilyen módon az elnök szobájából ellenőrizheti az ország egész területén elszórva lévő adónak működését. Ha kívánja, végighallgathatja a műsört közvetlenül az egyes stúdiókból is, mielőtt azok egyáltalán antennára kerülnének. Más kapcsolók révén, egy erre külön berendezett ellenőrzőhivatal idegen államok rádióműsorait közvetíti az elnöknek. A rádiórajongók persze irigylik a nagyhatalmú mr. Sarnoffot, hiszen rendelkezésre áll az egész világ rádióműsora, olyan bőrségen és változatosságban, mint a legtökéletesebb világvévo tulajdonosának sem. És elképzelik, milyen kellemes lehet, egész nap válogatni az öt világész legpazarabb műsorszámait... Hanem hát mindez tévedés. A „rádióelnök” számára nem élvezet, szórakozást jelent ez az egész napi rádióhallgatás, hanem kemény, megteszített idegmunkát. Az ő kötelessége ellenőrizni, hogy a hatalmas vállalat minden része pontosan végzi-e feladatát, nem ad-e okot a közönségnek panaszsra, elég érdekesek és szórakoztatóak-e a műsorok; az ő dolga megfigyelni, nem nyujtanak-e más államok rádiói olyasmit, ami Amerikában még nincsen s amit ott is haszonnal meg lehetne honosítani. Ő felelős azért, hogy jól menjen az „üzlet” és a részvényesek megkapják osztalékaikat. Ezért „rádiózik” reggeltől-estig a kapcsolóasztal mellett... Ez pedig bizony minden, csak nem kellemes szórakozás!...

A közvetítőállomások (Nyiregyháza 267.4 m. Magyaróvár 227.1 m, Miskolc 218.6 m, Pécs 204.8 m) e heti műsora:

VASÁRNAP, JULIUS 2:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ, JULIUS 3:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, JULIUS 4:

Reggel 6.45-től délután 6.40-ig azonos Budapest I. műsorával.
Délután 6.40-től 7.05-ig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, JULIUS 5:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 6:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK, JULIUS 7:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT, JULIUS 8:

Reggel 6.45-től délután 7.25-ig azonos Budapest I. műsorával.
Délután 7.30-tól 7.55-ig azonos Budapest II. műsorával.
Utána azonos Budapest I. műsorával.

Európa legmagasabb építménye

Ezt a büszke címet eddig a mi lakihgyi nagyadónk 314 méter magas antennatornya viselte. Most elragadta tőle Németország új adóállomása, a Herzbergben felállított 150 kilowattos „Deutschlandsender”, melyet nemrég avatott fel, ünneppélyes külsőségek közepette Ohnesorge birodalmi postaminiszter. Az állomás antennatornya ugyanis nem kevesebb, mint 325 méter magas; egy roppant szigetelőtalapzaton áll, s magasságával együtt megüti a 337 métert. A torony „önsugárzó”, akár a mi antennatornyunk és nincsenek külön antennahuzalai. Minthogy az állomás a régi „Deutschlandsender”-nél (60 KW.) jóval erősebb, sokkal nagyobb körzetben lehet majd zavartalanul venni, annál is inkább, mert antennarendszerét úgy építik majd ki, hogy fadingsékkentő hatása lesz. Azonkívül úgy rendezik be az állomást, hogy energiáját az ún. montreuxi hullámhossztervezet által megengedett 200 kilowattra lehessen emelni.

Kosztolányi Dezsőné

Bp. II.: 8.50 (Rozgonyi Jela.)

BUDAPEST I.

- 6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.
1. Borsai: Induló (Hunyadi János 9. honvédszolgálat zenekara, vez. Friesay Ferenc); 2. Phelps: Dálnokok, keringő (Loránd Edit zenekara); 3. Sousa: Csillagos lobogó alatt, induló (berlini filharmonikusok); 4. Pörschmann: Pikk ász, polka (Pörschmann harmonikazenekara); 5. Ulrich Károly: Váci nemzetőr induló (Rendőrzeneke, vez. Szöllőssy Ferenc).
- Utána: Étrend, közlemények.
- 10.00: Hírek.
- 10.20: Móricz Pál elbeszéléseiből.
1. Törvénykezés a Kömpöc-pusztán; 2. Berli bácsi szürodolmánya. (Felolvasás.)
- 10.45: „Kis hírek ötven év előtti lapokban.”
Irtó Kanizsai Ella. (Felolvasás.)
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
- 12.10: Danyi József cigányzenekara.
Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 1.30: Országos Postászenekar.
Vezényel Eördögh János. 1. Stephanides Károly: Magyar ünnepi nyitány; 2. Egyveleg Kárpáth Zoltán dalaiból (összeállította Borsai); 3. Waldteufel: Spanya, keringő; 4. Lehár: Pacsirta, egyveleg; 5. Lautenschlager: Szent Iván éj szerenád; 6. Pichelmann: Induló.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: A rádió műsorának ismertetése.
- 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 3.15: „Háztartási tanácsadó.”
Fischhoff Gyuláné előadása.

- 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 5.10: „A Szepesség városai.”
Nosz Gyula előadása.
- 5.40: Táncelemezek.
- 6.20: „Csúcsteljesítmények.”
Schenker Zoltán előadása.
- 6.50: Csuka Béla viola da gamba számai, zongorakísérettel.
1. Chr. Simpson: Változatok egy basszus-témára; 2. Tartini: Adagio; 3. Caix d'Hervey: a) La Milanaise; b) Sarabande; c) Gavott; 4. Tomasini: Divertimento.
- 7.15: Hírek.
- 7.25: „Hat hónap története.”
Hangpillanatok az év első felének eseményeiről. Összeállította Koncz Sándor dr és Lőrinszky Gyula. (Hangfelvétel.)
- 8.55: A lengyelországi hangverseny ismertetése.
- 9.00: „Nyári este Chopin szülőháza előtt.”
Közvetítés Zelazowa-Wolából. 1. Zelazowa-Wola környéki népdalok. Előadja gyermekkórus és zenekar (magyarító szöveggel); 2. Chopin-mazurkák. Zongorán előadja Zofia Babcewicz; 3. Chopin-dalok. Éneklő Aniela Szlemínska.
- 9.40: Hírek, időjárásjelentés.
- 10.00: Francia operettműsorok.
Hanglemez. 1. Offenbach: Szép Heléna, nyitány (berlini állami opera zenekara, vez. Klemperer); 2. Lecocq: A száz szűz, dalkeringő (Marcelle Denya); 3. Planquette: A kornevillai harangok, dalkeringő (Georges Villier); 4. Offenbach: Pa Perichole, dal (Susanne Duman); 5. Planquette: A kornevillai harangok, ária (Edmond Rimbaud); 6. Lecocq: Nap és éj, dal (Marcelle Denya).
- 10.25: Weidinger Ede szalózenekara játszik.
Közben
- 10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 11.30: Fátyol Jancsi cigányzenekara muzsikál.
- 12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 7.30: „A magyar falu élete a 18. században.”
Irtó Csapody Csaba dr. (Felolvasás.)
- 8.00: Hírek, lóversenyeredmények.
- 8.20: A rádió szalózenekara.
1. Merkle Andor: A szép cserkesznő, táncjelenet; 2. Künneke: A hercegő tenoristája, egyveleg; 3. Paksy József: Szerelmi keringő; 4. Szendy Árpád: Farsangi szerenád; 5. Szirmai Albert: Andaluziai tánc; 6. Delibes: Részletek a „Coppelia” balettből.
- 8.50—9.10: Kosztolányi Dezsőné elbeszélései:
1. „A színésznő”; 2. „A fitók”.
- 9.40: Időjárásjelentés.

Délután

KASSA (259.1)

10—11.00: Azonos Budapes (10-kor hírek.)

11.10: Szlovák hallgatónkna szlovák viszony kérdése. A mult." Buchner Sándor dr skym poslucháčom: „Ot slovenského pomeru. Tisi minulost." Prednáška dra nera.

11.25: Szlovák népdalok hang

11.40: Hírek magyar és szlovák ismertetés.

Rádió-robothajók vigy océán vándorai

Az angol királyi pár amerikai u. mával az uralkodópárt szállító hajónak egy helyen óvatossággal kellett haladnia a jég-heggyek és a köd miatt. Ma már ezek a természeti jelenségek kevésbé veszélyeztetik a hajózást, mint a Titanic rettentő balsorsát megelőző időkben, mert állandó rádiósjégőr és időjárás szolgálat irányítja az óceánjárók útját. De még a legnagyobb elővigyázat ellenére is megeshetik, hogy a hajó szirtbe ütközik, vagy esetleg a partok közelében, sekély helyen, zátonyra fut. A parti világítótornyokban és az óceánon leforgonyzott űrhajókon emberek szolgálnak, akiknek ébersége véges, figyelme is ellankadhat, úrrá lehet rajtuk a fáradtság, érzékszerveik felmondhatják a szolgálatot s akkor aztán, ha a hajó akár csak rövid időn át is nem kapja meg a kellő útbaigazításokat, bekövetkezhetik a szerencsétlenség. Ezért most az Egyesült-Államok tengerészeti hatóságai arra az ötletre jutottak, hogy az atlanti- és a csendesóceáni partok mentén legénység nélküli űrhajók sorozatát helyezik el, melyek rádiótvárányítás útján fognak működni és önműködő villamosgépek segítségével adják majd le a tengeri forgalom biztonságához szükséges jelzéseket. Az első ilyen, próbaképpen épített robot-űrhajó a „St. Clair”, már vagy két esztendeje látja el kifogástalanul szolgálatát a St. Clair tavon, az Erie- és a Huron tavak között. Berendezését 13 kilométer távolságból, a parton felállított űrházból, rádióhullámmal szabályozzák. Szép időben azonban erre a szabályozásra úgyszólván nincs szükség, mert a hajó jelzőberendezései automatikusan dolgoznak. Minden 20 másodpercenben egyszer, sürített széndioxiddal hajtott motor megkondít egy messzehangzó jelzőharangot. A széndioxidtartályok hónapokra elegendő „üzemanyagot” tartalmaznak. Óránként tizenöt percen át egy önműködő rádió-adóállomás pontosan megadja a közelben tartózkodó hajóknak földrajzi helyzetüket és irányukat. A sötétség beálltával a főárbocon magától fellebban egy óraművel szabályozott hatalmas fényvető és hajnalban ugyancsak magától kialszik. Ha a villamos világítás meghibásodik, a robothajó „géplegényése” önműködően acetilén-fényszórót helyez működésbe. A kimerülő villamostelegeket szabályos időközökben maguktól meginduló áramfejlesztőgépek töltik fel. Kódos időben az űrház rádiókezelője nem tesz egyebet, mint kapcsolószálatán megnyom egy gombot, mire az adóállomás antennájáról kirepülő hullá-

zúmmogni kezdi. A berendezés az időszakos működésről tartós, szakadatlan szolgálatra tér át. Zúg a ködkürt is kilométerekre hangzó üvöltéssel. A közeledő hajó legénysége nemcsak a rádió jelek adataiból állapítja meg helyzetét, hanem akként is, hogy megméri az időkülönbséget a hang és a sokkal gyorsabban haladó rádióhullámok beérkezése között s ekként nagy pontossággal tudja távolságát az űrhajótól kiszámítani. A „St. Clair” sikerein felbátorodva, most folynak az előkészületek hasonló óceáni robot-űrhajók felállítására. Azonkívül világítótornyokat is be akarnak rendezni rádió-táv szabályozásra. Nem kell tehát majd embereket hetekig hónapokig tartó vigasztalan egyedüllétre kárhoztatni egy hullámosta sziklán álló toronyban, vagy egy elhagyott helyen állomásozó űrhajón. A rádiórobotok sokkal megbízhatóbban látják majd el szolgálatukat a leglelkisebb retesebb emberi őrszemnél is.

Kibővítik a francia rádióhálózatot

A francia rádió újjászervezésével kapcsolatban Bordeaux, Limoges és Grenoble adóenergiáját felemelik. Ezek az adók a következő helyeken fognak dolgozni: Bordeaux—Néac, Limoges—Nieul, Grenoble—Champagnier. A montpellier-i állomást más helyre költöztetik és teljesítményét ugyancsak felemelik. Elhatározták, hogy egyenként 100 KW-os rövidhullámú adó felállítását s négy további hasonló állomásra is folyósították a szükséges hiteleket. 1940 végére úgy tervezik, mind a kilenc állomás üzembe léphet. A rádiópaloták építése azonban nem tartozik az állomásokéval. Eddig még csak Strasbourg és Bordeaux számára dolgoztak ki a stúdióépítési terveket. Az új párizsi rádiópalota építését egyelőre nehézségek gátolják. Ebben a palotában kellene elhelyezni a nemzeti adó (jelenleg Radio-Paris), a Paris-PTT, az Eiffel-torony és a rövidhullámú Paris—Mondial-adó helyiségeit. Párizs belvárosában azonban még nem találtak akkora telket, amekkorára ilyen nagy épületesoport elferne; a külsőbb részek pedig nem akarnak ilyen fontos és mutatósi épületet elhelyezni. Így azután Párizs, bármily fontosának hangzik, egyidejűleg még nélkülözni kényszerül egy korszerű, nagy rádiópalotát.

B. Fehér Miklós
(Vajda M. Pál felv.)

7.25

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Dávid: Szent László induló ((Hunyadi János 9. honvédszolgálati zenekara, vez. Fricsey Ferenc); 2. Schütz: Vigjáték, keringő (Heyne rezes-parasztzenekarral); 3. Blankenburg: Déleg csapatok bevonulása, induló (Odeon zenekar, vez. a szerző); 4. Dode: Koboldok, valse-caprice (xilofon: Franz Krüger); 5. Császár—Bachó: Kunok, induló (Mária Terézia 1. honvédszolgálati zenekara, vez. Figedy Sándor.)

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Száz év előtt Balatonfüreden.“
Irta Vécsey Zoltán dr. (Felolvasás.)

10.45: Mit nézzünk meg?

Magyar céhmlékek a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti dr. Pásztory Balászné.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: A Mária Terézia 1. honvédszolgálati zenekara.

Vezényel Figedy Sándor. 1. Figedy: Az ezred élén, induló; 2. Lanner: Udvari bál tánccok, keringő; 3. vitéz Náray Antal—Farkas Ferenc: Magyar ábránd; 4. Csajkovszkij: Serenade melancholique (hegedűszó: Hütter Gyula); 5. Fischer Ernő: Az Alpoktól délre, szvit; 6. Bece: Mignonne, nyitány; 6. Recktenwald: Indulógyuleg.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Hanglemezek.

1. Beethoven: In questa tomba, dal (Saljapin); 2. Beethoven: Wonne der Wehmut, dal (Elisabeth Schumann); 3. Bach: Prelüd (gitar: Segovia); 4. Schubert: A villikirály,

ballada (Peter Dawson); 5. Schubert: a) Fülemlé; b) Kedvesem, dalok (Elisabeth Schumann); 6. Chopin: Asz-dur keringő (zongora: Sauer); 7. Brahms: Böl sódal (Fleta); 8. Brahms: Májusi éj, dal (Emmy Bettendorf); 9. Sarasate: Bevezetés és Taran-tella (hegedű: Tossy Spivakowsky); 10. Glinka: Kétség, orosz dal (Saljapin); 11. Kaukázusi ima és tánc (Doni kozák kórus, vez. Jarov); 12. Dvorzak: Indián dal (gordonka: Cassado); 13. Buzzi—Peccia: Lolita, dal (Armand Tokatyan); 14. Bianchini: Minna-Nanna, velencei bölcsődal (Toti dal Monte); 15. Geszler György: Bűgőcsiga (zongora: Comensoli Mária); 16. Kodály Zoltán gyűjtése: Mátrai képek (Vakok „Homeros” énekkara, vez. Schnitzl Gusztáv).

2.30: Hírek.

2.45: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Bónis Mária meséi:

1. Krumpli néni és a Kukorica nagysága; 2. Az elvarázsolt pillangó; 3. Oroszlánszáj. (Felolvasás.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: A rádió postája.

5.40: Táncclemezek.

Közben

6.00: „A július 10-én kezdődő Nemzetközi Mezőgazdasági Ipari Kongresszus.“

Lovag Wohlberich Károly dr. iparügyi miniszteri főmérnök előadása.

6.45: „A század magyar gyermekei.“

Borsody István dr. előadása.

7.15: Hírek.

7.25: B. Fehér Miklós és Nagy Olivér hegedű- és harmóniumszámai.

1. Rameau: Régi tánccok; 2. Major Ervin: Andante; 3. Nováki László: Bölcsődal; 4. Hubay: a) Stella Maris; b) Erdősongás.

7.50: „Az első magyar képképzőművészet.“

Farkas Zoltán előadása.

8.10: „Dalol a nyár.“

Zenés vigjáték négy felvonásban. Irta Charles Doubelier. Színpadra átdolgozta Rodriguez Andre. A versszövegeket írta és zenéjét szerelte Erdélyi Mihály. Rendező Siklóssy Pál. Karnagy Losonczy Dezső. Személyek: Zizi — Titkos Ilona; Borbála kisasszony — Somogyi Nusi; Tonesika — Kiss Manyi; Rodrigó (13-as fogoly) — Hajmássy Miklós; Csintalan úr — Bilicsi Tivadar; Édes Pál, végrehajtó — Felék Kamil; dr. Peretneky, ügyvéd — Földényi László; Carmencita — Oltay Buba; Mixernő — Kárpáthy Magda; Keserű Péter, végrehajtó — Galetta Ferenc; Vevő — Kőmives Erzszi; Pedro — Körössy Zoltán; Detektív — Pethő Zoltán; Börtönigazgató — Korányi István; Házfelügyelő — Krémer Ferenc; Szármységűd — Tassi Béla; Bandillo — Biró Tihámér.

Az I. felv. után kb.

9.00: Hírek.

A II. felv. után kb.

9.35: Hírek, időjárásjelentés.

A III. felv. után

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Az előadás után kb.

11.20: Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

4.55—5.15: Berlin—Bécs—Budapest nyolcevezősének városközi mérkőzése.

Közvetítés a pesti Dunaágból. Beszél Pluhár István, Machán Tibor és Holub József dr.

6.15—6.40: „Nők a lombik előtt.”

Sztrókayné Mándy Teréz előadása.

7.30—7.55: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági féléőrája.

8.00: Hírek.

8.20: Országos Postászenekar.

Vezényel Eördögh János. 1. Wallace: Maritana, nyitány; 2. Mikus-Csák István: Evelyn-keringő; 3. Buday Dénes: Részletek a „Csodakör” c. mesejátékából; 4. Borsai: Dal; 5. Delibes: Naïla-keringő; 6. Siede: Karnevál; 7. Pachernegg: Mese-nyitány.

9.35: Időjárásjelentés.

9.40—10.35: A rádió szalónzenekara.

1. Lecoq: Angot asszony leánya, nyitány; 2. Lehár: Zenei emlék, egyveleg; 3. Fischer E.: Linzitorta, keringő; 4. Monti: Csárdás; 5. Youmans: No, no Nanette, operettegyveleg.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.10: „Légoltalmi kötelesség.” Lauschmann Ottó előadása.

11.25: Táncczene hanglemezről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—5.40: Azonos Budapest I. műsorával.

5.40: A Szimfonieta szalónhatos műsora. 1. Schubert: Rosamunde, nyitány; 2. Gilbert: Marianna, keringő; 3. Krome: Amikor az angyalok láncolnak, hangkép; 4. Michelli: II-ik kis szvit; 5. Lehár: Drótostót, egyveleg; 6. Komzák: Barataria, induló.

6.45—7.25: Azonos Budapest I. műsorával.

7.30—8.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági féléőrájának átvétele Budapest II-ről.

8.10—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9,125 kilocikluson, 32,88 méteren.

Éjjel 12—1 óráig.

A gyógyító ultrahangok

Ultrahangoknak hívják a másodpercenként 20.000-nél szaporább hangrezgéseket. Fülünkkel nem hallhatjuk meg őket, de feltűnő vegyi, fizikai és élettani hatásaikkal azonnal elárlják jelenlétüket. Az élettani hatások között legnevezetesebb az a képességük, hogy apró élőlényeket és élő szervezetteket szinte pillanatok alatt szétrombolnak. Eddig azt hitték, hogy az ultrahangok csak rombolni és ölni tudnak; de újabban kitudni, hogy óvatosan alkalmazva, nem hogy nem ártanak az élő szervezetnek, hanem még elő is segítik fejlődését, sőt esetleges betegségeit is gyógyíthatják. Rzevkin S. N., orosz tudós, már évekkkel ezelőtt észrevette, hogy ultrahangokkal rövid ideig „besugárzott” borsószemekből sokkal szebb és hatalmasabb növények fejlődhetnek, mint a kezeletlenekből. Pohlmann, Richter és Parow német kutatók pedig most arról értesítettek, hogy bizonyos esetekben az ideg-bántalmak, kivált pedig az *isidész némely alakja, meglepően javul ultrahanghullámok hatására.* Megfigyelték azt is, hogy a kisebb rezgészámu ultrahangok jobban behatolnak a szervezetbe s könnyebben elérik a betegség mélyenfekvő gócpontját, mint a szaporább rezgésűek. Ez utóbbiak inkább bőrbetegségek kezelésében biztatnak reménnyel. Az ultrahangrezgéseket rádióesővek és kvarckristályok útján keltik. A kísérletek még folyamatban vannak; korai lenne tehát a végleges ítélet az új gyógyítóeljárásról.

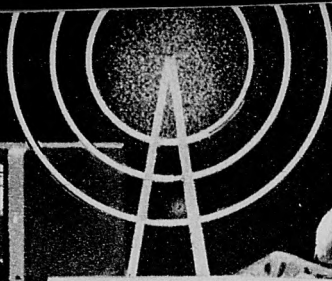
Délibáb

Síneken száguldó rádióállomás

Adóállomás, mely gyorsvonaton utazik egyik helyről a másikra! Ez az érdekes újítás nem Amerikában született, hanem — Ujzelandban Ott építenek most egy 0,25 KW. teljesítményű mozgó adót, mely vasúti kocsiába szerelve fogja bejárni az exotikus szigetet. A vándor adóállomást gyorsvonat viszi végig az aránylag fejletlen műveltségű országon, hogy helyi hírszolgálatot teljesítsen olyan vidékeken, ahol rosszak a vételi viszonyok. A rádiókocsit két összehajtható antennárbóccal látják el.

A citrom — villanytelep

Újabb kísérletek arra az érdekes felfedezésre vezettek, hogy a citromgyümölcs, bizonyos körülmények között villamosságot termelhet. Amerikai kísérletezők réz- és alumíniumlemez kéket helyeztek egy citrom belsejébe. A gyümölcs nedve a fémlemezekkel galvaneelemet alkotott és a termelt áramot meg is lehetett mérni. A „citromvillamosság” azonban igen gyenge rendszerint csak fél Voltot és 0,0002 amper ad. Némely gyümölcs több áramot termel más viszont még ennyit sem. W. Parmel West tanár, a filadelfiai Franklin-Institute vi lamossági szakértője szerint 800 citromra lenne szükség egy közönséges zseblámpaégo táplálására.

A külföld zenei műsorai

Julius 2. vasárnap

Kilowatt	Hullámhossz		Opera Szimfónia	Hangverseny Enek Hangszer	Szórákóztató zene, operett	Tánczene	Hanglezet
3	437	Beograd	21.00		20.30	22.15	18.15
100	357	Berlin		20.15	19.20		
100	316	Breslau			20.15	22.30	18.00
32	325	Brünn	21.00				
17 60	364 1875	Bucuresti és Radio Romania		21.35	21.15		18.15 22.15
60	1571	Deutschlands.		22.20			19.00
150	1500	Droitwich	19.00	22.15	21.20		
25	251	Frankfurt		20.15	22.30		
100	331	Hamburg		18.15		22.40	
100	456	Köln					19.30
100	291	Königsberg		19.00	20.15		
120	382	Leipzig		24.00	20.15	22.30	
50	342	London Reg.		21.05	22.00		
150	1304	Luxembourg		22.30	22.45	22.00	23.30
50	368	Milano		22.25	21.00	23.15	20.30
100	405	München	20.15				
120	470	Prága	19.30			21.15	22.50
60	215	Radio Paris	20.30	22.30		23.00	
60	420	Róma	21.00				
55	426	Stockholm		22.30			
100	349	Strasbourg		22.00	20.15		
100	523	Stuttgart		18.00	21.15	22.30	18.45
60	3861	Toulouse			22.45		22.15
120	1339	Warszawa			19.30	21.15	
120	507	Wien			19.00 20.15		

Ujrendszerű külföldi zeneműsorunkban a függőleges oszlopok között megtalálhatja kedvence műsorzárait. Ha például tánczenére ágyik, egy szemillantást kell csak etni a negyedik szlopra s abban yomban megtalálhatja, hogy milyen időpontban allhat tánczenét. Hol az éppen kedvező időpontot megtalálta, tekintsen vízszintesen az állomások rovátárára és tudni fogja, hogy melyik állomásra kell beállítani a gépet. Ha pedig kedvence állomása van ennek műsorára vánesi, akkor az óráéé sorrendjében következő állomások közül keresi azt és mellette vízszintesen megtalálja, hogy mikor és milyen zenét hallhat. Kilowatt és hullámhossztáblázat észíti ki a műsorolonságot.

Délibáb

Amit érdemes meghallgatni...

19.00: Stuttgart: Részletek az Aida és Végzet hatalma c. operákból. 20.15: Königsberg: Brahms: IV. szimfónia, Dvorzszak: Csellóverseny, Strauss R.: Till Eulenspiegel. 22.15: Luxemburg: Bruckner: Romanikus szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

18.15: Wien: Vargha Gyula Liszt-műveket zongorázik. 20.00: Bucuresti: Haydn hangverseny. 20.15: Hamburg: Mozart: Jupiter szimfónia. 20.30: Luxemburg: Kiepara. 21.30: Prága: Beethoven: Fidelio.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Julius 3. hétfő					A külföld zenei műsorai	Julius 4. kedd				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
	21.10	20.30	22.15	21.45	Beograd		21.30	20.00	22.15	20.30
	19.00	18.00			Berlin			18.00	20.15	19.00
	22.30	20.15		19.00	Breslau		18.00	21.00	22.40	20.15
	21.00				Brünn			20.10		22.45
		21.15 22.15		18.17 21.45	Bucuresti és Radio Romania		20.00 21.30	19.15 22.15		
	21.30	19.15		20.15	Deutschlands.	20.15	18.45		23.00	22.35
23.30		22.15	23.05		Droitwich		23.30	21.50	22.45	
		20.15		19.30	Frankfurt	20.15				24.00
20.15	22.40	18.00		21.15	Hamburg	20.15		21.00	22.40	19.00
		20.10		19.10	Köln		18.30	19.10	20.30	
	20.15	24.00	22.15		Königsberg			20.15	23.00	22.35
	18.25			20.15	Leipzig		22.15	19.00	21.15	
20.05			23.10		London Reg.	20.10			23.10	
22.15		20.15		23.15	Luxembourg	21.00	20.30	20.00		
21.00			22.10	20.30	Milano	21.00			20.30	19.35
	21.30		19.00		München					19.00
23.00		20.00		22.10	Prága	21.30	23.00			22.00
	20.30			23.00	Radio Paris		20.30			
		21.45	23.15	19.25	Róma		22.00	21.00	22.40	19.25
	20.45	22.15			Stoekholm	20.45	22.15			
				22.45	Strasbourg			20.30		
19.00		20.15		18.00	Stuttgart	20.15		19.00	22.35	18.00
		22.45	19.45	22.15	Toulouse		19.45	20.35	20.45	22.15
	18.00 21.00	19.30		22.00	Warszawa		18.25 21.00	19.30		22.15
	18.20 19.00	20.15 22.30		21.00	Wien	19.00	18.15 22.35		23.10	

Ami érdemes meghallgatni...

18.20: Wien: Haydn és Sluck áriák. 20.00: London Regional: Bruckner: VIII. szimfónia. 21.00: Warszawa: Chopin-művek. 21.30: Droitwich: Táncczene Amerikából.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

19.00: Deutschlandsender: Mozart: Don Juan, opera. 19.15: Berlin: Brahms: Két hegedű- és zongoraszonáta. 20.15: Königsberg: Dvorzsák, Falla, Csajkovszkij, Muszorgszkij szerzemények. 21.00: Róma: Verdi: Aida, opera.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Julius 5. szerda					A külföld zenei műsorai	Julius 6. csütörtök				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Táncczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Táncczene	Hanglemez
		19.05		20.00	Beograd			22.15	18.30	
	20.30	18.45	18.00	21.40	Berlin		19.15	20.15		
		19.00	20.15		Breslau			20.15		18.30
	19.20	20.15			Brünn					
		22.15		18.17 21.25	Bucuresti és Radio Romania		20.20 21.15	19.20 22.15		20.40 21.55
18.30	23.00	22.20			Deutschlands.	19.00	23.00	18.15		22.35
	23.30	22.45	21.30		Droitwich		21.30	20.00	22.20	
	22.30	18.30		19.30	Frankfurt	20.15		18.30		19.30
	22.40	21.15	18.00		Hamburg		22.50	20.15	19.00	
	22.40	21.15		23.05	Köln		18.20	20.10		
	18.25			22.30	Königsberg	20.15	24.00	22.40		
	24.00	21.00	22.30		Leipzig			22.30		18.20
		23.10		23.30	London Reg.			21.00	23.10	
	21.00	22.10		22.55	Luxembourg		21.45	20.20		23.00
	22.25		23.15	20.30	Milano	22.00		21.00	23.15	19.25
	19.00				München		22.20	20.15		
		23.00		22.00	Prága	23.00		20.00		22.00
	20.30	22.00			Radio Paris	20.30				
	22.30	21.00	23.15	19.25	Róma	21.00				19.25
			22.15		Stockholm		20.00	22.15		
		22.45			Strasbourg			21.00		
		20.15	21.00	19.00	Stuttgart		18.00	22.30		
		21.35		22.15	Toulouse			22.45		22.15
	21.00	19.30		18.00 22.00	Warszawa			23.05		19.20 22.15
		18.45			Wien			18.30		
	18.20	22.30						21.30		

Amit érdemes meghallgatni...

art: Don
hms: Két
Königs-
ij, Musz-
Róma:

20.00: Berlin: Nicolai: Windsori víg nők, vígopera. 20.15: Wien: Bruckner: VIII. szimfónia. 23.00: Radio Paris: Éjféλι hangverseny Haydn, Parreau, Roussel, Saint-Saens művekkel.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.20: London Regional: Glazunov: IV. szimfónia. 21.05: Warszawa: Nemzetközi zenepályázat díszhangversenyc. 21.30: Stockholm: Goethe-versek Mozart, Beethoven és Schubert megzenésítésében. 23.10: London Regional: Táncczene.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

tök

Hanglemez

18.30

20.40
21.55

22.35

19.30

18.20

23.00

19.25

22.00

19.25

22.15

19.20
22.15

báb

Julius 7. péntek

Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Táncczene	Hanglemez
	22.15			18.20
20.00		19.00	22.30	
20.15	18.00			
19.20	20.15			18.17 19.35
	18.40 19.15			20.15
	22.20	19.15		23.30
	21.30			24.00
		21.00	18.00	
		20.10	21.10	19.00
	18.15		20.15	
	20.15	22.30		
20.00	21.35	20.35	23.10	
	22.30	20.15		23.00
			23.15	20.30
	20.15		22.30	19.40
23.00	20.40	21.15		
23.00				
21.30			21.00	19.35
	21.00	20.00		22.15
19.00	22.30	21.15		18.00
		22.45	19.15	22.15
18.00	21.00 22.25	19.30		
20.15		22.30		

A külföld zenei műsorai

Julius 8. szombat

Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Táncczene	Hanglemez
			20.00	22.15
19.00			20.15	
			22.30	
				23.00
			18.17 22.15	20.15 21.35
18.00	22.20	20.15		
			21.45	22.40
	18.00			20.15
			18.30	22.40
			19.10	22.40
				19.15
24.00		20.15	22.15	18.15
20.20			23.10	
	21.00	20.00		23.00
	22.10		23.15	20.30
	18.10		22.20	19.10
22.10				19.20
20.30				22.30
	22.30		23.15	19.25
	21.30	21.00	22.15	
	20.45	20.20	23.00	19.30
		20.15	22.30	19.00
		21.15	19.45	21.30
		18.00 22.30		23.15
		19.00		20.15

Délibáb

REJTÉLYES RÁDIÓJELENSÉGEK AZ ÉLŐK VILÁGÁBAN

Mindenkivel előfordultak már a következő különös esetek: ülünk a kávéházban, megszórt asztaltársaságunkban s közömbös dolgokról beszélgetünk. Egyszerre csak minden átmenet nélkül megszólal valaki:

— Vajjon mi lehet azzal a Kovács Pistával? Ezer éve, hogy nem láttuk. Tán csak nem halt meg?

A következő pillanatban nyílik az ajtó s Kovács Pista, aki valóban már évek óta környékén sem járt a kávéháznak, mert egészen más városrészbé költözött, a társaság nagy ámulatára, megjelenik és az asztalhoz telepszik. — Hát te hogyan kerülész ide? — hangzik a megérőkönyödött kérdés. — Éppen rólad beszélünk s erre megjelenés, mint a falrafestett ördög! Kovács Pista nagyot kacag. — Itt volt dolgom az ügyvédemnél, hát eszembe jutottatok, egyszerre nagy vágyat éreztem régi társaságom iránt s elhatároztam, hogy megleplek benneteket. A társaság tagjai bólogatnak, de még mindig nem értik az összefüggést. Legkevesébe az, aki szóba hozta a rég elfelejtett barát nevét. Hiszen egészen másról beszélgettek, olyasmiről, ami a szóbanforgó személyel a leghalványabb kapcsolatban sem volt. De egyszerre csak az egyik — aki az említéssel szoros baráti kapcsolatban állott — úgy érezte, hogy valami titokzatos hatalom, szinte villanásszerűen, ellenállhatatlan lökessel, agyvelejébe dobja a nevet — Kovács Pista. És szinte ugyanabban a pillanatban előtűnik áll, akire gondoltak! A valószínűségszámítás szerint sokmilliárd évig kellene az asztaltársaságnak éjjel-nappal együtt ülnie, hogy a véletlen egyetlen-ször is körébe vezesse Kovács Pistát éppen akkor, amikor nevét megemlíti. Az ilyen eset azonban sokkal gyakoribban fordul elő a mindennapi életben, semhogy pusztán véletlennel lehessen magyarázni! Vagy: meggyünk az uccán és kifakult színű perzsaszőnyegünkre gondolunk; a könyvre, amit meg

akarunk vásárolni, vagy hogy mennyi hiányzik még holnapután esedékes lakbérünkből. Szóval egészen mindennapi és közömbös dolgokkal van tele a fejünk. Egyszer csak — magunk sem értjük hogyan — valami kényszerít, hogy arra a szőke kislányra gondoljunk, akinek hűsz esztendővel ezelőtt a Margitszigeten, egy gyönyörű nyári estén, szerelmet vallottunk. Vajjon hová-merre vetette azóta a sors szele, mi lett belőle? S amint befordulunk a következő sarkon, a legelső, akivel majd összeütközünk: az ifjúkori eszménykép! Más eset: Elmélyedve élvezzük odahaza az esti rádiózenét, amikor egyszerre csak megmagyarázhatatlan szorongás fog el. Egy távol élő hozzátartozónk képe merül fel előttünk és valami rossz érzés, hogy szörnyű veszély fenyegeti. Szorongásunk és kedvetlenségünk szinte pillanatról-pillanatra nő, amnyira, hogy végül rosszkedvűen és izgatottan el is zárjuk a rádiót. Ebben a pillanatban megszólal a csengő és táviratkézből jelentkezik. A távirat hozzátartozónk haláláról számol be. Az ilyen eseteket régebben képlegintéssel és elnéző, főlényes mosollyal szokták elintézni a tamaskodók; a spirítiszták és okkultisták pedig természetfeletti erők játékának tulajdonították. Holott egyiküknek sincs igaza. Az ilyen, látszólag rejtélyes „véletlenek” igen gyakoriak; de ninesen szükségünk holmi szellemeket, vagy túlvilági lényeket segítségül hívni, hogy megmagyarázzuk őket. A legújabb élettudományi kutatások felettébb valószínűvé teszik, hogy az ilyesféle „távolbaérzéseket” az emberi idegrendszerből kisugározó rádióhullámok hozzák létre, melyeket egy másik, arra „ráhangolt” idegrendszer, még nagy távolságból is felfog. Persze minden azon mulik, elég nagy energiával „ad”-e a kibocsátó személy idegrendszere és kellő érzékenységgel-e a felvevő-idegrendszer; továbbá, hogy közös hullámhossza vannak-e hangolva. Izgalom, veszély tudata, átmenetileg hatalmasan fokozza az idegrendszer működését; a veszályben forgó, vagy haldokló ezért erős hullámokat bocsáthat ki, amit a hozzátartozó, vagy rokon messziről is megérezhet. A barát, aki Kovács Pistával együtt harcolt a háborúban, megérezte közeledő bajtársának finom ideg-hullámait, anélkül, hogy ez tudatosá lett volna benne. A váratlan uccai találkozást is ez magyarázza. De a hatás csak akkor áll be, ha az idegrendszerek akár hosszas együttlétekből folyó megszokás, akár véletlen alkati egyezés folytán, valóban „össze vannak hangolva”, akár a rádiókészülékek. Ebben az esetben élénken „rezonálnak” egymásra és megteremtődik a két egyén között az együttérés és a rokonszenv láthatatlan, aranyos hídja. A „meglátni és megszeretni egy pillanat alatt” ósrégi tapasztalata ilyen módon egészen új, meglepő, de leltte egyszerű magyarázathoz jut: az „egymásra hangolt” idegrendszerű szerelmek között rádióhullámkapcsolat keletkezik. Az állatvilág számtalan s eddig titokzatos jelenségének is ez lenne a természetes magyarázata: a him pillangó rádióhullámokkal találja meg távoli nőstényét; a méhek rádióhullámok kalauzálása mellett találnak ismét kasukba s a vándormadarakat is rádióhullámok, vagy legalább is villamoserők láthatatlan Ariadne-fonala vezeti útjukon. Persze most még csak tudományosan is igazolni kellene ezt az elméletet és kimutatni az élő szervezetből sugározó rádióhullámokat. Ha valaha sikerül: az élettudományban új fejezet kezdődik és bebizonyul, hogy a rádiót a Természet az ember előtt már sok millió esztendővel ezelőtt feltalálta.

Csak egy fillérbe kerül

naponta a családapának szerettei jövője. Napi egy fillérért gondoskodik önmagáról és családjáról, ha átveszi hetenkint 26 fillérért a Délibábót a kézbesítőtől. Az a pár fillér, amelyet mi a biztosításért a lappal együtt kérünk, a negyede annak az összegnek, amelyet különben egyedül a biztosításért kellene fizetnie. A biztosítással kombinált előfizetés páratlan kedvezményt nyújt, mert ha már három hónapon át előfizetője volt a Délibábnak, elhalálozás esetén 200 pengőt, ha három éven át volt előfizetőnk, akkor a harmadik év után már 250 pengőt fizet ki egyszerre és egy összegben a biztosító társaság az elhunyt előfizető hozzátartozóinak. Baleset következtében beállt halál esetén 500 pengőt kap egyszerre készpénzben a kedvezményezett.

A biztosítással kombinált előfizetés, ha az előfizető hetenkint veszik át a lapot a kézbesítőtől, heti 26 fillér, havonként pedig 1 pengő 14 fillér. Az életbiztosítással kombinált előfizetésről a Délibáb (Budapest, VII, Dohány ucca 12.) részletes felvilágosítással szolgál.

Versen

FIAM...

Fiam, fiókám, csöpp csipogó csibém,
kis udvarunkon játszik-e még az ősz
hűvös, csalóka sugarával
víg nevetésed ezüst pihéje?

Te nem tudod még, ó, soha meg se tudd,
milyen sovány, mily dögletes a szemét,
amelybe nap mint nap hiába
vág bele csorba-mogorva csöröm!

Kotlómelegbe búvik az álmod is
anyád szerelmesen pihgő begyén
és harmatos valóra virradsz
lágú füveket hazudó szemében.

Hej, csak röpülhetnék daruszárnyakon,
de fölkeresném vajpuha fészketem,
de meglapulnék enyhelyében,
távol a városi forgatagtól.

A körmöm éles, rút köveket kapar,
kevély taréjom ólmos eső veri
és bőr alá búvó szelekkel
tépdesi tollamat a jövőndő.

Magános éjjel rémek elől futok.
Villámostorral üznek a háztetők.
Fehéren és vörösén izzó
lősjelek égetik az agyamba,

hogyan ragadnak téged is el, fiam,
a ráncos évek marcona karmal,
régóta porladó szülődért
rémületedbe' hogyan sikoltasz.

Ha majd húsodba mélyed az árvaság
meg a szegénység kapzsi pocokfogja,
halálod óráján, hocsásd meg
életedet nyomorult apádnak.

Zizzelve, sárgán hullik a sóhajom,
tömrerdek aszú, sápatag üzenet,
békés avarba rejti méla
homlokodat s a rideg világot.

Mint füstfecskek szöknek a perceim,
tűnő csapatjuk hasztalan integet,
mindentudó közönnyel ül meg
szívem a lomha, tar elmúláson.

Nem ér el itt a bűn dagadó sara,
sem a vezeklés tiúnde, borús ege.
Fajnalra, révület ködében,
már kukorékolom ódon igém:

fiam, fiókám, csöpp csipogó csibém,
fiam, ki maiban néma nyomomba lépsz,
szeresd fiókádat s az anyját,
mint ahogy én titeket szeretlek!

PÁKOZDY FERENC

Csak a fehéret

Semmit sem tudok adni.
Hagyjatok elmenni... sietve...
sietni... mert messze még a vágyam,
és fáradt máris a láb,
fáradt az agy...
fáradt a szív...
Pedig a szív... az kell...
az még kell nagyon,
ha magasra vágy a vágyam.

Nem érek rá elfelejtett
csókok után keresgélni.
Sietnem kell.

Hogy még
delem előtt érjem el
a Napot... mert
messze még a
cél... nagyon...
És ki tudja... addig...
marad-e
a pirosból... zöldből...
kékből... a kékből
elég?
Alighogy keresztútra értem.
máris a legszebb színemből
kértek el... de sokat...
elkérték a zöldem... a zöldem...
Alig-alig maradt kékem...

Mi lesz, ha cserébe
mindenkítől
feketét... feketét
és sárgát kapok!

A legszebb ujjongó pirosat
kínálom Néktek...
Aranyom, ezüstöm az nincs.
Aranyomat őrzik lidérces
álmok, hétoecsétes ijedt
hallgatások.
Ezüstöm homályos fénye
bozótos utak mentében botlik...
És sápadtan bújik
a Nagy Fények mellén.

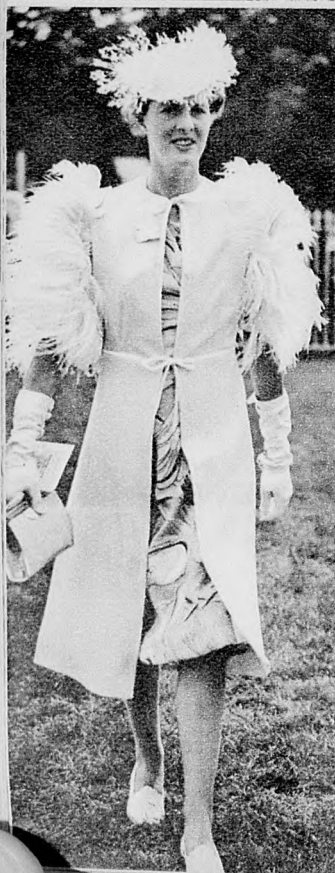
De itt a fehér... van ám... sok... sok
titokban, bújva hoztam.
Nevetni kell... nézd csak:
ezt senki nem látta.
Odaadtam mindent, legszebb tavaszpirosomat,
mosolykémet, mind-mind a zöldemet...
Csak... ezt az egyet...
Csak a fehéret... hagyjátok meg nekem.

DEMÉNY ILDIKÓ

Divat

Egy angol főúri hölgy madéramintás estélyi ruhája, amelynek minden öltése kézimunka. Készítése közel fél-évszázadba telt

Különlegesen szép lövésnykomplé: nagymintás empriméruha és érdekes szabású fehér köpeny struccetollal

Nyári komplék emprimé és muszlin anyagból. Érdekes, hogy a ruhákhoz való köpenyek gyapjából készülnek, sőt, az egyik bársonyból. Az egyikben magasan esukott prémgallér

őüri
ra-
lyi
nek
se
Ké-
fél-
telt

Egy különös
lap, amelyet
lönös formá-
viselnek. A k
alapanyaga f
te tüll, esll
alakú bársony
tettel

Egyszerű, fin
vonalú ruha
nyakkendő-
selyemből, f
alapon söté
mintázással.
ruhához illő
bát szintén n
kendőselem
készül, csak
alapszín söté
és a mintáz
fehér

Irta: CSURKA PÉTER

Mire felépült a svábhegyi villám, pontosan kétszázézer pengőbe került. Persze ebben az összegben benne volt már a parkirozás is, melyre direkt Firenzéből hoztattam egy kitűnő kertészt és a legszebb rózsákat, csodálatos virágokat, szakasztott olyanokat kérem, amilyenek a kalifák kertjében nyilatkoztak valaha.

Villám gyönyörű ornamentikáját mindenki csodálta, aki csak arra járt. Már leviziteltek nálam az előkelőségek, grófok, bárók, hercegek, a művész és íróvilág nagyjai, politikusok és percekig másról sem beszéltek, mint nagyszerű ízlésemről. Szegény művészberek keresték barátságomat, mellyel én nem is fukarkodtam — ne is tessék ezt nagyképűsködni velem, ha itt most megmondom, hogy sok haszontalan rajzot, karcolatot, képet, szobrot fizettem meg dupla áron! Nem hánykolódás, mellveregetés ez, kérem! Mert végtére is az álljon a művészet mellé, akinek van a zsebében, aki nem csak bámulja a művészi alkotásokat, hanem kellő időben anyagiakkal is segíteni tudja Olimpust, Parnasszus, Árkádia és egyéb magaslatok hívatott hegymászóit! Én sok író-társamnak kiadtam regényét, verseskötetét abban az időben! Dehát volt is miből, hálaistennek!...

... Felépítettem pedig a villámot, parkíroztam, fogadtam az előkelőségeket, jótékonykodtam pontosan azalatt a félóra alatt, míg a villamoson s robogó fantáziám pegazusán a lóversenyter bejáratához nem repültem. Épült pedig villám abból a pénzből, amit én e rövid félóráska alatt „halmozással”, az Ararát—Keskeny dubléjával és az Ilka nevű lóval nyertem. Ez pedig kitett abban a pillanatban, mikor leszálltan látálmaim batárjáról pontosan ötszázézer pengőt...

(Ó, hányszor nyertem én már ennél még nagyobb összegeket is, tisztelt Hölgyeim és Uraim! És voltam én már király is, herceg is, trósztfjedelem, öt titkár kísért, két gép-

írókisasszony, jártam a fényes lokálokat, sehol nem fizettem, csak másnap egyik vezérigazgatóm egyenlített ki a számlákat, vagy a kabinetirodám. Máskor meg a földhöz volt nagy kedvem. Volt már nekem százezer hold földem is, halastavam, gulyáim, méneseim. Azt is elárulhatom, hogy pár színdarabomat mindenütt játszották a földkerekségén, én voltam a világ legnagyobb nevű írója, talán csak Al Capone-nak, a betörőkirálynak volt valamivel nagyobb neve, mint nekem, könyveim milliós példányszámban fogytak. Elfogytak, elfogytak egy röpké perc alatt...)

Kezdődött. Kivonult az Ararát és a Keskeny. Gusztáltam őket. Őket halmoztam. Csuda-járású mind a kettő! Amint így nyujtogatom a nyakamat, kéz érint vállon. Obrincsák, fűszeres a házban, ahol lakom, ő áll mellettem.

— Jónapot, Obrincsák! Na, mit gondolsz, Ararát—Keskeny dublé, jó tip?

Obrincsák alacsony kis kövér ember, hunyorít a balszemével, felágaskodik, kezével ellenzót csinál a szája elé és titokzatosan súgja a fülembe:

— Direkt nem jó tip! Hanem az Ilka remek! Én százzal vagyok rajta! Pszt, egy szót se senkinek!

— Melyik az az Ilka?

Obrincsák megmutatja. Teccik az Ilka, szaladok a totalizatórhöz és teszek az Ilkára tíz pengőt. Indulok vissza Obrincsákhoz. Félúton meggondolom magamat, visszamegyek és megnyomom az Ilkát még húsz pengővel. Most már egy fitying sincsen a zsebemben. Minden pénzem, (ennek a tárcámnak az ára is) téten áll.

Kezdődik. Ilka nekinyúl a rohanásnak. Az első körben harmadik. A másodikban javul, mivelhogy szídom állandóan. Itt már a második.

— Na, most gyerünk! Tempó Ilka! Szorítsd, te piszok!...

Kinyomom magamat a tömegből, együtt futok az Ilkával, zihál a mellem, mint egy kohó.

— Szorítsd Ilka, szorítsd! — ordítokok. — Ne fogja vissza azt a zablát, maga elvetemült!

Szidom a zsokét. A torkom kiszárad, a nyelvem csaknem kilóg a számból. Ugy érzem még mindig, mintha futnék, pedig éppenhogy csak emelgetem a lábamat. Cirka száz méter van még hátra és Ilka legelől!

— Aranyba veretem! Lefotografáltatom! Kiöntetem bronzba... Villám parkjába állítottam a szobrát, melyet majd a Svábhegyen felépítek. Édes Ilka!

Most egy villanás cikázik el a szemem előtt!

— Jaj! Az Ilka megbotlott, elesett a cél előtt! A zsoké széles ívben pilótázik le róla!... Óhogyaffene...

Ülök a villamosmegállónál. Az emberek hangos szitkokkal kacsáznak el mellettem. Már sötétedik. Sehoh egy ismerős... Sehoh a nagyvilágon és én ülök a villamosmegállónál... Igen jót tenne egy pohár szódavíz!... De sehoh egy ismerős és villamosok sorjában indulnak!

Oldalt tekintek és megpillantom Obrincsákot. Jön felém. Ugy fest, mint akit egész délután vallattak a kapitányságon és csak most engedték volna el. És mintha ki volna sírva a szeme... Mindazonáltal megörülök neki. Megszólal:

— Kedves Izé úr — mondja — jó, hogy találom! Nem volna kölesön harminc fillérre villamosra?...

Nevetek és felállok...

Azután elindulunk gyalog, szótlánul kutyagolunk végig a Kerepesi úton. Villamosok szaladnak el mellettünk, az ütközőkre kis csavargók kapaszkodtak fel. Milyen jó nekik! Reménytelenül nézünk utánuk...

Megyek Obrincsákkal az út közepén és egyszer csak feltűnik a Svábhegy kékes sziluettjével. Hej villa, ornamentika, obeliszk! Egy rézkrajcár sincsen a zsebemben!

Obrincsák nyög, verejtékezik. Egy félóra hallgatás után nagyot sóhajt.

— Hej, ha az Ilka befut, szanálhattam volna a boltot!

És olyan szerencsétlen arcot vág, hogy szinte megsajnálom.

Mert én legalább gyönyörű villát építettem a Svábhegyen, Párizsból hozattam a kerécszt, hercegek, grófok, bárók, művészek és izé... Én legalább kimondhatatlan boldog voltam egy félóráig...

Édesanyámra gondolok és áldom emlékét, hogy ilyen szent nagy kincsel ajándékozott meg és számom Obrincsákot, hogy neki nincsen képzelete. Mert ahogy megyek vele a Kerepesi úton, én már újra építek... Mert nekem már utólag befutott az Ilka, itt a Kerepesi úton, bejött a dublé, a világ legnagyobb halmozását nyertem! Én már nem is gyalog megyek, chö, prűszkölnek a fekete ménék végig a Stefánián. Ott ül Obrincsák is mellettem, Havannával kínálok, ő agyarára szorítja és mikor leszáll a kocsimról az Oktogonon és lekezelek vele nyájaskodva, úgy érzem, mintha svábhegyi villám kapujában valamelyik királyi hercegtől vennék búcsút, aki meglátogatott...

Párizsi lányok kerékpárversenye

Egészség és szépség

Az arc kikészítése

64

(Metro-Goldwyn-Mayer foto)

Az arc kikészítésének feleslegességéről ma már igazán idejét múlt dolog volna beszélni, mert a kikészítés annyira hozzátartozik a nőhöz, mint a felöltözés.

Beszélni csak a kikészítés hogyanjáról lehet. Arról, hogy a kikészítés a legszebben, legtermészetesebb hatást előidézően történjék.

Ehhez legelsősorban az kell, hogy egyéniségünket és vonásainkat ismerjük és... ne legyünk magunkkal szemben elfogultak. Azonkívül ismernünk kell az arcfestés technikáját is, mert a kikészítés másik fő követelménye, hogy a használandó púder, festék összhangban legyen egyéniségünkkel.

Minden kikészítésre vonatkozik ugyanis az a szabály, hogy a rúzsnak, púdernek úgy kell alkalmazkodni az archoz, mint a hibátlanul készült ruhának a testhez. Vagyis nem szabad a kikészítettség, kifestettség, hanem csupán az ápoltság látszatát adnia.

Hogy ez elérhető legyen, a kozmetikai szereket a legnagyobb önismerettel kell öszszeválogatni. Nem lehet például egy rúzsot megvenni csak azért, mert barátónknak ugyanaz van, ha mi nem vagyunk hasonló típusúak. Mert amelyik színárnyalat remekül áll egy kékszemű, világosbőrű nőnek, kímázoltta tehet egy barnaszemű, kreolbőrű nőt.

A világos színekhez — szem, bőr, haj — általában az eper-, cseresznyeárnyalatú

Délibáb

Gyerekek

Novella. Írta: FENDRIK FERENC

Katherine kinn ült a terrazon és levelet írt. Katherine mindig levelet írt. Ahányszor csak láttam: a terrazon, a szobájában, a tengerparton, mindig a kezében szorongatott egy óriási, vastag töltőtollat és írt.

Bobynak.

— Jó napot, Kat.

— Mondja csak, úgy-e, az ókori Rómából vezetett ki a Via Appia?

— Oman.

— De biztosan tudja? Be ne esapjon!

— Biztosan tudom, mert éppen a múlt héten találkoztam vele egy keresztretjévényben. A Via Appiáról is ír Bobynak?

— Igen. Boby nagyon okos.

— Nem titok, hogy mit ír róla?

— Rögtön...

Lehajolt és nekiindította a tollat a papíron.

— Két p-vel... Appia... úgy-e? — nézett fel.

— Igen.

Szőke hajában aranszálak csillannak, amint beletartja a fejét az alkonyi napba. Már csak gyér, erőtlen sugarak vergődnek át a szomszédos Cottage-szanatórium tetőterrazsán, a mellvéd oszlopai közt, mintha arra kíváncsiszkodnának, mit írhat Kat Bobynak a Via Appiáról.

Tizenhét éves angol hölgy, a Csatorna tulsó partjáról, Birminghamból. Négy hónapja van már itt és még nagyon sokáig itt marad. Reggel 37.5 a láza, este 38.4—38.6... De volt már 39-en felül is. De arról nem szabad tudnia Bobynak. Simone doctoresse megígérte, hogy örök titok marad. Boby, apu, Gladys néni csak egy kis esti hőemelkedésről tudhatnak, ami hamarosan el fog maradni. Karácsonyra gyógyultan indul haza és egy fél év múlva Boby felesége lesz és Indiába mennek nászútra.

Ír, ír, ír...

— Rögtön... rögtön befejezem... a mai postával el akarom küldeni.

A kezét nézem. Vékony, átlátszóan fehér, csoda, hogy elbírja azt a hatalmas, kék töltőtollat. És a kezefején két hatalmas, kék ér fut végig, szinte kipattantja a hártyszerű bőrt. Mintha közvetlen, benső kapcsolata lenne a töltőtollal; a kék erek eltűnnek a kék töltőtoll tövével, beleöntik a tartalmukat és nyurga, botladozó, kék betűk pottyannak a papírra. Ha kék lenne a vére, akkor azt hinném, hogy a vérével ír és ez a vér egyenesen a szívéből jön.

— Megvan... Nézze milyen felnőtt, komoly aláírásom van.

— Nagyszerű. Ez a K csupa energia és karakter.

— Ért a grafológiához?

— Hogyne.

— Nem hiszem. Maga mindig becsap.

— Most megmondja: minek kellett a Via Appia?

— Ó, csak egy hasonlatnak... Miként a légiók elindultak a Via Appián nyugatra hódítani, úgy a jószág innen, a mi szanatóriumunk kavicsos útján... szóval... Legyen szíves, ne nevelsen. Nem butaság, ha azt állítom, hogy boldogabb lenne a világ, ha minden ember beteg lenne egy kicsit. Igenis. Mert a beteg ember nemcsak saját-magával szemben érzékeny, hanem mások ügye iránt is. Például: tudom értékelni a maga köhögését, mert én is köhögök és őszintén, szívből mondom, hogy hű! — ha harminckilenc a láza, mert nekem is volt már harminckilenc. Tegnapelőtt is... Azért nem engedtek felkelni. De el ne merje mondani Bobynak!

— Eljön?

— El! Lehet, hogy már szombaton itt lesz!

És kipirul az arca, mint a legforróbb láz idején s apró tüzpontok gyulladtak a szemében.

— Ma hány oldalt írt?

— Csak négyet, mert Simone doctoresse csak kettőt engedélyez. A rekord eddig tizenegy oldal volt.

— És Boby is ír ennyit?

— Mindennap tíz oldalt. De csal. A férfiak utálatosak, nem szeretnek levelet írni. A tíz oldalból legalább négy idézet. Verseket idéz. Csupa rövid sorok. Lusta tíz oldalt kitalálni.

A nap reménytelenül ágaskodott, már nem érte fel a Cottage terraszát, a tenger felől pedig alattomos köd szivárgott elő.

Helen megjelent s mindkettőnket beparancsolt a szobánkba.

*

Megérkezett Boby.

Az anyjával és Katherine Gladys néni-jével jött. Húszéves, szőke, kékszemű angol; izmos, hajlékony, mosolygó arcú. Tud latinul, görögül, százhetvenötöt ugrik magasba. A százat tizenegy másodperc alatt futja. És Kat nélkül nem tudná elképzelni az életét.

— Mit gondol, Monsieur, meggyógyul Kat? — kérdezte.

— Biztosan.

— Miből gondolja?

— Ebben a korban... és itt... és meg akar gyógyulni... Magáért, Boby. Elpirult.

— Egymás mellett van a házuk Birninghamben... Emlékszem, mikor született... Hároméves voltam akkor... Komolyan emlékszem, mert volt idő, amikor nem volt Kat... és egyszer csak jelentkezett... Együtt nőttünk fel, ő volt a kishúgom... De most már nem... Már régóta nem kishúgom... Nem én vettem észre, hanem a fiúk a college-ben... Előadás közben ráírták a galléromra: Katherine... Abban a gallerban akarok esküdni...

— Kívánom, hogy boldogok legyenek, Boby.

— Köszönöm, Monsieur... De igazán nem kell félnem, hogy Kat...

Nem merte végigmondani.

— Legyen nyugodt, Boby.

Megkönnyebbülve, mosolyogva mondta aztán:

— Észrevette, Monsieur, mennyire vigyáz anyám és Gladys néni, hogy ne maradjak egyedül Kattal?... Attól félek, hogy... elkapom tőle... ha megcsókolom...

És megint elpirult.

*

... Katherine már a harmadik éve van itt. A láza most is felmegy 39.4-re, de Bobynak nem szabad megtudni.

Boby minden harmadik hónapban meglátogatja és egyre szomorúbban kérdezi:

— Mit gondol, Monsieur, meddig kell még Katnek itt maradnia?

Mondok valamit. Egy hónap... két hónap... És Boby megnyugszik, de egyre nehezebben.

Nekünk is ugyanezt mondja Simone doctresse... És kihallgatunk a tengerre... Egy hónap... két hónap... És vége, Boby... De minek, Boby?... Neked nem szabad megtudnod. Nekünk se.

Mi se tudjuk.

És mondod, Boby, hogy nem bírod Katherine nélkül. Nem tudsz dolgozni, ha Kat nincs melletted... Itt szeretnél lenni velünk, itt meg tudnád írni művedet a hellénekéről és felolvasnál minden fejezetet Katnek, pedig Kat, elárulom, nagy bizonytalanságban van a hellének körül... De nem lehetsz itt, mert te egészséges vagy. Odakinn kell élned a boldogságban. Mert odakinn élni: a boldogság. Mi úgy tudjuk. Nem úgy van? Úgy kell lennie, mert mi innen mind, valamennyien oda vágyunk... Hol lenne a boldogság, ha nem ott?

És egy koratavaszi reggelen sugárzó arcú beállított Boby.

— Monsieur... most már mindig... most már itt lehetek Kat mellett.

Akadozva, elfulladva mondta, persze, mert sietett fel a lépcsőn.

— Megengedik, hogy itt maradjon?

— Meg... Lázam van! Harmincnöve... Köhögött.

— És köhögők is! Hallja, Monsieur?

És fakó, beesett arcát beragyogta a boldogság.

I R O D A L O M

Maróthy Jenő: Felvidéki falevelek

A tragikus hirtelenséggel elhunyt kitűnő elbeszélő posthumus kötete legszebb novelláit tartalmazza. A felvidéki ember üde életszemlélete árad a sorából. Maróthy nem a komor színek kedvelője volt, a lélek biztató mosolya, hamvas derűje telíti a novellákat, amelyeket beragyog izes magyar nyelvre, magával ragadó stílusa. Lendületes mesélő kedve, Mikszáth Kálmánt idézi. (Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.)

Kovrig Ilona: Pannonia

Olyan könyvet — tartunk a kezünkben, amely hiányzott eddig valamennyi könyvespoltról. Szerencsésen megválasz-

tott, a tárgynak megfelelően könnyen áttekinthető rendszerben oldja meg a szerző feladatát, érzékeltet századokat, egy hatalmas anyagot tesz élvezetes és esepet sem fásasztó olvasnivalóvá.

(Officina kiadás.)

Szentimrei Jenő: Ferenc tekintetes úr

A nagy költőnek és a magyar reformok örökemlékü harcos politikusának életéről írt könyvet *Szentimrei Jenő*. Az író végigvezet könyvében mindazon tájakon, amelyek Kölesy életében szerepet játszottak és végigvezet azokon a szellemi áramlatokon, országot újító mozgalmakon, amelyeknek a költő tollal és élőszóval körülrajongott és rettegett bajnoka volt. A megújuló nemzet életének csodálatos reggele volt ez a korszak a hosszú tespedés után. Szentimrei Jenő könyve ennek a rendkívüli kornak és egy

kivételes magyar puritán alakjának és egyszerű küzdelmeinek a dokumentuma. A mult eseményeinek felvonultatásában, a költő és az ember portréjának eleven rajzában egyaránt kiváló és lebilineselő olvasmány a „Ferenc tekintetes úr” *Szentimrei Jenő* „Ferenc tekintetes úr” című műve az Athenaeum életregény sorozatában jelent meg.

Féja Géza: Dózsa György

Társadalomtörténeti műnek nevezhetjük e könyvet, mivel az író a liberális-nacionalista és a neobarokk szellemtörténeti módszerrel szemben új magyar társadalomtörténeti látás alapjait rakja le benne. S mint minden művében, itt is határozottan és bátran levonja a tanulságot, megállapítja a magyar társadalmi fejlődés törvényeit. A Dózsa felkelést pártatlanul és elfogulatlanul, regéyszerű érdekességgel, de történelmi igazságérzettel és alaposággal taglalja. (Mefhosz kiadás.)

"Gyermekkorom..."

Társaságban gyakran mesélnék gyermekori történeteket. Sokszor felvetődik az a kérdés, hogy vajon híres művészeinknek milyen is lehetett a gyermekkoruk? Mik voltak az álmaik? Mikor és hogyan határozták el, hogy színészek lesznek?

Megkértük néhány művésznőnket és művészi szűnket, feleljenek a nagyérdemű publikumnak, amely arról is tudni akar: mit esínált kedvence karonülő korában, iskolásévei alatt.

— Ötéves koromban határoztam el, hogy színésznő leszek — meséli

Tökés Anna.

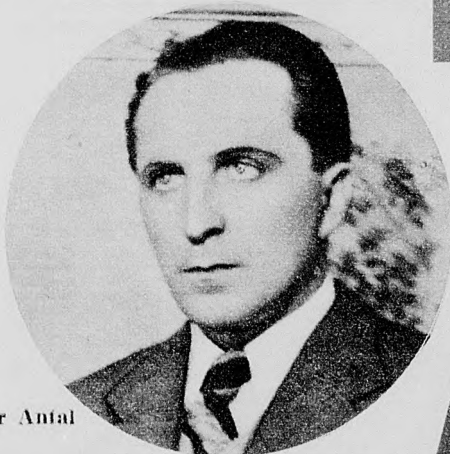
Már akkor is állandóan színházat játszottam, a kislányoknál szokásos baba- és főzőcske-játék helyett. Igaz, nemcsak mint szereplő, hanem mint a darab szerzője, rendezője, díszlet- és ruhatervezője is működtem. Az első előadások színhelye házunk pincéje volt, majd amikor a házban az egyik lakás üresen állott, ezt használtuk fel a színpad és nézőtér helyének. (Persze csak a szülői beavatkozásig!) A nézőközönség a környékbeli gyerekekből tevődött össze.

— Hatéves koromban karácsonyi előadást rendeztem, ez már komoly kosztümökkel került színre. Hetekig dolgoztam a darabhoz szükséges jelmezeken és angyalszárnyakon. Karácsonyestén, az előadás napján, amikor

éppen az előadás megkezdésére készültünk, sehol sem találtam a szerephez szükséges gyönyörű, nagy, aranyszínű angyalszárnyakat. Hosszas keresés után egy édes kis szöke

Tökés Anna

Páger Antal

Basillides Mária

rokongyerek ruháján láttam viszont. Sírva téptem le a kislányról „jelmezét”, és magyaráztam szüleinek, hogy ez az én művem, amelyet hosszas fáradságos munkával készítettem. Szüleim nem vettek tudomást bánatomról és mindenki a síró, szőke kislány pártján állott, őt vigasztalta. Hiába bizonygattam, hogy ez mind az én munkám volt. Mindenki csak a kicsit sajnálta. Pedig az csak két évvel volt fiatalabb nálam. Hiába, engem már akkor is „dolgozó nőnek” tekintettek, akihez szabad egy kissé kiméltlennek is lenni.

*

— Gyerekkoromban nagyon szegény fiú voltam — mondja

Páger Antal,

— annyira, hogy emiatt még a közös játékokba, szórakozásokba sem vettek be a fiúk. Mindig irigykedve néztem a többi gyerek játékát a grondon, különösképpen, amikor a részemre elérhetetlennek látszó futballt szemléltem. Nekem ugyanis a labdába bele sem volt szabad rúgni, mivel szegénységem miatt erre

Csontos Gyula

Muráti Lili

sem tartottak méltónak a többiek. Egyszer azonban váratlan fordulat történt. Az uccán véletlenül találtam, a számomra vagyonnak tűnő százkoronás papírpénzt, amit azonnal beszovalgáltattam a rendőrségre. Az újságok megemlékeztek az esetről. Riportokat írtak erről, „Becsületes megtaláló” címmel. Erről futballista barátaim is tudomást szereztek, hogy amikor másnap messziről néztem a játékokat, egyszerre még a labdát is otthagyták a kedvemért. Mintha csoda történt volna, megszólalt a fiúk vezére és meghívott engem középsatárnak.

*

— A tanulással kapcsolatosan szomorú emlékeim vannak — mondja

Basilides Mária.

— Egy gyerekkori utazás során, nagybátyámhoz mentünk fivérémmel együtt német szóra.

— Megérkezésünkkor a rokonok és Janó kocsis nagy örömmel fogadtak bennünket. Mi gyerekek természetesen kedvenc helyünkön, a bakon ültünk. Mögöttünk a vendéglátók, míg poggyászaink a kocsi végébe kerültek. Janó nógatására szépen elindultak a lovak a hegyi ösvényen, nehezen bár, hiszen partnak mentünk. Meséltünk az otthoniakról, közben Janó pipáját nyugodtan szívta, időközben hátra-hátranézett, figyelemmel kísérte a német beszédet. Egyszer csak nagy hűmmögés közben megszólal szokott nyugalmával:

„Tekintetes úr alássan, tessék már megmondani, hogyan is mondják azt németül, hogy elveszett?”

„Verlohren, fiam” — mondta nagybátyám nem minden csodálkozás nélkül Janó érdeklődésére.

„Hát akkor” — felelte Janó, közben nyugot húzva pipájából, hátramutatva a kocsi vége felé. — „a koffer verloren”.

*

Ajtai Andor

Déliabáb

**Vértés
Lajos**

A színpadról mindenki ismeri, magánéletéről azonban nem szívesen beszél.

Csartos Gyula.

A nézőközönség és a kritikusok — szerinte. — ha a színpadon játszik, bírálhatják mozdulatait, szavait, játékát, de magánéletéről, még gyerekkorára és régi emlékeire vonatkozóan sem szívesen beszél.

*

Az Alduna mellett félelmetes volt valaha a két „lándzsás lovag.” Itt lakott ugyanis az óvodás

Muráti Lili.

— Szerettem a kalandos életet — mondja. — Óvoda után nagy sétákra indultam, úgy hogy rendszerint csak estefelé vetődtem haza. Ilyenkor azután a mamám a fiúkat küldte értem.

— Bátyáim nagyon büszkék voltak megbízatásukra — folytatja, — és falándzsáikkal indultak keresztül a városon. Amikor megtaláltak engem, hogy a mamám megbízásának eleget téve engem hazakisérjenek, már mindenki az ablakokból nézte, hogyan kísérik haza a lándzsás vitézek a hajóparancsnok leányát.

— Igaz különben, „sportoltunk” is együtt a fiúkkal. Sajnos. Ugyanis hazulról elküldtek minket szánkázni, mondván, hogy az igen egészséges sport. Hát nekem nem tett valami jót. Az otthoniak legnagyobb csodálkozására, kezem-lábam megfagyott a sok „szánkázástól”. Töprengtek is otthon, hogy is lehet az, hogy ezek a leányok ilyen betegesek.

— Pedig mi el is mentünk a nagy hegyre. Nekem is fel kellett mászni, egészen a legmagasab ormig. Ott azután a fiúk szépen ráültek a szánkóra, meg sem köszönték azt, mely szerint nekem „jogomban” volt felfelé a szánkót húzni, hanem szépen elindultak nagyszerű tempóban lefelé a meredek hegyoldalon. Én pedig csak ott álltam és dideregtem a nagy hidegben. Arról, hogy hazamehessek, persze szó sem lehetett. Így ment korán délutántól késő estig. Amikor már egész sötét volt, kivételesen engem is felültettek a szánkóra, persze csak azért, mert nem akartak elkésni otthonról.

Déliabál

**Tolnay
Klári**

**Dénes
György**

Művészeink pályaválasztása többnyire a szülői szigor ellenére történik. Így

Ajtay Andor

édesapja is ellenezte fia művészi hajlamait.

— Színházba csak úgy jutottam — mondja, — hogy az összegyűjtött özsonna- és zseb-pénzemből vettem nagytitokban színházi karzatjegyet, hogy csodálhassam a művészek játékát. Apám kívánságának megfelelően hivatalnoki állást vállaltam. Csak később, édesapám halála után lettem színész.

— Valószínű, ha édesapám most látna, talán megbocsátaná engedetlenségemet — mondja.

— Nehéz soruk van a „bátyos“ kisleányoknak — meséli

Tolnay Klári.

— Gyuri nevű bátyám már hét éves korában „komoly“ dohányos volt. Csodálatosképpen a szülői etika azonban még a bátyi méltósággal sem tartotta összeegyeztethetőnek az ilyen korú fiatal urak dohányzását, miért is kénytelen volt szenvedélyét titokban tartani. Gyuri pedig rendes fiú volt. Ha neki nem szabad dohányozni, úgy nem mondható előnyösnek az, hogy otthon rajta a száraz gesztenyefalevél, vagy kukoricaszár elsőrangú illata megérződjék. Így nekem jutott — persze nem kimondottan nagy örömemre — az a megtisztelő feladat, elbírálni azt, vajjon Gyurin érezni-e még a dohány illatát. Sajnos, nem bírtam az erős illatot és a dolognak kínos következményei voltak. Eredmény: otthon is megbüntettek, mert „biztos cigarettáztam“. Próbáltam volna csak szólni, hogy nem én voltam. Erre jobb nem is gondolni. Így inkább türtem és szenvedtem. Híába, mire nem képesek a nők a férfiakért, még ha a fivérükről is van szó.

Azonban a kisfiúk élete sem gyöngyélet, legalább is

Vértés Lajos

szerint.

— Sok és változatos baleset ért gyermekkoromban. Egyszer szomjúságomban bor helyett petróleumot ittam. Igaz, nem az én részemre készítették az üveget, még abban az esetben sem, ha történetesen bor lett volna benne. Ez viszont semmit sem változtat a hatásán. Viszont fogadásnál igen erős jellem voltam. Egy barátommal egyszer húsz fillérben fogadtam, hogy vajjon melyikünk mer leugorni erkélyünkről. Nyertem! Meg is

kaptam barátomtól a fogadás összegét. Persze az orvosi költségek a szüleimet terheltek. Mint turista egyszer lezuhantam a Sváb-hegyen egy szakadékba, és csak a kórházban tértem magamhoz.

— A pályaválasztás kérdése egy cirkuszi előadáson érlelődött meg bennem. Öcsémmel együtt elhatároztam, hogy bohóc leszek. Előadások után otthon eljászottuk mindég az egész műsort. Két évvel később elvittek miniket színházba. Ott nagyobb színpadon és szebb ruhákban játszottak a szereplők, még a reflektor is mintha szebben ragyogott volna. Elhatároztam, mégis inkább színész leszek. Nem volt igazam?

— Nagyon zenekedvelő gyerek voltam, szüleim már négy éves koromban elvittek egyszer a szokásos gyerek-ballett operai előadások helyett a Carmen előadására — mondja

Dénes Gyurka.

— Élvezettel kísértem az előadást elejétől végig. Csak egyet nem tudtam megérteni. Azt megmagyarázták nekem, hogy az előadásra kerülő darabot előre tudják a szereplők. Már most, hogyan lehetséges az, hogy a „színész néni“ olyan nagyon bátor. Ha egyszer tudja, hogy az utolsó felvonásban megölik őt, miért játszik mégis a darabban? Sokáig tartott, míg megértettem azt, hogy minden előadáson ugyanaz a néni is játszhat, mivel attól, hogy megölik, bátran felléphet máskor is.

Ez a kis beszámoló egy tanulsággal szolgál: ismeretlen a pillanat, amikor a művész — művész lesz. Legalább is gyermekkoruk pontosan olyan volt, mint a nagyérdemű közhetség gyermekora.

Ligeti Mária

KEVÉS PÉNZBŐL — SOK JÓT FŐZ

a háziasszony, ha étrendjét az új kiadású

RAGYOGÓ SZAKÁCSKÖNYV

receptjei alapján állítja össze.

A legkitünőbb gazdaasszony, a sütés-főzésben legjáratosabb háziasszony is szívesen vesz a kezébe olyan szakácskönyvet, amely a mindennapi főzésen kívül az ünnepi étrend, meg a vendéglátás alkalmával szokásos különleges sülték, köretek, saláták, tészták és sütemények elkészítéséről nyújt, a modern kor változó ízlésének megfelelő bőséges tájékoztatást. A Ragyogó szakácskönyv a sok száz recepten kívül megmutatja a háziasszonyokat a pénz okszerű beosztására is. Pontos tájékoztatást nyújt továbbá a családi- és a vendéglátó asztal egyszerű eszközökkel való elegáns terítéséről.

A könyv terjedelme 350 oldal és mintegy 1000 ételreceptet tartalmaz. Ára díszes, félvászonkötésben, bérmentve

1 pengő 90 fillér

Megrendelhető az összeg előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány u. 12. Utánvétellel való szállítás a küldést lényegesen megrövidíti.

Azért, hogy ez diáktörténet, ne tessék azt senkinek sem lekicsinyelni. Mosolyogni sem igen illik felette, mert az ifjú szív csak az igazi és az a másik, az öregebbik, amit sokan már a régi helyett viselünk, a csak-azértis kacskiásra kötött nyakkendő alatt, az már talán nem is igazi szív, csak amolyan utánzat.

A prepa — Fekete Mihály, — mint a történet címe is mutatja, prepa volt, praeparandista, magyarul tanítóképzőintézeti növendék. Mégpedig alaposan kinőtt növendék, megnyúlt, hórihorgas ifjú ember, lévén negyedéves, olyan húsz év körüli, koromfeke té bajusza kész férfit hirdetett. Csak a szeme volt diákosan gyerekes és a mozdulatai kissé inkább félszegek.

Ilyen szegény prepáeska volt ez a Fekete Mihály — ébren. Volt azonban egy ország, ahol az inkák kincsét mondhatta magáénak. Az álmok világa volt az a birodalom. Ez az álmodozás régen kezdődött, még az alsó gimnáziumban, ahonnan a tanítóképzőbe kerülve, egyre inkább áldozatává esett szenvedélyének. Az álmodozás tárgya egyre változott az elfutó évekkkel, de most, a diákornak ezen az utolsó májusán, valami csodálatosan szép, gyöngyvirágillatú álomban tündökölt ki az eddigiek elszürkült, méltatlan sorából.

A tanítóképzői vizsgálat szomorú kötelessége nehezedett a prepára, amikor a Fűvészkert árnyas fái alatt, ezúttal mítsen törődve virágillattal, madáresicsérgéssel és más egyéb ilyen álmagat dolgokkal, igyekezett minél mélyebben behatolni a nevelés-tan és a bevezető lélektan rejtelmébe. Nemsokára azonban olvasvalami történet, ami könnyen megakadályozhatta volna, hogy a felhőkben járó ifjú pedagógus valaha is oktathassa a tudományoszomjas falusi ifjúságot.

Könyvéből egy pillanatra feltekintve, feketeruhás, középkorú hölgyet látott könyvvel a kezében és az egyik idegenégalji nővény előtt hosszabb magyarázatot tartott a mellette álló ifjú leánynak. Nem kell talán külön megemlítenem, hogy a két hölgy közül az ifjabbíknak megjelenése lendítette

ki ismét és ezúttal majdnem végérvényesen a valóság világából. Az ifjú hölgy mintegy tizenöt éves lehetett, szőke hajfonata ragyogóan hullt alá, feltűnően csinos ruhácskájára.

Megbabonázva, földbegyökerezett lábbal állt ott a prepa és úgy várta ennek a csodának valamilyen ebből a világból való megoldását. Az öreg hölgy elkészült a magyarázattal és elindult a közeli pad felé. Az ifjú lütemény fűgén haladt mellette, majd gondtalanul helyet foglalt a kettőjük közt szapora beszélgetés indult meg.

A prepa ravasz számítással közömbösséget színelve ódalgott a szomszédos pad felé, ott kitérve mind a két fülét, úgy próbálta kilesni, hogy azok ott mit beszélnek. Sajnos, inkább az idős hölgy beszélt, most éppen különösen áhítatos arccal és a prepa hallotta, amint egy szót állandóan ismételt.

— ... ispán, ... ispán — szállt a hang a prepa fülébe.

Az ifjú hölgy vidáman felkacagott. Neki még nem volt olyan fáradt a hangja és a prepa jól hallotta, amint így szólt:

— Az édesapám? Nem, ő nem törődik azzal.

A hölgyek erre már fel is álltak és elhaladtak a prepa padja előtt. A prepa megbabonázva ült a helyén és feje gépiesen fordult az aranyszőke hajfonat után.

Jó óra telt bele, amíg a prepa magához tért. Az illat, a madárdal, a szőke hajfonat valami mondhatatlan boldogsággal töltötte el. Egyszerre csak a prepa felugrott és sietve haladt a kollégium felé. A diákszobába érve, két legjobb barátját találta ott, akiknek rögtön elujságolta:

— Tudjátok mi az újság? Menyasszonyom van. Ispán az apja, amint leteszem a képesítőt, megkérem a kezét. Az állásom biztosítva van, összel házasodom.

A fiúk mosolyogva hallgatták a romantikus hírt, mert a fanitók között nem ritkaság a korai házasság, Mihály közvetlensége azonban további érdeklődésre batorította őket és részleteket kértek tőle.

A prepa elmondta a fűvészkerti találkozás történetét.

A fiúk résztvevően néztek Mihályra. Az egyikük rövid habozás után megszólalt:

— Látod, Misi, ezért nem szabad olyan álmodozva élni. Azt a kisasszonyt, akit te el akarsz venni, valamennyien ismerjük, csak te nem. Különben aligha foglalkoznál ilyen tervekkel.

— Miért, kérlek — szólt a prepa felbőszülten. Nagyon rendes kislány az, és az apja ispán, saját fülemmel hallottam.

— Ispán, ispán, hát persze, hogy ispán, Csak egy kicsit nagyon nagy ispán. Anyira, hogy főispán. Érted, Misi, főispán. És gróf.

A prepa megtorpant. Arca elfehéredett. A két barát csendben magára hagyta.

Fekete Mihály végigvágódott az ágyán. Sokáig rázta a zokogás, aztán mélyen, erősen, keményen elaludt.

Sohasem álmodott többé.

A SÁRKÁNYLOVAG

Játék egy felvonásban. Irta: **GYÖRGY LÁSZLÓ**

Történik este a Városligetben. Szereplők: Micike, Sándor úr, Krapecz, Beáta kisasszony, Pubi

(Barlangvasút. A színtre éppen most fut be a sárkány, egyetlen utasával a maga után húzott kocsiiban. A sárkányvezető, Sándor. Csinos, magas, kis feketebajszú fiatalember. A zene Lohengrin indulóját harsogja.)

Sándor (kiszáll a sárkányból): Hál' Istennek, vége a vasárnapnak. Krapecz... Krapecz.

Krapecz (sunyi kis öregember, a barlangvasút mindenese): Tessen parancsolni, mérnök úr... Itt vagyok. Fejramt?

Sándor: Fejramt. Tolja be ezt a esikót az istállóba és kérdezze meg az irodában Micikétől, hogy bemehet-e egy pillanatra hozzá.

Krapecz: Miért ne mehetne be a mérnök úr? Nem szeretem a számat jártatni, de az a tisztelt véleményem, hogy a Micike kisasszony boldog, ha a mérnök úr bemegy hozzá az irodába.

Sándor: Azt hiszem téved. Lehet, hogy nem is akar szóbaállni velem Micike. Menjen csak be hozzá. De mgná meg neki, hogy csak éppen búcsúzni akarok.

Krapecz: Búcsúzni?

Sándor: Búcsúzni. Nocsak, hiszen maga nem is tudja, hogy ez a mai este az én búcsúfellepésem volt. Holnap, hétfőn már maga vezetheti a rozoga öreg sárkányt a mesebirodalomban. Én elmegyek, új állást kaptam.

Krapecz (meglepetten): Jó Isten. Sándor úr.

mérnök úr. A MÁV-hoz tetszett menni. Mozdonyra?

Sándor (nevet): Nem a MÁV-hoz és nem mozdonyra. A Klortex-gyárba egy tucat harisnyakötőgép mellé kerültem.

Krapecz (megdöbbenve): Nem akarok hinni a fülemnek, mérnök úr. Harisnyát tetszik kötni, sárkányvezetés helyett. Nem mondom, a MÁV-hoz menni innen, az igen. Az valami. Mozdonyra. Menni azokkal a gyönyörűséges ronda nagy mozdonyokkal Újdombóvár, Szeged, Debrecen felé, aztán, ha csinos lány áll a töltés mellett, hát csak füttyentünk egyet a mozdonyal és elkapjuk a virágot, amit felhajigálnak. Még piszkos fütőnek is tiszta gyönyörűség az élet egy mozdonyon. De gyárban, harisnyakötőgépek mellett? Eh, biztos viccelni tetszik.

Sándor: Nem viccelek én, öreg. Kaptam egy jobb állást, ahol nagyobb a fizetés, ahol nem kell rekedtre ordítanom magam, hogy lehet, urak, lehet, máris indul az első magyar királyi sárkányvasút, ahol nem kell szerelmespárokat fuvaroznom a hét törpe birodalmába. A jövőmre is kell gondolnom. Itt öregedjek meg ezen a sárkányon?

Krapecz: Hát van valami igaza, mérnök úr. Itt vagyok én. Egy jó fröccs, egy kis ramslízás a Kék flaskóban, az egy öreg sárkányvezető élete. De azért én nem panaszkodom. Én érzéssel vezettem ezt a sárkányt harminc esztendeig. Elhivatott ember voltam. Legfeljebb, mondom, ha néha három vagy négy fröccsöt szentel-

Egyéni arcápolás. Az összes szépség-hibák szakszerű kezelése bámulatos eredménnyel.

PAIZS KATÓ kozmetika

Budapest, IV, Ferenciek tere 3. szám.

Zsíros, pattanásos, mitesszeres bőrt rendbehozza a PA-TÓ keverék. Ára P 3.— Díjtalan tanácsadás. Tanítvány-kiképzés. Telefon: 186—721

BÁLADESZKA 65×90 cm. nagyságban,

mely kiválóan alkalmas különböző nagyságú ládák készítésére, **eladó.**

Jelenleg 1000 darab kb. 40 q kapható, kg-ként 16 fillérért. Egész mennyiség vételénél engedményt adunk. — Felvilágosítással szolgál: VII, Dohány uca 12, portás

Délibáb

tem emlékezetemre, akkor bánát jött a szívemre, mert arra gondoltam, hogyha van bennem akarat, akkor lehettem volna én valaki a MÁV-nál is. No, hagyjuk... Szóval holnap már be se jön, mérnök úr?

Sándor: Holnap már a gyárban leszek.

Micike (karsú, fiatal, magas lány. Öntudatos szépség. Fehér irodaköpenyben van. Kezében egy iv papír. Hidegen, csaknem ellenségesen): Jó estét, mérnök úr.

Sándor (melegséggel): Micike...

Micike: Krapecz, tolja be a gépet, illetve előbb nézzen körül benn a barlangban, el van-e oltva mindenütt a villany.

Krapecz: Igenis, kisasszony. (El.)

Micike: Hát akkor intézzük el a mi dolgunkat most, mérnök úr.

Sándor: A mi dolgunkat. Ilyen üzleti hangon.

Micike: Ha akarja, szavalni fogom magának, hogy a heti fizetése harmincyole pengő és negyven fillér. Ebből (a papirosra néz) levonandó OTI-ra kettő pengő és kilencven. (Kiabál.) Krapecz, állítsa el ezt az átkozott zenét. Szóval levonás kettő és kilencven, marad összesen harmincöt pengő és ötven fillér.

Sándor (közelebb megy a lányhoz). Megfogja a vállát): Micike, mást nem akar nekem mondani? Most, hogy elmegyek.

Micike: De akarok. (Dacosan elrántja a vállát.) A Kronitzer és Baltazártól vett három nyakkendőt, heti egypengős részletre. Miután maga elmegy, az ügynök hozzánk jön a pénzért, én tehát levonom a tartozást. Ez külön öt pengő.

Sándor: Kérem ne vonjon le semmit.

Micike: Sajnálom...

Sándor (mosolyogva): Kedves kisasszony, ne méltóztassék levonni az öt pengőt. Az OTI-t se. Nem fog éhezni az az OTI, ha a héten kettő és kilencvennel kevesebb fut be a konyhára. A Kronitzer és Baltazár is várhat. Jó vevőjük vagyok én. Fizettem mindig pontosan. Most azonban minden fillérre rettenetesen nagy szükségem van. Meg szeretnék nőszülni.

Micike: Sajnálom. A magánügyeket nem kezelhetjük össze az elszámolással. Ön ma kilép a Barlangvasúttól. Ez tény.

**Üdít, szépít,
fiatalít a világhírű
Földes Margit-crème**

Sándor (dühösen): Úgy van. Ez tény. De sajnós, az is tény, hogy úriember vagyok, akit elég jól neveltek és így nehezen tudja rászánni magát arra, hogy egy magafajta szörnyű női teremtetést, hogy úgy mondjam, kicsit inzultáljon.

Micike: Nem érdekel a magánvéleménye.

Sándor: Pedig én megmondom a magánvéleményemet. Gögös, utálatos, szívtelen teremtetés maga. (Elkeseredetten.) Uristen, mivel érdemeltem meg, hogy fiatal fővel a bolondok házába jutok egy nő miatt. Két nappal ezelőtt még kéz a kézben — talán elég, ha csak ennyire emlékeztetem — a Szent Márk térről beszélünk, a galambokról, a nászutunkról és most itt állok magával szemben. Két napja még nem az OTI volt a közös témánk, ha szabad megemlítenem, két napja még arról beszélünk, hogy...

Micike: Hogy maga elvesz engem feleségül.

Sándor (boldogan): Igen. Végre rájön. Drága...

Micike: Ez a tény azonban nem jogosítja fel magát a bizalmaskodásra.

Sándor: Hát ne örüljek meg?

Micike: Két nappal ezelőtt megkérte a kezemet.

Sándor: És maga nagykegyesen nekem kegyeskedett nyujtani kezét.

Micike: Két nappal ezelőtt. Azóta meg gondoltam magam.

Sándor: Figyeljen rám, Micike. Én gyermekkoromban szörnyen félős kisfiú voltam. Engem hat ökor nem tudott volna bevonszolni ebbe a sötét barlangvasúthba. A sors úgy akarta, hogy pont ide kerüljek. Mióta itt vagyok, mindennap libabőrös lettem, amikor megláttam ezt a szörnyű sárkányt, éjszakánként a hét törpe ugrál álomban a gyomromon, azt

Étcsokoládénak, főzőcsokoládénak egyaránt kitűnő a

Stühmer *M*arika csokoládé

$\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{12}$ kg-os táblákban.

álmodom, hogy vasorrú bábák cipelnek ki magukkal a Gellérthegyre. De itt maradtam. Maga miatt. És minden vágyam az volt, hogy ne kelljen diplomámmal ezt a villanyfogó vén pléhsárkányt vezetnem, hogy egy rendes állásom legyen, mert akkor elvehetem magát feleségül. Most megvan az állás, semmi akadályja nincs boldogságunknak, de maga megmakacsodik és kijelenti, hogy visszavon mindent. Hát jó. De legalább méltóztassék megmondani, hogy miért.

Micike: Istenem, miért nem ment maga a Müszinkörbe?

Sándor: Micsoda?

Micike: Örült sikere lenne. Meghasználnák az összes női szívek, mikor maga a kékszemű, de buta, szerelmes, de csalódott leányzót elhagyná. Távolban alkonyat és galambbűgás. (Keményen.) Komédiás...

Sándor: Komédiás?

Micike: Ne féljen, engem nem hat meg az alkonyat, nekem nincsen kék szemem. Maga jól belenézett néha a szemembe. Büszke vagyok arra, hogy mindig tisztán nézhettem magára. Én nem játszottam soha. Mióta apám meghalt, alighogy kikerültem az iskolából, kezembe vettem ezt a színes kis ligeti mesevilágot. Érettségi bankett helyett beültem a kasszába és visszamosolyogtam a gavallér úriemberekre, akik dupla menetjegyet váltottak Hófehérkéhez. Nem csaptam be őket. Itt a Ligetben csupa becsületos em-

Vadevezősök könyve

A vízi turistasport hasznos tudnivalóit és szokásait tárgyalja ez a pompás, 128 oldalas kis kézikönyv. Ne szálljon vízre enélkül, mert ez minden szabadevezős kiskatéja. Ára bérmentve 50 fillér. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

ber él. Ezért jó lesz futni magának innen.
Sándor: Micike!

Micike: Futni, futni, mielőtt nagyon elszégyenlené magát. Önaga előtt is.

Sándor: Nem értem, nem értem.

Micike (két kezét összekulesolja): Én sem értem, Sándor. Tegnapelőtt még azt hittem, hogy maga örökre itt marad. Velem. A sárkánnyal, a barlangvasúttal. Annyi mocskos ember él és verekszik az életért, a pénzért a világban. Azt hittem, hogy rátaláltam egy igazi férfira. Aki nem akar karriert csinálni, akinek jó ez a kicsiny, biztonságos élet is, itt, a színes villanykörték, a verklín éneklő nászindulók között. De tegnap eljött hozzám egy lány.

Sándor: Egy lány?

Micike: Egy lány. Várkonyi Beáta a neve.

Sándor: Várkonyi Beáta?

Micike: Szép neve van. Ez a név régi, hívős várkastélyokat juttat az ember eszébe. Az én nevem után mindig a vurstlira fog gondolni.

Sándor: Mit keresett magánál Várkonyi Beáta?

Micike: Magát.

Sándor: Engem?

Micike: Miért csodálkozik? Tegnapelőtt este még velem járt „kéz a kézben” a Szent Márk téren. Akkor fél tizenegy volt. Engem hazakísért, aztán elment Várkonyi Beátahoz. Elmondotta nekem, hogy ezen az estén éppen garden-party volt náluk. És maga ott ült vele nagyszerű szmókingjában az egyik lugas parázsló lampiónjai alatt, ott ült és a Rivieráról beszélt neki.

Sándor: Kérem, Micike... maga tudja, hogy Beáta apjái a gyár, ahová kerülök, ahol dolgozni fogok. De oda nem Beáta, hanem a bátyjával hozott be. A bátyjával együtt ültünk az egyetem padjaiban...

Micike: Hálás természetű van magának. A jó állásért hálából udvarolni kezd egy lánynak, akinek sok pénze is van, szép, körülrajongják a férfiak. Maga csinos fiú. Ne is védekezzen. Lekiismeretfurdalást érzek, hogy nem adtam százalékot a vásárnapi hölgyforgalom fellendítéséért. Így hát nem is olyan elképzelhetetlen, hogy maga rajongta körül a legsikeresebben a szép Beátát, aki már féltékeny is. Ezért jött el tegnap hozzám.

Sándor: Mit akart magától ez a lány?

Micike: Elintézni az ügyet annak a kőrnek a lovagiassági szabályai szerint, amelyben a Beáták élnek. Lelépési díjat akart nekem adni.

Sándor: Micsoda pokoli tréfa ez?

Micike: Nem tréfa. Beáta nagyon komoly kis nő. Eljött és megmondotta, hogy szereti magát. Ám miután hallott a ligeti temperamentumról, a ligeti hölgyek rossz szokásairól, nem szeretné, ha én valami botrányt csinálnék. Lúgkőre ugyan nem gondolt, arra nem tart képesnek, mert mégsem látszom valami vad nőnek, eszűn az ekeseredés vihet bele egy esetleges ostobaságba. Nos, nehogy elkövessem ezt az ostobaságot, felajánlott szívbalzsamként ötezer pengőt magáért.

Sándor: Most aztán elég legyen a tréfából.

Micike: Én természetesen elfogadtam az ajánlatot. Ötezer pengő nagy pénz. Sok mindenre futja belőle egy ilyen magamfajta vad és veszélyes ligeti lánynak. El tudok menni például galambokat etetni és alkonyatot nézni a Szent Márk tere. Egyedül. Aztán...

Sándor: Kérem, ne folytassa...

11 cm. széles és 3—4 méter hosszúságú tekercsekben finom minőségű, helyenként apró lyukakkal átlukasztott

tiszta papiros kapható.

Ha 10 fillért beküld bélyegben, szívesen küldünk egy pár méteres mintát. Ez a papír kitűnően felhasználható apróbb tárgyak csomagolásához. Legkisebb mennyiség 1 kg., amelynek ára 45 fillér, a postadíj 1 kilónál 20 fillér. Csakis az összeg és a postadíj előzetes beküldése ellenében küldhetjük. 5 kiló rendelése esetén bérmentve küldjük, 20—25 kiló vételnél 10% engedményt adunk és ugyancsak bérmentve küldjük. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalánál, Budapest, VII, Dohány uca 12. Semmiesetre se rendeljen előbb, amíg mintát nem kért.

Délibáb

Tisztátalan a bőre?

Pörsenés és bőratka csúft és öregít. Ez ellen egyszerű, hatásos szer: a fehér, kellemes illatú Thiosept szappan. Orvosok ajánlják. Meg fog lepődni, hogy bőre milyen gyorsan lesz ismét szép.

Ára 90 fillér.

Thiosept csodás hatású!

Micike: Miért?

Sándor: Mert én most a heti harmincyolc pengős fizetésem egyrészt taxiba öltöm és elrohanok Várkonyi Beáta küsszonyhoz. Elrohanok és...

Micike: Még sokszor rohanhat hozzá, de most ne siessen. Egy perc múlva tíz óra. Beáta ma este pontosan tíz órára idejön. Elhossa a pénzt magával, az ötezer pengőt.

Sándor (megdöbbenve): Idejön?

Micike: Azt hiszem máris itt van. (Kívülről autóbúgás. A lány előre megy a bejárat-hoz. A férfi megkövülve nézi, aztán riad-

Két-szobás-konyhás

lakás **kiadó.** Évibér 720 pengő.

Bővebbet VII, Dohány uca 10 és Sip uca 10 házfelügyelőnél

tan bámul, hogy hová meneküljön ebből a pokolból. Leroskad az egyik rozoga padra és két tenyerébe temeti arcát.)

Beáta (divatos, szőke lány, kék rókákkal a vállán): Azt hittem, már nem is találok itt magát. Úgy rohantam a kocsival, hogy majdnem elütöttem egy embert.

Micike: Milyen kellemetlen.

Beáta (gyilkolnivaló őszinteséggel): De milyen. Szaladgálni a tárgyalásokra, bekerülni az újságba. Nem esetem. De, drágám, egy kis baj azért mégis van.

Micike: Baj?

Beáta: Ugyanis a bankszámlámra még nem utalta át apa az elhavi zsebpénzt és így csak négyezret tudtam most hozni. De az ezret is megkapja, szívecském, megkapja, becsületszavamat adom.

Micike: Mikor?

Beáta: Majd elküld érte valakit. Jó?

Micike: Jó. Majd a Sándor elmegey érte.

Beáta: Sándor? (Nevet.) Jó pofa maga, szívecském. Tudja, én őszinte leszek. Ahogy a mai férfiakat ismerem, nem is olyan elképzelhetetlen az úgy. Van egy cigarettája?

Havi 2 pengős részletfizetés ellenében nagyértékű könyvsorozatok szerezhetőek meg.

Száguldó sebességűvé vált az élet irama. Napról-napra új problémák vetődnek fel és számos eddig ismeretlen fogalomkörben kell eligazodnia a mindennapi élet emberének. Nem merül fel olyan témakör, amelyben biztos tájékozódást ne nyújtlana

TOLNAI VILÁGLEXIKONA

20 hatalmas kötete. Szerkesztésében a magyar tudományos élet legkiválóbb képviselői vettek részt. A könyvsorozat ára kötve Budapesten P 46.—, vidéken P 48.—

Történelmi fordulatokban gazdag korunk ráirányítja a figyelmet a mult eseményeire. Fokozott érdeklődésre tarthat számot

TOLNAI VILÁGTÖRTÉNELME

20 kötete, amely Ballagi Aladárnak, a kiváló történetírónak szerkesztésében jelent meg és ismerteti az emberiség történelmét egészen a világháború kitöréséig. Ára félvászon kötésben Budapesten P 46.—, vidéken P 48.—

Uj generáció nőtt fel azóta, hogy a világtörténelem egyik legmeggrázóbb eseménysorozata lezárult. Ez a generáció már csak elbeszélésből ismeri a nagy világéges eseményeit, akik pedig mint kortársak átélték ezeket az esztendőket, azoknál természetesen nem volt meg az események helyes megítéléséhez szükséges történelmi távlat.

TOLNAI: A VILÁGHÁBORÚ TÖRTÉNETE

című könyvsorozatunk hű képét adja a négy vérzivataros esztendő diplomáciai és katonai eseményeinek. A 12 kötetből álló, dúsan illusztrált könyvsorozat ára díszes kötésben P 42.—

A közölt árakban a szállítási költség is befigyeltatik. Kérjük az alanti megrendelőlapot a szállítandó sorozat megjelölésével, valamint a megrendelő olvasható aláírásával ellátva kiadóhivatalunknak beküldeni.

Ne vágja ki, ha nem akarja megeseonkítani a lapot, hanem írja ezt a megrendelési szöveget egy levelezőlapra. Okvetlenül hivatkozzék erre a hirdetésre

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T. Budapest, VII, Dohány u. 12.

Megrendelem					
Nem kívánt sorozat kihuzandó	Tolnai Világlexikona 20 kötetét	Budapesten	46.—	arany pengő árban	
		vidéken	48.—	„ „ „	
	Tolnai Világtörténelme 20 kötetét	Budapesten	46.—	„ „ „	
		vidéken	48.—	„ „ „	
	Tolnai: A Világháború Története 12 kötetét		42.—	„ „ „	

bérmentes szállítással és tartozom a vételárat az átvétel napjától kezdve egymásután következő 2.— pengős havi részletben megfizetni. Tudomásul veszem, hogy a vételár teljes kiegyenlítésig a sorozat tulajdonjogát Önök fenntartják. Bármely részlet be nem tartása esetén is a hátralék teljes összege esedékessé válik. Ez a megrendelés vissza nem vonható, de elfogadása az Önök megítélésétől függ.

A megrendelő neve és foglalkozása.

193 hó nap. Pontos címe:

Sándor (feláll a sarokban): Parancsoljon egy cigarettát.

Beáta: Sándor... maga... maga itt van? Én azt hittem...

Sándor: Azt hitte, hogy már otthon vagyok és öltözöm. Éppen most veszem fel enyhén benzinillatú szmókingomat, aztán egy autobuszátszállóval igyekszem ki magukhoz, hogy a Rivieráról beszéljek magának. Így van?

Beáta: Nem értem ezt a hangot.

Sándor: Nem érti? Miféle pénzt hozott maga ide?

Micike: Kérem, mérnök úr, ez magát ne érdekelje.

Sándor: Ne érdekeljen engem? Hát ilyen komédiát még nem látott a világ. Maguk úgy árulnak, adnak-vesznek engem, mint egy részvényt pakettet. Mit gondolnak, egy férfi lenyeli, eltűrheti ezt?

Micike: Egy férfi, az nem.

Sándor: Igaza van, Micike. Eddig nem voltam férfi. De most az leszek. (Beátahoz.) Kérem, Beáta, nagyon jó lenne, ha minél gyorsabban beülne a kocsijába és hazarepülne innen.

Beáta: Maga megbolondult, Sándor.

Sándor (fenyegetően): Még nem. De ha most rögtön nem megy el a pénzével innen, akkor nem állok jól magamért.

Beáta (kéjjel): Megűt?

Sándor: Nem... nem ütöm meg. Ezzel a két kezemmel én eddig csak dolgoztam. Nem akarom a kezemet megsérteni.

Beáta: Maga részeg, fiaeskám, de nem baj. Holnap reggel majd találkozunk benn a gyárban. Visszontlátásra. (Micikez.) Ami pedig, drágám, a mi kis üzletünket illeti...

Micike (mosolyogva): Erre még visszatérünk.

Beáta: Igen. Azt hiszem ez a helyes kifejezés. Hát jó éjt, drágáim. (El.)

Sándor: Végre.

Micike: Mit csinált maga szerencsétlen, maga lovag, sárkánylovag! Kidobott az ablakon egy remek állást, egy gazdag lányt.

Sándor: Nem baj, Micike kisasszony. Ha megengedi, itt maradok a sárkányvasútnál. Nem kell nekem a karrier. Maradok

Egy utolsó kézfogás, majd a vonat lassan kisiklik a csarnokból. Sokan kísérik pillantásukkal a csinos nőt, akinek ragyogó szőke haja még sokáig látható. Nem tudják azonban, hogy ezt a lug és szappanmentes "SZÖKITŐ" shampoonnal való rendszeres ápolásnak köszönheti.

"Feketefej védjegyü"

NEO-SHAMPOON

"Szökéknek"

Csomag 38 f. * Folyékony 90 f.-től
Mindenütt kapható!

továbbra is heti harmincnyolc negyvenért. Ha lehet. Mert ki is dobhat.

Micike: Nem dobom ki. Maga elég jó munkakerő. Szorgalmas. Fellendíti a hölgyforgalmat. Maradhat.

Sándor: Köszönöm.

Micike: Csókoljon meg!

Sándor: Parancs, parancs.

(Átöleli nevetve a lányt és megcsókolja. Hátul a villanyverklein váratlanul újra felzendül a Lohengrin nászinduló.)

(Függöny)

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet beszél!

Kezdő nyelvtanulók a legnagyobb eredménnyel használják a Tolnai kiadású nyelvkönyveket.

Tolnai: Angol nyelvtan. . . ára bérmentve 70 fillér

Tolnai: Francia nyelvtan. . . ára bérmentve 70 fillér

Megrendelhető az összeg előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány uca 12. Utánvétellel való küldés a szállítást megdrágítja!

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Déliláb” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem őrzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Margaréta. (4.) Lehetetlenségnek tartjuk, hogy Maguk ketten, akik szeretik egymást, apró-cseprő kis nézeteltérések miatt megkeserítsék egymás életét. A konokság rossz tanácsadó, emiatt már sok frigy felhomlott. Viszont érthetetlen és ne haragudjanak, de egy kissé komikus is, hogy egy házaspár például amiatt összekülönbözhessek, hogy a feleség moziba öhajt menni, a férfi ellenben ugyanazon estén egy színházi előadást akart megnézni. Ezt és ehhez hasonló csekélységek sorol fel levelében mint összetűzési okokat. Hát ez valóban áldatlan állapot. Ezen valóban változtatni kell, de azonnal. Tudja mit, fogadja meg, hogy mindig Maga fog engedni. Legyen Maga az — okosabb. Alkalmazkodjon Maga az urához minden ilyen esetben. Azt se mondja, hogy „legyen egyszer nekem is igazam”. Hisz végeredményében — remélhetőleg — nem erőpróba akar lenni az ilyesmi vitatkozás. Elvégre Magának igazán mindegy lehet, hogy, mondjuk, ma este megy a Vigszínházba megnézni Muráti Lilit és holnap X. moziba Deanne Durbint. Csak az alkalmazkodást, a megalkuvást tanácsolhatjuk az egész vonalon. Higgye el, azzal, hogy Maga gyengébbnek mutatkozik, azzal lesz tulajdonképpen — erősebb.

Katica. (875.) Igen finom eperlekvár készül a következőképp: Hibátlan, érett epret veszünk, megmossuk, megfűszítjük, s tűzre téve kb. félóráig főzzük. Ekkor szitán áttörjük. Különként 40–50 dkg cukrot számítva, az áttört gyümöleshöz adjuk, két citrom levét esavarjuk bele s főzés közben még egy késhegynyi szalicilt is teszünk hozzá. Így főzzük 20–25 percig, amíg egészen sűrű lesz. Forrón töltjük üvegekbe, néhány napig száradni hagyjuk és csak azután kötjük le.

Fogadás. (20.) A „Könyvü a férfiaknak”

című filmnek elődje volt a hasonló című vígjáték, amely évekkal ezelőtt az Andrassy úti Színházban került színre. A fő női szerepet Ágay Irén, a férfi főszerepet Delly Ferenc játszotta. A vígjáték annakidején szinte érthetetlen okokból nem aratott olyan sikert, mint amilyen az ötletes téma és szellemes párbeszéd után várni lehetett volna. Filmváltozatban már sokkal nagyobb sikere volt.

Kiváncsi. (877.) A fehér harisnya már évek óta nem divat, barnás, pezsgőszínű és napszínű harisnyát viselnek fehér cipőhöz. Kék és piros szandálhoz a finom árnyalatú kékrókaszín is szép és megfelelő. Igen, vannak, akik balfelű viselik a harisnyát, de jóízű hölgy sosem teszi.

Nyári operett. (20.) Az ilyen vállalkozásoknál a szereplőknek nem fixük, hanem fellépési díjuk van. Természetes, hogy 20–30 napi fellépést minden egyes szereplőnek biztosítani kell, már csak azért is, mert a próbák heteken keresztül folynak s a szereplők gyakran teljesen díjtalanul állanak ilyenkor a színház rendelkezésére.

Falusi. (879.) A kért recept a következő: Rozskenyérseleteket, vagy kétfelé vágott sóskiflit megvajazunk, s mindegyik felére egy-egy darabka másféle finom sajtot helyezünk. Meleg sütőbe tesszük, illetve melegen adjuk az asztalra. A szendvicsestálat friss zöldsalátával, retekkel, zöldpaprikával díszítjük.

B. István. (2.) Legnagyobb sajnálatunkra ninesen módunkban kérésének eleget tenni azon egyszerű okból, hogy nines helyünk sem kóták, sem darabok leközlésére. A színház-, film- és rádióközlemények annyira igénybe veszik lapunk minden oldalát, hogy nem tudhatunk ma már új rovatot beállítani a már meglévő rovatok megegyező nélkül, ami szintén nem lehet ügyebár célja egy lapnak. Egyébként, ha bármelyik zeneműkiadó céghez fordul, szívesen rendelkezésére állanak a kívánt ügyben.

A. I. (A fonott kalács készítése.) (5.) Tíz deka vaját (zsirt), 6–8 deka cukrot, késhegynyi só, 2 egész tojást 1 kg liszttel elkeverünk és fél liter langyos tejjel lágy kalácestésztává kidagasztunk, majd 5 deka mazsolát és kevés lisztet jól bekeverünk, azután fonjuk, a tetejét pedig tojással kenjük. Mingyárt sütőbe rakva, szép pirosbarnára sütjük.

N. Laura. (2.) Ami az első kérdést illeti, erre, legnagyobb sajnálatunkra, nem válaszolhatunk, mert ez valóban az illető magánügye, így tehát nines jogunk az ő beleegyezése nélkül erre válaszolni. Mindenesetre írhat neki, természetesen csak angolul, lehetséges, hogy válaszolni is fog. Azért mondjuk, hogy csak lehetséges, mert ügyebár egy ilyen világhíresség nem is száz, hanem ezer-számra kapja a leveleket a világ különböző részeiből, így tehát nem lehet rossz néven venni, ha nem tud magának időt szakítani arra, hogy minden levélre válaszoljon. A második kérdésére azt válaszolhatjuk, hogy

Déliláb

ÜGYNÖK

lehet nő is, a biztosítási szakmában jártas, évtizedekre szóló foglalkozást talál. Kezdőket betanítunk. Megfelelés esetén egy havi próba után fix fizetés és jutalék jár. Az ajánlatokban pontosan megjelölendő az eddigi foglalkozás, családi állapot, kor stb. Az ajánlatok „Pályázom” jelige alatt e lap kiadóhivatalához küldendők.

Hajmássy Ilonának csak magyarul írjon, hiszen magyar leány s ő bizonyára szívesen fog válaszolni egy honfitársnőjének.

Ákos. (7.) 1. Eszenyi Olga Üllői út 44, Makay Margit Pozsonyi út 38, Tőkés Anna Akácia uca 6, Nagy Adorján Haiós uca 1, Kovács Károly Margit körút 45 alatt lakik. 2. A Hunnia-filmgyár Gyarmat uca 37, a Filmművészeti Iskola VI, Eötvös uca 4 alatt van.

Br. Frischné. A. (6.) Az illető baleset-sportot ismerjük, a magunk részéről megbízhatónak tartjuk, hiszen évek óta járják a világot és igen szép sikerekben volt részük. Természetesen egy esetleges szerződés megkötésénél a legkörülményesebben kell eljárni, mert itt üzletről van szó, nemcsak művészetről.

Statiszta. (19.) Minden jel arra vall, hogy rövidesen megindul újra a magyar filmgyártás. Ma már nem lehet egyszerűen jelentkezés útján statisztálni. A statiszteriának is összeköttetésben kell lenni a Kamarával.

Öreg korral, hervadt virág. (8.) A versek kedvesek, de sajnálatunkra nem közölhetjük azokat, mert versekkel hosszú időre el vagyunk látva.

Mária asszony. (123.) A gyermek rendetlenül nőtt fogait okvetlen mutassa meg fogorvosnak. Az ilyen szépséghibákat ma már eredményesen ki lehet küszöbölni, vagy legalább sokat lehet rajta javítani. Második kérdésére: Ha ujjain a körömágy körül repedezik a bőr, ennek a bőr szárazsága lehet az oka. Ujjait kenje be esténként finom olajjal.

Háziasszony. (125.) A narancssaláta most elég költséges multság. De nem is volna sok értelme, hiszen narancsot őszől tavaszig eleget fogyaszthatunk, akkor, amikor más friss gyümölcsöt hónapszám nélkülözünk kell. A narancssaláta receptjét különben is nemrég közöltük. Helyette inkább adjuk két finom gyümölcsaláta készítési módját, hideg sülttőz, de előételnek is megfelelők. Saláta sárgadinnyéből: érett dinnyének levesszük a héját, a gyümölcsöt pedig koktélokra vágjuk. Üvegtálba helyezzük, meghintjük késhegynyi sóval, jócskán cukorral és citrommal, meg gyöngye boreccettel öntjük le. Egy időre jégre tesszük, így hidegen adjuk asztalra. 2. Alma-

saláta: fél kg savanykás almát vékony szeletekre vágunk, mély tálba tesszük és megcukrozzuk. Citromos lével bőven leöntjük. Tetejét citromszelettel és frissen főtt gyümölcsel díszítjük.

M. Lajosné. (10.) A hír Amerikából érkezett, de tekintve, hogy a filmvilágról van szó, valóban nehéz azt ellenőrizni, hogy csak ügyesen előkészített reklám, vagy pedig valóság. Szerintünk az sem volna csodálatos, ha a szóban forgó házasság tényleg megtörténne.

Kislány. (127.) Nyomatékosan figyelmeztetjük, ritkán vezet jóra, ha egy húszéves kislány a szülei háta mögött találkozik az illető fiúval. Ha ő valóban komolyan érez ön iránt, akkor nem is tetszhetik neki, hogy ön hajlandó vele titokban találkozni. Mondja meg, hogy magának ezek a titkos séták, találkozások nagyon kellemetlenek. Hívja meg őt hetenként egyszer-kétszer magukhoz, a továbbiak majd kialakulnak. De ha ideálja kapcsolatukat továbbra is úgy akarja fenntartani, hogy az ön családja ne tudjon róla, ebben az esetben legyen meggyőződve, hogy semmiféle komoly szándéka nincs.

Illatozik az ibolya, stb. (10.) Még sokat kell fejlődnie ahhoz, hogy versei napvilágot lássanak.

Szomorú. (129.) Ügylátszik, hogy zsíros a fejbőr, s ez okozza a hajhullást. Próbálja meg hetenként kétszer sóborszesszel bedörzsölni. Reggelenként megmasszírozza a fejbőrt.

Állandó olvasó. (14.) Ilyen természetű ügyben nem adhatunk felvilágosítást, tessék az illetékes hatósághoz fordulni.

A múlt számban közölt rejtély helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Valentínianus. 13. Izomorf. 14. Ikosz. 15. Delila. 17. Esze. 18. Érik. 19. Daun. 22. Zim. 23. Kb. 24. Emil. 26. Amati. 28. Iee. 30. A Corso. 32. Or (rö). 33. Tilt. 35. Piza. 37. Udvarol. 40. Kim. 42. Rs. 43. Vizi. 44. Arámi. 46. Nála. 48. Utasítás. 50. Énekes színész.

Függőleges sorok: 1. Vidéki turné. 2. Azerbeidsán. 3. Loli. 4. Emike. 5. Nol (Lon). 6. Tradiciozus. 7. If. 8. If. 9. Ake. 10. Nosza. 11. Uszító. 12. Szemiramisz. 16. Bú. 20. Alo. 21. Nasi-vasi. 25. Ma. 27. Mos. 29. Elv. 31. Rp. 34. Tavak. 36. A káté. 38. Ri. 39. Lits. 41. Imás. 45. Rin. 47. Le. 49. Az.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszüke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helységnevet kezdőbetűjét közöljük.

A keresztrejtély helyes megfejtői közül Szilágyi Béla, U. és Temesi Lászlóné, B. levelezőlapalbumot, Kovács Ferenc, S. nyakendőt, Zimonyi Klára, F. púderkompaktot, Tehel Mária, Bp. és Csomor Sándor, T. eszaváros irónt kaptak; az alábbiak pedig könyvjutalomban részesültek: dr Unger Antal, Bp. és Berényi Gyuláné, S.

Klára. (975.) Kérésére szívesen közöljük a gombamártás készítési módját, annál is inkább, mert hiszen most van a friss gomba ideje és bizonyára sok-sok háziasszony szívesen teszi az asztalra az ízletes és nem drága gombás ételeket. A gombát jól megmosva vékony karikára vágjuk. Kevés zsírral finomra vagdait újhagymával és petrezselyemmel puhára pároljuk, majd még egy kanálka borecetet is adunk hozzá. A végén húslével feleresztjük. Marhahúshoz, hideg sült-höz egyaránt kitűnő.

Türelmetlen. (22.) A művésznő Akácfa ucca 6. szám alatt lakik.

Anna. (977.) Ha meg van győződve róla, hogy ideálja csakugyan betartja ígéretét és a kiszabott határidő letelte után feleségül veszi önt, nos, ebben az esetben várjon türelemmel. Különbem nem volna okos és szerencsés dolog fiatal éveit felesleges várakozással eltölteni. Azt mondanánk, hogy édesanyját avassa bele, hogy mit határoztak és ha egyelőre még nem is hozzák nyilvánosságra, de tartsák meg az eljegyztést. Az esküvővel aztán várhatnak ama bizonyos határidőig, amíg a fiú fizetése elegendő lesz.

Érdeklődő. (6.) Vitéz Bánky Róbertnek 25 éves színészi jubileumát a szegedi Városi Színházban ünnepelték meg. A díszelőadás keretében előadták Bónyi Adorján: „Az elcsereült ember” című háromfelvonásos darabját, amelynek Tamás szerepét maga az ünnepelt játszotta.

Kislány. (991.) A benzinnel tisztított kesztyűt egy-két órára szellős helyen felaggatjuk, hogy a benzin szaga elpárologhasson belőle. Megjegyezzük, hogy a kesztyűtisztításnál a benzinnel nagyon óvatosan bándjon, gyúlékony tárgy ne legyen a közelben. Az erős napfényt is kerülje.

Virág. Szeged. (7.) Valóban, eddig több mint kétezer elhunyt biztosítottja kapta meg Tolnai Világlapja előfizetése után a biztosítási összeget, mely számtalan esetben 500 pengő is volt.

Gondos anya. (993.) Azelőtt már a 8—10 éves leánygyermek kezdte készíteni a ke-lengyét, hogy amire eladósorba kerül, minden darab meglegyen. Ma ez nem csak sok családban az anyagiak miatt lehetetlen, hanem nincs is sok értelme, hiszen a fehérnemű-, asztal- és ágynemű divatja csakolyan gyorsan változik, mint a ruhadívat. De ha mindenképpen meg akarja kezdeni a ke-lengyegyűjtést kislánya részére, akkor talán úgy oldja meg, hogy a holmikhöz való anyagot megvásárolja és elteszi.

Örök színházrajongó. (9.) A „Déli-báb” multheti számában ismertettük a Nemzeti Színház elmúlt évadját és most sor kerül az Operaház évadjára is. Bizony el lehet mondani, hogy az állami színházak igen de-rekas munkát végeztek. Most nem mehetünk bele az egyes darabok bírálatába, csak azt szögezhetjük le, hogy valóban sokat és ér-demes munkát produkáltak. A magán-színházak is derekasan kivették részüket a munkából s mindegyik színház is produkált leg-

alább egy nagy sikert. Új csillagok is fel-tűntek és remélhetőleg ezeknek a ragyogása tartós lesz. Ez az évad megmutatta, hogy a pesti közönség minden időben hű marad a színházakhoz, szeret színházba járni, pár-tolja a színházakat. Nyilván ezt a fontos kö-rülményt veszik figyelembe a színházak akkor, amikor remélhetőleg a jövő évadra gazdag programot állítanak majd össze.

Jószívú. (987.) A piskótatésztát sokféle változatban készíthetjük. Most nyáron például ozsonnához, vacsorához igen alkalmas a friss gyümölcselel díszített piskótator-ta. Kerek, vagy hosszú formában sütjük, köze-pén elvágva tejszínhabbal megtöltjük, úgy-szintén tetejét és oldalát is bevonjuk tejszín-nel. Málnával, eperrel, zamócával díszítjük. Vagy meggyet, cseresznyét megfőzünk, jól lecsurgatjuk és azt tesszük a torta tetejére.

Csak ennyit érdemeltem?! (920.) Bármily fájdalmas is a sok gyöngédtelenség, igyekez-mégis — ha nem is túltenni magát, — de legalább ideig-óráig megelégedni róla. Ez előfeltétele annak, hogy meggyógyuljon és ismét egészséges legyen. Amit nem talált meg az emberekben, azt keresse önmagá-ban. Építsen ki lelkében egy szebb, egy tisztá-bb, egy igazabb világot. Ebben az emelkedett, tisztult világban nem érheti csalódás.

Tiszamenti. (922.) Kérésére közöljük, hogy egy 1,30 m széles 2 m hosszú paplanhoz körül-belül 1,80—2 kg pelyeh szükséges. Házilag nagyon körülményes volna a paplan megvar-rása, de akkor is szakembernek kellene el-készíteni.

Szép Ilonka. (924.) Azt kérdezi, igaz-e, hogy a nőnek a szépség a fegyvere? Válaszunk röviden: igaz. Csakhogy véletlenül se tessék hinni, hogy a külső szépség független a belső értékektől. Bizony, a lelki üresség, a közömbösség, a részvétlenség károsan alakítja az arckifejezést és ott tükröződik a szemekben. Az érem másik oldalán pedig ott látjuk az értelmes tekintetet, a nyílt és éppen ezért vonzó arcot, s mindazt a meg-foghatatlan és elemezhetetlen varázst, amely a szellemi értékeknek és a nemes léleknek az ajándéka. Másik kérdésére: A levélben említett szépségápolószerek igen beváltak a használatban, csak azt kellene eldönteni, hogy ön a száraz, vagy a zsíros arcbőrnek valót használja-e.

Előfizetési árak:

1/4 évre 2 pengő 50 fillér, 1/2 évre 5 pengő

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS

Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

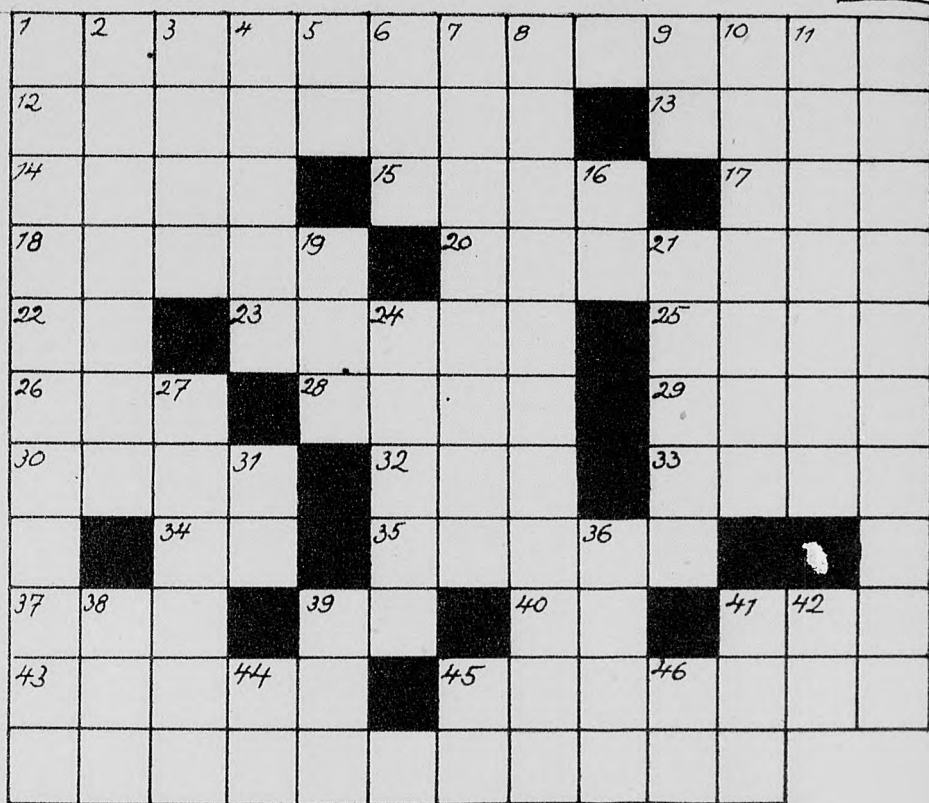
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-vállalat RT. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai.
14—23—39 és 14—23—50

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvétatartókat, levelezőlapalbumokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő július 6. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

Beküldendő: vízszintes 1, 12, 45 függőleges 1, 7, és 8

Vízszintes sorok: 1. Szép magyar dal (a nyíl irányával folytatva). 12. Szónoklattan. 13. Isteni ital. 14. Korai, finom gyümölcs. 15. Az előkelő angol nők címe. 17. Abesszíniai főnök címe. 18. Megszólítás. 20. Vulkáni eredetű zöldes kő, a labradorit és augit keveréke. 22. Személyes névmás. 23. A rovarok szaporodási lényge (többesszám). 25. Közlekedési vonalak. 26. Zsóri Tibor. 28. Ucca a bpesti Józsefvárosban. 29. Nevetni — franciául. 30. Azonos magánhangzók. 32. Vissza: Shakespeare-király (fonetikusán). 33. Vissza: bor — idegen nyelven. 34. Kettős mássalhangzó. 35. Rongy. 37. ... hip, hurrá! 39. Tiltó szó. 40. Somogyi Vilmos. 41. Ária, dal — franciául. 43. Kötelező iskola. 45. Az olajfélék családjába tartozik, kocsigyártásra, esztérgályos munkákra kitűnő.

Függőleges sorok: 1. Beethoven híres zeneműve, op. 47. a-moll (a nyíl irányával

folytatva). 2. Szindarabielűjtés — ismert francia szóval. 3. Téli ital (névelővel). 4. Vissza: élénk szín. 5. Zivatar szélei. 6. Nagy afrikai folyó idegen neve. 7. Felsőiskola. 8. A világháború alatt jegyezték a polgárok. 9. Borneo közepe. 10. Szaruanyag, a köröm, pata, toll és haj alapanyaga. 11. Ismert külföldi operaénekesnő. 16. Tanya alsó vége. 19. Magyar evezős társaság. 21. Délafrikai holland benszülőttek. 24. Nem egészben. 27. Tunyul, satnyul. 31. Mutatónévmás. 36. Vissza: apátlan-anyátlan. 38. Sziget — franciául. 39. Vissza: a vonat útja. 41. ... foetida, a ferula növény gyógyszerül használt rosszszagú mézgája. 42. Monte Christo börtöne. 44. Mestermunka. 45. Duplán: a kokain zugneve. 46. A 22. vízszintes fordítottja.

Payper

A jutalmazott megfejtők névsorát a 81. oldalon közöljük

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kladóvállalat R.-T. mélynyomása, Budapest

FÉLTŐ GONDDAL,

aggódó szeretettel ápolja, gondozza minden anya újszülött gyermekét. Egész lényét a csecsemő ápolásának szenteli és boldogsága határtalan, ha a kicsike egészséges arcocskájában odaadó gondozásának eredményét láthatja.

Az anyai szív kiapadhatatlan forrása a szeretetnek. A szülői szeretet és féltő gond azonban egymagában nem elég ahhoz, hogy az egészséges fejlődés előfeltételeit megteremtse. Ehhez ismeretek kelljenek, amelyeknek megszerzése minden szülő elemi kötelessége.

Mint minden tudomány, a gyermekgyógyászat is nagyot haladt az utóbbi évek során. A vitaminok felfedezése például nagyon alaposan megváltoztatta a gyermek helyes táplálkozásának szabályait. A tudomány mai állása alapján ismerteti az anya és csecsemő egészségügyi problémáit is

TOLNAI: ORVOS A CSALÁDBAN

e. ötkötetes hatalmas könyvsorozata, amely népszerű stílusban ad ismertetést az emberi szervezet életműködéséről. Szerkesztésében 23 kiváló orvostudós vett részt.

Adám Lajos dr., egy. ny. rendes tanár
 Bullagi István dr., egy. magántanár
 Bauer Andor dr., körh. főorvos
 Bence Gyula dr., egy. rendk. tanár
 Blaskovics László dr., egy. ny. r. tanár
 Bodon Károly dr., egy. magántanár
 Bilkei Papp Lajos dr., egy. magántanár
 Egedy Elemér, egy. tanársegéd
 Farkas Aladár dr., körh. főorvos
 Alsóviszokai Gerlóczy Géza dr., egy. rk. t.
 Kiss Ferenc dr., egy. ny. rendes tanár
 Környözl Emil dr., mentőfőorvos

Máday István dr., egy. magántanár
 Manninger Vilmos dr., egy. rk. tanár
 Mansfeld Ottó dr., egy. magántanár
 Okolicsányi-Kuthy Dezső dr., egy. m.-t
 Pollatschek Elemér dr., egy. magánt.
 Preisich Kornél dr., egy. magántanár
 Simon Sándor dr., egy. magántanár
 Surányi Gyula dr., egy. tanársegéd
 Szerb Zsigmond dr., körh. főorvos
 Török Lajos dr., egy. rendk. tanár
 közreműködésével
 szerkesztette: Kovács György dr.

A sorozat összterjedelme meghaladja az 1200 oldalt, mű-mellékleteinek és illusztrációinak száma több százat tesz ki.

A félbörkötésű sorozat ára bérmentes szállítással **Buda-
 pesten 40 pengő, vidéken 42 pengő**, amely havi **2 pengős**
 részletekben is fizethető. Megrendelhető Tolnai Világlapja kiadó-
 hivatalában, Budapest, VII. Dohány uca 12.